

V torek, 4. maja, je stekel program XV. zleta bratstva in enotnosti. Najprej se je mladina iz treh republik pomerila v teku po ulicah Siska. Sodelovala je tudi reprezentanca Dolenjske.

Jutri ob 19. uri bodo v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo del akademskega slikarja Leona Koperca in kiparja Lojzeta Campe.

Danes se bo v Trebnjem začela letošnja krvodajalska akcija, jutri bo odzvem na Mirni, popoldne pa v Mokronogu. Letošnji plan znaša nekaj nad 800 krvodajalcev.

Včeraj so na osnovni šoli Kočevje sprejeli med mlade člane RK 163 učencev, v soboto pa jih bodo v Vasi-Fari še 13.

Ko je Ibrahim Z. Mirshemssim iz Teherana (Iran) 2. maja zvečer že odpeljal z bencinske črpalke v Trebnjem, so ugotovili, da je bencin plačal s ponarejenim bankovcem za 50 mark. Ponarejevalce in razpečevalce ponarejenih mark išče Interpol.

Miličniki so 3. maja ukrotili Draga Sušina iz Družinske vasi, ki je v Prešernovi gostilni v Kronovem s sekuro grozil sovaščanu, nekoga mahnil po glavi, enemu zunaj razbil osebni avtomobil in se vinjen vozil z mopedom.

V torek dopoldne je prišla k predsedniku OK SZDL Tonetu Zibertu delegacija 13 ljudi iz Račjega sela in zahtevala, naj čimprej razselijo Cigane iz novega ciganskega naselja pri tej vasi, češ da delajo veliko škodo, da krađejo in izsiljujejo.

V okviru republiške moške rokometne lige so Ribničani v ponedeljek gostovali v Ajdovščini in igrali z domačini 21:21. Ribnica bi lahko osvojila obe točki, saj je v prvem polčasu vodila že s 15:9.

SLOVESNO PODPISOVANJE POGODBE o pripravah na graditev jedrske elektrarne v Krškem 28. aprila letos. Od leve proti desni sedijo: inž. Ciril Mislej — direktor Termoelektrarne Soštanj, inž. Ivo Bautovič — direktor Elektroprivrede iz Zagreba, in inž. Jože Setnikar — direktor Savskih elektrarn iz Ljubljane (Foto: Jožica Teppey)

PODPISNIKI: »INVESTICIJA NI NEPREMIŠLJENA«

Zgodovina bo pisala o tem

Priprave na graditev jedrske centrale v Krškem v poslovnih rokah — Pogodbo sta podpisali dve slovenski in eno hrvaško podjetje

28. april 1971 je za Krško že drugi zgodovinski datum v kroniki priprav na graditev jedrske elektrarne. Sporazum o sodelovanju pri tej investiciji sta 29. oktobra lani podpisala predsednika izvršnih svetov Slovenije in Hrvaške, po petih mesecih pa so se srečali v Krškem gospodarstveniki. Pogodbo o pripravah na graditev jedrske elektrarne so tokrat podpisali direktor Elektroprivrede iz Zagreba inž. Ivo Bautovič, direktor Savskih elektrarn iz Ljubljane, inž. Jože Setnikar in direktor Termoelektrarne Soštanj inž. Ciril Mislej.

(NADALJEVANJE NA 3. STRANI)

ZNANI SO PRVI URADNI PODATKI O POPISU

Odgovor, na katerega so čakali milijoni

V Jugoslaviji imamo 20 milijonov in 505 tisoč prebivalcev, Slovencev pa nas je v državi milijon in 725 tisoč — Zanimivo: 5 milijonov 391 tisoč gospodinjstev in 5 milijonov 222 tisoč stanovanj — V Sloveniji: 515.761 gospodinjstev in 479.390 stanovanj

Znani so prvi podatki pravkar minulega popisa prebivalstva in gospodinjstev ter stanovanj v Jugoslaviji. Ugibanju, koliko nas je in koliko stanovanj imamo, so prvi uradni podatki popisa naredili konec: v Jugoslaviji so našli 20 milijonov in 505 tisoč prebivalcev. Zdaj je tudi znano, da dela v raznih evropskih državah nekaj nad 682 tisoč jugoslovanskih državljanov.

(Nadaljevanje na 10. str.)

Uvod na cestah je bil v letošnje prvomajske praznike žalosten. V četrtek, 29. aprila ob 13. uri in 17 minut, je pri kilometrskem kamnu 136 na cesti Ljubljana-Zagreb strahovito počilo. Skoda novo-meške registracije NM 120-84 je bila pri trčenju s težkim tovornjakom povsem uničena, v njej pa sta izgubila življenje Alojz Vajs in njegova triletna hčerka Nataša. Podrobnosti na 10. strani. (Foto J. Splihal)

9. MAJ — DAN ZMAGE

Božidar Jakac: PARTIZANKA (reprodukcija izvorne jedkavnice v zbirki Franceta Kosmača „Podobe našega pohoda“ — SKZ 1946)

FRANCE KOSMAČ:

Pomlad v svobodi

Težko smo že pomlad pričakovali, a glej, cvetovi prvi so pognali. Prek polj, gozdov in zelenečih trždarove svoje sipa nam pomlad!

Gozdovi v vetru so zavalovali, na poljih kmetje spet so zaorali. V poletju klas blestel bo kot zlato, saj naša srčna kri poji zemljo!

S pomladjo se začenja spet življenje, pomlad nam je prinesla odrešenje. Cvetočna mlada Vesna prek gora s Svobodo je objeta k nam prišla!

Ob sprejemu na kliniko: dr. med. Hans Selzer in Novomeščanka Jelka Lavrič (Foto: Ana Vitkovič)

PISMO ZA VEČ KOT 2000 NAŠIH BRALCEV, NAROČNIKOV IN PRIJATELJEV

Naše želje so pri Jelki v Nemčiji

Jelka je bila sprejeta na kliniki nadvse pristrčno in iskreno — Osebe in zdravniki: »mednarodna družina« — Naša dobredelna in človekoljubna akcija je bila v Nemčiji ocenjena kot nekaj »izrednega in posebnega«, česar drugje po svetu ne poznajo...»

Poročali smo že, da je bila Jelka Lavrič iz Zabje vasi pri Novem mestu predzadnje nedelje sprejeta na trimesečno zdravljenje na zasebni kliniki za multiplo sklerozo, ki jo v Schoenmuenzachu v Južni Nemčiji vodi lastnik dr. med. Hans Selzer. Po zaslugi in velikem razumevanju vodilnih tovarišev iz IMV v Novem mestu je bil prevoz bolnice, ki jo je spremljala njena mama, urejen kar najbolj mogoče udobno. Posebna hvala velja tovarišu Branku Švajgerju, ki je vozil sanitetni kombi IMV in skrbel za varen in dober prevoz.

Zdaj, ko se Jelka že zdravi pri trenutno najbolj znanem nemškem zdravniku, ki se uspešno spopada z multiplo sklerozo in ki s svojo izvirno metodo zdravljenja dosega velike uspehe, so seveda misli in (Nadaljevanje na 14. str.)

Ugibanja o pokojninah

Kmetje ne bodo zmogli visokih prispevkov —
Enotno pokojninsko zavarovanje — Dedovanje
kmetij brez gospodarjev? — Zapletena rešitev

Ljudje že veliko ugibajo o starostnem ali pokojninskem zavarovanju kmetov, čeprav se niso znane natančnosti, kakšen naj bi bil zakon, ki ga pripravljajo. Bo za kmetijstvo koristno ali bo le nova obremenitev? Kako bi kmečkim ljudem najbolj ustrezalo? Kaj bi kmetom najbolj ustrezalo, verjetno vemo vsi. Tezave pa se pojavljajo pri usklajevanju tega z možnostmi. Kje jemati denar za preživnine oziroma pokojnine?

Gospodarski strokovnjaki so izračunali, da bi za preživnine ostarelih kmečkih gospodarjev — če bo starostno zavarovanje, bodo preživnine, če pokojninsko pa pokojnine — potrebovali letno okrog 130 milijonov din. Če bi morali kmetje prispevati vse, bi vsaka kmečka družina plačala letno 1500 din. Letna preživnina bi bila 3000 din ali 250 din na mesec.

Večina kmetov ne zmore takih prispevkov, zato so republiški organi že obljubili eno tretjino. Poleg sedanjih dajatev je za mnoge tudi 1000 din letno preveč. Sliši se, da bi tudi za drugo tretjino prispevkov iskali vire zunaj kmetijstva. Nekateri kmetje in občinski organi, ki se bojijo velikih novih dajatev, pa menijo, da bi bilo treba delavsko in kmečko pokojninsko zavarovanje združiti. Praviijo, da se je veliko kmečkih otrok zaposlilo drugod in tam ustvarjajo dohodke, zato naj bi družba podpirala ostarele kmetje. Če bi njihovi otroci ostali na posestvih, oni zdaj ne bi bili v breme drugim.

Taka splošna mnenja in predloge je treba nekoliko razčleniti. Kmečkim ljudem bi najbolj ustrezalo enotno pokojninsko zavarovanje z enako prispevno stopnjo od dohodka, kot velja za delavce. Pomisleke pa imajo delavci, ki bi morali plačevati

zvišane prispevke v korist kmetov.

Ostareli kmetje, ki so zdaj sami na posestvih, so pred leti res morali skrbeti za svoje otroke, dokler se niso izučili in zaposlili. A tudi delavske družine so morale enako skrbeti za svoje otroke. Kmečki otroci bodo po smrti svojih staršev pododvali posestva, delavski pa ne. Zakaj naj bi torej prispevali za onemogle kmečke ljudi vsi enako?

Tako smo pri vprašanju, ali

TELEGRAMI

BEOGRAD — Načelnik generalštaba JLA generalpolkovnik Viktor Bubanj se je vrnil z osemindnevnega obiska v Franciji.

HAAG — Nizozemska kraljica Julijana se je včeraj začela posvetovati o mandatarju za sestavo nove vlade. Pričakujejo, da bo to vodja protestantske stranke Biesheuvel.

BONN — Član ZIS Toma Granfil nadaljuje pogovore z zahodnonemškimi gospodarskim ministrom Karlom Schueelerjem o gospodarskem sodelovanju med državama.

WASHINGTON — AIP poroča, da je predsednik Nixon dal novo pobudo za zamenjavo ujetnikov v vietnamski vojni.

OSLO — Delegacija Zvezne skupščine, vodi jo predsednik zbora narodov Mika Špišak, bo obiskala pokopališče jugoslovanskih interirancov iz druge svetovne vojne v kraju Bude.

PARIZ — Francoski komunisti se ne strinjajo s študentskimi neredi. hkrati pa obtožujejo vlado zaradi „reakcionarnih ukrepov“ proti študentom.

Od turneje ameriškega sekretarja za zunanje zadeve Williama Rogersa po deželah Bližnjega vzhoda si nekateri obetajo veliko, nekateri pa sodijo, da iz tega ne bo nič: kakorkoli že, kaže, da si Združene države Amerike prizadevajo, da bi nekako našle izhod iz slepe ulice ob Suez in obisk sfa ameriške diplomacije v Amanu, Kairu in Tel Avivu naj bi zblizal sprti strani. Koliko bo to Rogersu — na sliki levo — tudi uspelo, je še veliko vprašanje. (Telefoto: UPI).

tedenski zunanjepolitični pregled

ne bi mogli uvrstiti med dohodke za starostno ali pokojninsko zavarovanje kmetov tudi posestev, ki jih lastniki ne morejo več obdelovati, bodoči dediči pa nočejo. Tega ne omenjajo le delavci, ampak tudi nekateri mlajši kmečki ljudje, ki nameravajo ostati na kmetijah. Menijo, da bi tako lahko znižali prispevke delovnih kmetov za pokojninsko zavarovanje, ne da bi bili močno odvisni od družbe. Če bi čakali le na podporo od drugod, bi se jim lahko zgodilo podobno kot pri zdravstvenem zavarovanju, ko njihovi odbori morajo zviševati prispevke.

Kmetje seveda ne bodo radi dajali posestev za preživnine ali pokojnine. Bojijo se, kaj bo čez nekaj let, če bodo cene še tako rastle kot doslej, preživnine pa bodo zaostajale za njimi. Še bolj se bojijo, da bi jih otroci kleli, če jim po smrti ne bi ničesar zapustili. Ne morejo pa jim zapustiti na skodo drugih kmetov, ki bi morali plačevati za zavarovanje visoke prispevke, niti na skodo drugih delavcev, če bi zavarovanje združili.

Šele zdaj, ko smo začeli te stvari nekoliko razčlenjevati, ugotavljamo, kako so zapletene, če želimo, da bi bilo prav in pošteno za vse. JOŽE PETEK

Tiste, ki malce podrobneje zasledujejo dogajanja na zunanjepolitični sceni, odstop prvega sekretarja CK enotne socialistične partije Nemčije niti ni preveč presenetil — namigovanja o tem je bilo moč zaslediti v resnejšem tonu vsaj že pred desetimi dnevi. „Leta zahtevajo svoje.“ je lakonično zapisal bivši šef nemške partije, ki je bil na svojem položaju dve desetletji. Torej je starost oziroma normalna zamenjava vodstva, kot so to označili uradno v Vzhodnem Berlinu — edini razlog za tako odločitev Walterja Ulbrichta, ki bo poslej le še predsednik partije, kar je nova funkcija in kot vse kaže nalašč izbrana zanj. 77-letni državnik je v nemškem delavskem gibanju delal šestdeset let in je bil najstarejši voditelj partije v državah članicah Varšavske pogodbe. Zamenjal ga je Erich Honecker, 51, ki je bil doslej sekretar CK in predstojnik partijskega organizacijskega sektorja. Kljub uradni obrazložitvi, da gre pač za njuno in normalno kadrovsko osvežitev vodstva partije, pa lahko pripišemo še neformalno mnenje opazovalcev, ki sodijo, da je Ulbrichtov odstop v tesni zvezi z odnosi med obema Nemčijama. Po tej inačici naj bi bil Ulbrichtov odstop eno izmed znamenj, ki napovedujejo spreminjeno stališče Vzhodne Nemčije v stikih z uradnim Bonn.

Veliko bolj nepričakovano in zato tudi malce skrivnostno pa je podobno dogajanje v Združenih arabskih republikah, kjer je bil kar čez noč razrešen svojih dolžnosti egiptovski podpredsednik Ali Sabri. V odsotnosti uradnih pojasnil in razlag se lahko opazovalci naslanjajo zgolj na različna neuradna mnenja in domneve. Kolikor je moč verjeti tem virom, gre za koncesijo Kaira pred obiskom ameriškega državnega sekretarja za zunanje zadeve Williama Rogersa v egiptovski prestolnici. S tem, da je odstavil podpredsednika, naj bi predsednik El Sadat pokazal Američanom na najbolj mogoč viden način svojo pripravljenost na kompromis za rešitev bližnjevzhodne krize. Koliko je v tej razlagi resnice in koliko zgolj fantazije, je v tem trenutku skorajda nemogoče povedati, dejstvo pa je, da je bil podpredsednik Ali Sabri dolgoletni prijatelj Moskve. Sovjetsko zvezo je obiskal večkrat, nazadnje je bil tam decembra lani. Sicer pa je Rogers, ki je pred tem obiskal Aman (kjer se je izčrpnogovorjal s kraljem Huseinom in mu predal osebno poslanico predsednika Nixona ter verjetno obljubil vojaško pomoč) prispel že v Kairo, kjer bo imel pomembne razgovore z egiptovskimi voditelji. Mnogi z

velikimi dvomi spremljajo Rogersovo turnejo po Bližnjem vzhodu in ne verjamejo, da bo šef ameriške diplomacije uspel zblizati obe sprti strani — toda mednarodna diplomacija je včasih igra presenečenj in če pesimisti sicer ne pričakujejo spektakularnih preobratov, pa vsaj ne odklanjajo možnosti, da bi se iz Rogersove turneje vendarle utegnili poroditi pozitivni sadovi. Kambodža je še vedno brez vlade, kajti tudi general In Tam je vrnil mandat za sestavo vlade — tako kot pred njim Lon Nol in princ Matak. Kriza se torej nadaljuje in težko je predvideti, kako se bo končala. Švedski premier Olof Palme in njegova družina so pod nenehnim nadzorom varnostne službe po grožnji, ki so mu jo poslali neznanca, da bodo ugrabili njegove tri otroke in jih ubili. Čeprav švedske oblasti ne vedo, kdo bi bili anonimni grozilci, pa domnevajo, da gre za neko tujo emigrantsko organizacijo. Narednik ameriške vojske Danny Spencer je izjavil, da je njegova četa pred dvema letoma v Južnem Vietnamu zagrešila zločin, podoben tistemu,

Ulbrichtov odstop

zaradi katerega je bil nedavno tega obsojen poročnik Caley; v neki vasi naj bi iz masčevanja pobili okoli 30 civilistov. Njegova izjava je vzbudila v ZDA vihar protestov in zahtev, naj posebna komisija takoj začne raziskovanje ta primer.

V Turčiji je vlada izdala odlok o izrednem stanju v 11 provincah; kar kaže, da se kriza še vedno ni povsem poglobila. Proti koncu minulega tedna pa so se že pojavili prvi znaki umiritve, saj so med drugim znova odprli tudi istambulske univerze, ki je bila nekaj časa zaradi bojazni pred študentskimi nemiri zaprta.

Na pariškem letališču Orly je prišlo do mučnega incidenta, ko je skupina kitajskih diplomatov skušala na silo spraviti v letalo pakistanske letalske družbe nekega svojega diplomata, ki je bil po zatrganju dežurnega zdravnika očitno omamljen. Pred tem je diplomat skušal dobiti politični azil. Zaradi tega je kitajsko veleposlanstvo v Parizu uradno protestiralo pri francoskih oblasteh.

Policija je v Washingtonu aretirala okoli 6000 demonstrantov, ki so protestirali proti vojni v Vietnamu. Demonstranti so poskusili paralizirati normalno življenje v ameriški prestolnici, pa jim to zaradi odločne akcije policije ni povsem uspelo.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Osrednji notranje politični dogodek zadnjih dni — ki mu bomo tokrat posvetili največ pozornosti — je bila vsekakor RAZŠIRJENA SEJA PREDSEDSTVA ZKJ na Brionih, seja, ki je trajala zdrževna kar tri dni (minulo sredo, četrtek in petek) ter je bila v celoti posvečena razpravi o aktualno-političnem položaju v državi ter o odnosih v ZKJ.

Celovitega povzetka te obsežne seje kajpak ne moremo podati le v nekaj stavkih — na seji so sprejeli tudi vrsto pomembnih sklepov, ki bodo o njihovih glavnih točkah spregovorili še posebej. Že takoj pa napišimo, da je predsedstvo ZKJ soglasno ocenilo RESNOST SEDANJEGA POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA POLOŽAJA pri nas, položaja, ki upravičeno povzroča zaskrbljenost naših delovnih ljudi. Zategadelj je nujno — takšno je bilo enotno mnenje predsedstva ZKJ — da uresničimo predvidene ustavne spremembe z vsem, kar iz njih izhaja, kar je eden bistvenih pogojev za premostitev sedanjih političnih in gospodarskih težav, ki jih ugotavljamo. In še: predsedstvo ZKJ poziva vse družbene dejavnike — predvsem vodstva in člane ZK — da se zavzamejo za uresničitev ključnih nalog v zvezi z začrtano stabilizacijsko politiko.

Predsedstvo ZKJ je na svoji tokratni razširjeni seji tudi podrobneje razčlenilo vzroke za politični in gospodarski položaj v državi. Ti vzroki so — po ugotovitvi predsedstva — predvsem v premajhni razvitosti SAMOUPRAVNIH ODNOSOV, kar pride prav birokratsko-tehnokratskim težnjam in silam ter zmanjšuje vpliv delavskega razreda na lastni družbeno gospodarski položaj in na ta razvoj v celoti, nadalje se skrivajo vzroki za sedanjí položaj v strukturalnih motnjah v gospodarstvu in v NEDOSLEDNEM URESNICEVANJU STABILIZACIJSKEGA PROGRAMA v družbeno političnih skupnostih in delovnih organizacijah, med temi vzroki

pa je ne nazadnje treba omeniti tudi naraščanje nacionalizma in raznih sovinstičnih teženj.

Zato je razumljivo, da so slednje težnje — kvamri nacionalizem in sovinstična nestrpnost — dobile v vrsti sklepov s tokratne razširjene seje predsedstva ZKJ (v celoti gre za osem širših sklepov, od katerih vsak nakazuje en del problematike ter vsebuje začrtano smer za reševanje tega dela problemov) tudi določenejši poudarek. Boj za socialistično in razredno vsebino nacionalne uveljavitve — je rečeno v sklepu predsedstva ZKJ, ki se nanaša na omenjene težnje — boj za odstranitev ostankov birokratskega centralizma in unitarizma TERJA ENOTNOST, ODLOČNEJŠI IN KONKRETNEJŠI BOJ

Več odgovornosti!

zoper vse oblike nacionalizma v lastnem okolju, kajti nacionalizem je podlaga za združevanje vseh protikomunističnih sil ter ruši enotnost narodov Jugoslavije in vodi k spodkopavanju enotnosti ZKJ.

Poseben poudarek v tokratnem obravnavanju aktualno-političnega položaja v državi je dobila tudi sovrážna podtalna dejavnost — ki se je po oceni predsedstva ZKJ okrepila, ko izrablja naše notranje težave ter se opira na naše sovražnike v deželi. V sklopu te sovražne, protijugoslovanske in protisocialistične dejavnosti je bila organizirana tudi akcija za RAZVREDNOTENJE POLITIČNEGA VODSTVA SR Hrvatske — in sicer z namenom, da bi z medrepubliškimi trenji in politično oslavitvijo naši sovražniki zavrlí nadaljnji samoupravni socialistični razvoj v državi. Predsedstvo je sprejelo ugotovitev, da naši zvezni organi uprave, njihove službe in posamezniki v njih pri tem niso sodelovali v kakršnikoli vrsti zarote. Ob tem

so, na seji ugotovili tudi pomanjkljivosti v delu posameznih varnostnih služb — pomanjkljivosti, ki jih bo po sklepu predsedstva ZKJ treba odpraviti v najkrajšem času.

Vsebinski sklepov tokratne brionske seje razširjenega predsedstva ZKJ je bil skoraj v celoti posvečen, lahko rečemo, tudi GOVOR PREDSEDNIKA TITA na velikem ljudskem zborovanju 1. maja v Labinu, na proslavi ob 50-letnici labinske republike.

Ko govorimo o naših sedanjih slabostih — je med drugim dejal predsednik Tito — mislimo na to, da se moramo predvsem obrniti k sebi in biti neizprosni do vseh izkrivljanj in neuskajenosti, tako med nami v ZKJ kot v vsej naši družbi. In nadalje, ko je govoril o položaju v našem gospodarstvu: še zmeraj imamo razne megalomanske investicijske načrte, v vsem je mnogo divjanja, ki potem povzročí devalvacijo in krize. Dogovorili smo se, da ne bomo več dovolili investicij brez kritja! Ob tem je predsednik Tito posebej POZVAL K ODGOVORNOSTI vse tiste ljudi, ki so na vodilnih mestih v gospodarstvu, bankah in drugih sektorjih našega gospodarskega življenja (in to so večeidel komunisti), r — se vedejo tako, kot to zahtevajo od njih s epi ZK, ne pa tako, kot sami očelajo.

V nasprotnem primeru — je odločno poudaril predsednik Tito — bomo z njimi ukrepali odločno in dosledno; ne samo tako, da jih bomo izključili iz ZK, ampak bodo morali tudi zapustiti svoja vodilna mesta! Lotiti se moramo vsega, da bi čimprej premostili NAGIBANJA H KRIZI v našem gospodarstvu, je ob tem še dejal predsednik Tito. Jasno je, da tega ni moč doseči že kar v enem mesecu — za to bo treba več mesecev naših skupnih naporov in doslednih ukrepov, vendar moramo z vsem tem že sedaj res takoj začeti.

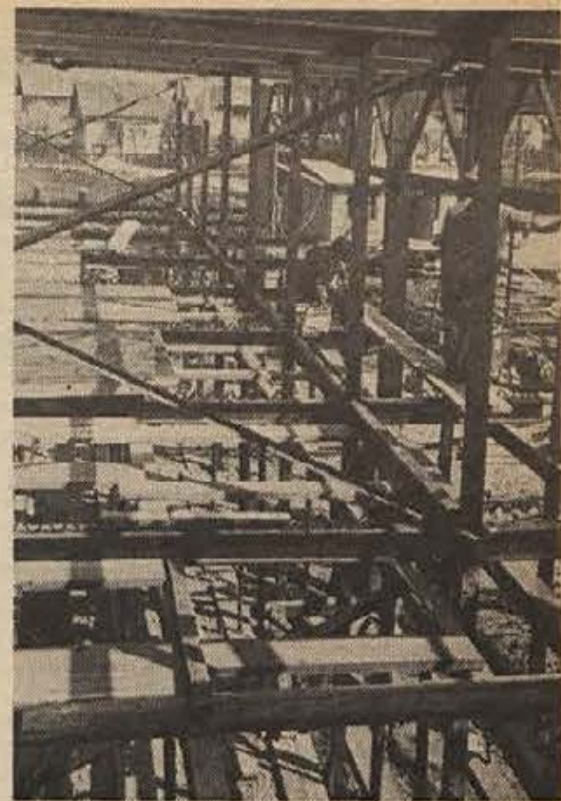

Ljubljanska tovarna pletenin Rašica je v Ambrusu 30. aprila slovesno odprla nov konfekcijski obrat. V dosednji ambruški ročni pletilnici je delalo 88 domačinov, pretežno žensk. V novem obratu bodo lahko zaposlili okrog 120 delavcev (Foto: Splichal)

Živopisane narodne noše Belokranjcev in njihovi običaji so postali zanimivi za vse širši krog ljudi. Običajno so razen na domači največji prireditvi jurjevanju, od koder je tudi posnetek, gostovali še na festivalih in prireditvah po vsej domovini. Letos se jim obeta izjemen nastop: pred 16 poročnimi pari iz raznih evropskih in afriških držav bodo belokranjske skupine zaplesale na delu Kmečke ohceti, ki se bo 28. maja odvijal v Metliki (Foto: Ria Bačer)

Tovarna pohištva v Brežicah bo konec junija dobila novo proizvodno halo, veliko 1.400 kvadratnih metrov. Z opremo vred bo veljala štiri milijone dinarjev. Železno konstrukcijo zanjo postavlja beograjsko podjetje, ker je dalo najcenejšo ponudbo (Foto: J. Teppey)

MEDDOBČINSKI SVET ZK O SOCIALNI DIFERENCIACIJI

Še več štipendij in posojil!

Socialno razlikovanje se začne že v predšolski dobi: komaj 625 otrok v varstvenih ustanovah treh dolenskih občin — Premalo!

V Sloveniji se je število prebivalstva, ki je zajeto v različne oblike izobraževanja, od predvojnega pa do danes povečalo od 13 na 25 odstotkov. V treh dolenskih občinah — statistični podatki zajemajo črnomaljsko, novomeško in trebanjsko občino — je 12.600 otrok vključenih v osnovne šole. Dobrih 46 odstotkov jih je iz delavskih družin, 30 iz kmečkih, 15 iz uslužbenskih, 3 in pol iz obrtniških, 5 iz upokojenskih in pol odstotka iz svobodnih poklicev.

Socialno razlikovanje se začne že v osnovni šoli občutno kazati. Vsa tista mladina, ki ne konča osnovne šole, ima zaprt pot do nadaljnega izobraževanja, tudi možnosti za kasnejše dopolnilno izobraževanje so skromne. Zalostno je, da je bil pred dvema letoma največji osep v črnomaljski občini. Tam 59 odst. otrok ni izdelalo. Lani so bili v met-

liški, trebanjski in novomeški občini približno na enakem — osep je bil med 49 in 51 odstotki. V Črnomlju pa je znašal 54 odstotkov. To kaže na hudo odvisnost med osepom in socialno ter ekonomsko razvitostjo občine in njeno zmogljivostjo za financiranje izobraževanja.

Sicer pa se socialno razlikovanje začne že v predšolski dobi, saj je v

treh občinah v predšolskih ustanovah le 625 otrok, mimo tega pa so ustanove samo v večjih krajevnih središčih. Dopolnilne vzgoje torej niso bili deležni najbolj potrebni otroci. V treh občinah tako ni v varstveni ustanovi niti enega kmečkega otroka, kar 57 odst. jih je iz uslužbenskih družin, le 35 odst. iz družin delavcev. V resnici pa kmečki otroci predstavljajo skoraj tretjino vseh otrok, delavskih otrok je 46 odst., uslužbenskih otrok je manj kot 15 odst., v varstvenih ustanovah pa jih je kar 57 odstotkov. Tako socialno razlikovanje bi morali odpraviti tako, da bi v osnovnih šolah imeli v podaljšanem bivanju tiste otroke, ki so tega najbolj potrebni. Žal ima celodnevno bivanje le novomeška šola.

Socialno razlikovanje dobiva pozneje vse hujše oblike, saj je v vseh srednjih šolah le 27 dijakov, na visokih in višjih šolah pa imamo le dobrih 5 študentov na tisoč prebivalcev ali komaj dobro polovico slovenskega poprečja.

Zato se na Dolenjskem zavzemajo za povečanje zmogljivosti predšolskih in šolskih varstvenih ustanov za temeljite popravke učnih načrtov v osnovnih šolah, za zmanjšanje obremenitve otrok v šolah, za povečanje zmogljivosti v dijaških domovih in predvsem za podpis družbenega dogovora o štipendiranju, s katerim bi vsem nadarjenim otrokom omogočili šolanje na srednjih in visokih šolah ne glede na materialne možnosti njihovih staršev. Šole naj bi dajale svoje mnenje o sposobnostih učencev, popraviti pa bi morali zdaj zanemarjeno organizirano usmerjanje v poklice.

I. SPLICHAL

Turistični barometer

Bliža se čas dopustov, potovalne in turistične agencije že oznanjajo, kje boste najceneje in najprijetneje letovali. Na Dolenjskem skoraj povsod tožijo, da se nenehne podražitve v zadnjih mesecih precej poznajo rentabilnemu poslovanju gostinskih podjetij. Cene so tako kot povsod drugje prilagodili dolar-skim, torej bo za dinarje nekaj dražje kot prejšnja leta. Kljub temu se vedno velja, da so na Dolenjskem prenočišča in penzionari zvečine cenejši kot v drugih turističnih krajih.

Kako bo torej letos? Za tiste, ki bi radi letovali na Dolenjskem, ne bo odveč priporočilo, da je zares skrajni čas za rezervacijo. Za sezono imajo namreč v večjih turističnih središčih že precej prodanega. Postelj ne bo več kot lani: znano pa je, da jih je vsako leto premalo. Iz Šmarjeških Toplic sporočajo, da imajo za tri sezone mesece že razprodane postelje v sobah z balkoni. Sklepamo torej lahko, da bo turistična letina dobra.

GOSPODARSTVO V ČRNOMALJSKI OBČINI

Trdnih vihar ne more zamajati

V črnomaljski občini je lanska gospodarska slika dokaj ugodna — Ne gre za gospodarski boom, pač pa za napredek, kljub temu da so bila podjetja prizadeta s stabilizacijskimi ukrepi

Gospodarske organizacije v občini Črnomelj, ki imajo samostojni obračun in žiro račun pri podružnici SDK — po številu jih je 18 — so lani ustvarile za 182.750.000 din celotnega dohodka. Poslovni uspehi so bili za 15 odst. večji kot leto dni poprej.

Po pokritju stroškov, ki so se sicer povečali za 18,2 odst. in odražajo splošen porast cen, in

dvigu osebnih dohodkov za 27,2 odst. je gospodarskim organizacijam ostalo 68.340.000 din dohodka. Tudi v tem so napredovali za približno 10 odstotkov. Čisti dobiček je v primerjavi z letom 1969 lani narasel za 13,7 odst. in je znašal 13.255.000 dinarjev.

Podjetij z izguho v črnomaljski občini ni več. Najboljše uspehe je po podatkih, ki so jih zbrali na občini, dosegel kolektiv tovarne kondenzatorjev v Semiču, medtem ko rineta naprej brez možnosti za razširjeno reprodukcijo iz lastnih sredstev podjetje Belsad in Gostinsko podjetje. Na spisku podjetij z izkazanimi dobičkom se je po več letih pojavila spet domača kmetijska zadruga, kar prav tako razveseljuje, če se spominimo, koliko težav in sitnosti so imeli s tem kolektivom pretekla leta.

Stabilizacijski ukrepi so potipali sleherni gospodarsko organizacijo, povsod pa so dokaj hitro ukrepali in skušali s notranjo boljšo organizacijo dela, višjo storilnostjo in boljšo poslovnostjo nadomestiti izgubljeno.

Še to ne smemo pozabiti, da je bilo dejansko ustvarjenega poslovnega uspeha na območju občine veliko več, kot smo navedli. V teh podatkih so namreč izpuščena podjetja, ki imajo v črnomaljski občini svoje obrate, kot so novomeška tovarna IMV in druga.

RIA BAČER

Konfekcija v Ambrusu

Delavski praznik so v suho-kranjskem Ambrusu slovesno praznovali: ljubljanska tovarna pletenin Rašica je odprla konfekcijski obrat, v katerem bodo lahko zaposlili 120 ljudi. Ambrus je dobil obrat Rašice pred 14 leti, vendar je doslej delala ročna pletilnica.

Za ureditev obrata in nakup strojev je podjetje vložilo milijon dinarjev. Vrednost proizvodnje v 1000-članski kolektivi Rašice naj bi letos dosegla 60 milijonov dinarjev, kar je za tretjino več od lanske vrednosti. V Ambrusu, kjer bodo konfekcionirali jersey pletiva, bodo ustvarili približno desetino skupne vrednosti.

Zgodovina bo pisala o tem

(Nadaljevanje s 1. str.)

Slovesnemu podpisu so prisostvovali podpredsednik skupščine SRS dr. Jože Brilej, člani izvršnih svetov obeh republik, predstavniki zbornic in poslovnih združenj za energetiko in domačini kot gostitelji. Predsednik krake občinske skupščine Jože Radej je pozdravil podpisnike in izrazil zadovoljstvo nad začetno akcijo ter obljubil, da se bo krška občina po svojih možnostih vključila v priprave. Skupini 15 strokovnjakov je že obljubila gostoljubje, da bo maja lahko začela delati.

Elektrarno bodo začeli graditi prihodnje leto. Veljala bo dve milijardi din. Stroške si bosta republik delili. Podpisniki pogodbe so ob tej priložnosti izjavili, da bodo njihova podjetja dala za investicije vsa prava sredstva, da pa je njihov delež odvisen od tega, koliko jim bo druž-

ba pustila akumulacije. V Sloveniji so namenili za jedrsko elektrarno 1 milijardo din. V pogovoru s časnikarji so zatrjeli, da je investicija dobro preštudirana, zato je kritika v tem primeru ni na mestu. Energetika je temelj za nadaljnji razvoj gospodarstva in tak način socializiranja pa prav gotovo dal dober zgled drugim republikam.

JOŽICA TEPPEY

Sejmišča

PRVOMAJSKO VZDUŠJE

Brežiški sejem 30. aprila je bil slabše založen kot običajno. Pričeljali so 564 prašičev do 3 mesecev starosti (prodali so jih 386) in 24 starejših (prodali so jih 17). Kupci so zahtevali za mlajše po 11 dinarjev za kilogram žive teže, za starejše pa po 8 dinarjev.

Vredno je zapisati...

Na slavnostno jutro, na 30. obletnico ustanovitve OF, se je Novo mesto zbudilo presenečeno: kot v tistih časih pred 30 leti je bilo mesto popisano z vzkliki „Živela OF“. Prijetno je bilo videti, kako je rdeča barva na oknih izložb, na stenah zgradb pozivila praznično vzdušje. Najbolj zanimivo pa je, da je bilo tudi zdaj kot pred 30 leti vse narejeno skrivnostno, zares aktivistično. Nekaj dni po prazniku OF namreč še niso vedeli za tiste, ki so akcije tako dobro izpeljali.

Trgovci so se sicer naslednje dni jezili, ker so le s težavo izbrisali sledove oljnate barve — Novomeščanom pa je ostal prijeten spomin na zares primerno okrašeno mesto.

Po prazniku pride spet delo. Josip Vidmar je v slavnostnem govoru dejal, da danes nista važna navdušenje in polet, marveč zavest in presoja. Socialistična zveza kot naslednica Osvobodilne fronte ima pred seboj obsezen delovni načrt — veliko nalog je uresničila, dosti jih je še, kjer bo potrebno še veliko dela. Prav simbolično je, da so v Novem mestu imeli sejo SZDL le dan po slavnostnem dnevu v spomin na njeno predhodnico.

Danes je verjetno bolj kot kdaj prej čas, da se organizacije izkažejo z delom, ne le z načrti. Bo kongres samoupraviteljev v tem pogledu kaj pomagal?

Dokončno: krompirjeva tovarna

Generalni direktor KOLINSKE iz Ljubljane tovariš Kele je v terek po telefonu sporočil predsedniku ObS Trebnje Cirilu Pevcu, da se je ljubljanska tovarna ob sodelovanju tvrdke KNORR in naših bank dokončno odločila za gradnjo tovarne za predelavo krompirja na Mirni. Denar je zagotovljen, začetek graditve pa je predviden te dni. Tovarna, ki bo predelala približno 6 milijonov kilogramov krompirja v krompirjeve kosmiče in krompirjevo moko, bo stala 27 milijonov dinarjev. Događena bo še letos in bo predelovala že letošnjo krompirjevo letino. Gradilo jo bo podjetje GRADIS iz Ljubljane.

M. LEGAN

OBISK PRI FANTIH V PLAVIH UNIFORMAH

V Tacnu, slikovitem kraju pod Šmarno goro, nedaleč od Ljubljane, deluje od leta 1967 strokovna šola za notranje zadeve — za miličnike kadete. Šola je urejena povsem sodobno. Učencem nudi brezplačno šolanje z vso oskrbo in z mesečno nagrado povrh. Šola traja tri leta. Letos bodo v šolo ponovno vpisali 150 učencev. S tem se nudi mnogim fantom ugodna priložnost, da pridejo do zanimivega poklica. Ko smo se prejšnji teden mudili v Tacnu smo videli marsikaj zanimivega in pogovarjali smo se s številnimi kadeti iz Pomurja in Dolenjske.

„HALO, TUKAJ 205...“

Pred poslopjem republiškega sekretariata za notranje zadeve v Ljubljani sem se „vkrca“ v službeni avtomobil, ki me je odpeljal proti Tacnu. Radijski sprejemnik in oddajnik poleg sofarja je bil ves čas vklopljen in iz njega so prihajala sporočila:

„HALO, tukaj 205... Na križišču... je prišlo do prometne nesreče... v pomoč bodo prišli gasilci... delo za odstranitev prevrnjenega avtomobila hitro napreduje...“

Vse tja do Tacna sem poslušal zanimiva poročila. Tu in tam sem na križiščih videl moše in fante v plavih uniformah, ki so usmerjali promet. Ko smo se v Tacnu pripeljali čez savski most, smo videli skupino mladih kadetov, ki so se urili v radiotelegrafiji. Z obrazov jim je bilo videti, da so povsem predani delu, ki jim bo v poklicu nujno potrebno.

ŠOLA V TACNU JE VZORNO UREJENA

Šola za miličnike kadete v Tacnu je vzorno urejena. Takega mnenja smo bili številni novinarji, ki smo se zbrali tukaj, da bi širši javnosti posredovali vtise o sodobnem šolanju miličnikov pri nas. Poslopje internata je novo, prav tako večina ostalih zgradb, v katerih so kabineti in prostori za številne svobodne aktivnosti. Pravkar gradijo samopostrežno restavracijo, potrebujejo še prostornije telovadnico in nekatere druge objekte. V vseh treh letnikih se šola okoli 450 učencev. To pa je že lepa številka, ki povzroča vodstvu šole številne skrbi.

PRVA GENERACIJA ZE V SLUŽBI

Lani je končala šolo prva generacija, ki že dela na terenu. Vsako leto pa sprejmejo 150 novih učencev.

Kadatom ni potrebno služiti vojaškega roka, šola pa jim da srednje strokovno izobrazbo. Po tej šoli lahko nadalje študirajo na višjih in visokih šolah.

Lani je končalo šolo 121 kadetov in se jih je od tega vpisalo na višje šole kar 47. Kadeti se lahko specializirajo za delo v prometni milici, kriminalistiki, v mejni službi in drugje.

Šolanje je brezplačno. Za najnujnejše osebne potrebe dobijo učenci v prvem letniku 50 dinarjev mesečno, v drugem 75 in v tretjem 100. Poskrbljeno je tudi za razvedrilo. V šoli imajo kino-predstave, v Ljubljani pa so abonirani v gledališčih.

Na šoli imajo 26 predmetov iz enajstih strok. Med njimi je pet predmetov iz vojaških veščin. Posebno skrb posvečajo tehničnim predmetom in ne nazadnje jiu-jitsu. Vsi fotografirajo, skicirajo, plavajo, smučajo in imajo šoferske izpite A in B kategorije.

ŠTEVILNE SEKCIJE

Predstavniki šole so nam natrešili številne podatke. Povedali so tudi, da imajo na šoli kar 23 sekcij. V njih delajo strelci, motoristi, odbojkaši, balinarji, radiotelegrafisti in tako naprej.

Posebno skrb posvečajo tudi idejnemu izobraževanju. Organizirajo predavanja o vlogi Zveze komunistov. V času obstoja šole so sprejeli v ZK že mnogomladih članov. Jutri pa bo sprejem za 90 novih mladincev.

Fantje lahko gredo domov enkrat mesečno in ob praznikih. Tisti, ki se posebno dobro učijo imajo še druge privilegije.

PRVI V JUGOSLAVIJI

Leta 1967 je bila v Tacnu formirana prva tovrstna šola v naši državi. Naslednje leto so jo formirali tudi v Srbiji in v drugih republikah. Brez takšne šole pa je še Hrvatska. Tovrstno šolanje je bilo nujno potrebno, saj ga narekuje sodoben tempo razvoja na vseh področjih. V Sloveniji nam danes manjka še nekaj sto miličnikov. To vrzel bo zapolnila prav ta šola. Še v bodoče pa bodo izobraževali tudi po starem, v odseku za miličnike v Domu Maksa Perca v Ljubljani. Tja se lahko vpišejo vsi tisti, ki so že končali vojaščino in so za tak poklic neoporečni.

Kadeti morajo pred sprejemom v šolo opraviti sprejemne izpite. Dolej je izpite opravil le vsak drugi kandidat. Zanimivo je, da je med učenci kar 75 odstotkov iz delavskih družin, zelo malo pa jih je iz kmečkih. Predstavniki šole so mnenja, da je za to poglavitni vzrok slab učni uspeh na podeželskih šolah.

MOTORNE DIRKE

Ob koncu obiska v šoli so nam nekateri gojenci napravili pravcate motorne dirke, na zelo domiselno urejenem poligonu. Zanj je napravil načrt tamkajšnji učitelj za prometno tehnično stroko Alojz Papič, ki je na svoje motoriste zelo ponosen. Motorji so brenčali mimo nas, da je bilo veselje. Proga ima številne vzpetine in zavoje ter druge prepreke. Tukaj se mladi motoristi najlažje naučijo premaganja težav, na katere bodo tu in tam naleteli pri opravljanju poklica.

Fantom v plavih uniformah smo začeli srečno. V mislih pa so nam ostali prijetni vtisi, saj je naša skupnost storila velik korak naprej na področju izobraževanja čuvarjev reda in človekovega dostojanstva.

Tekst in foto: FRANČEK ŠTEPANEC

Tovariši, ki so nam razkazali šolo v Tacnu. Od leve proti desni so: Franc Kostrevc, inšpektor republiškega sekretariata za notranje zadeve, Engelbert Zorc, vodja odseka za kadete, prof. Boris Misja, pedagoški vodja in Anton Zupančič, ravnatelj strokovne šole za notranje zadeve.

Pogoji za vpis v šolo za miličnike-kadete

Republiški sekretariat za notranje zadeve je pred nedavnim razpisal sprejem 150 učencev v strokovno šolo za notranje zadeve v odsek za miličnike — kadete. Vpišejo se lahko tisti mladinci, ki so uspešno končali osemletko, da niso starejši od 17 let, da so zdravi, poštene in da imajo pismeno privolitev staršev ali skrbnikov. Šola se prične 6 septembra in traja tri leta.

Kadeti dobijo brezplačno uniformo, prehrano, stanovanje, skratka, vso oskrbo. Šola jim da srednje strokovno izobrazbo. Tisti, ki bi se želeli vpisati v to šolo, naj se o pogojih in potrebnih dokumentih pogovorijo na najbližjih postajah milice.

V Tacnu so zbrani fantje iz vse Slovenije in živijo kot ena družina.

Učitelj prometno tehnične stroke Alojz Papič je pogledal, če je z motorji vse v redu in kadeti so se zapodili po poligonu.

Nekaj podatkov

V strokovno šolo za miličnike kadete v Tacnu je bilo od leta 1967 pa do lani vpisanih iz občin Murska Sobota 12, Lendava in Ljutomer po 11 in Gornja Radgona 10 kadetov. Iz občine Novo mesto je bilo vpisanih 22, Črnomlja in Trebnje-ga po 11, iz Brezic 9, Krškega 8 in iz občine Metlika 1 učenec.

Kadeti raportirajo

Jože Ajdišek (17) iz Birčne vasi pri Novem mestu obiskuje drugi letnik:

„Veselila me je uniforma, dobri pogoji na šoli, pa sem prišel sem...“

Drago Leiner (18) doma iz Lendave, obiskuje drugi letnik:

„V šoli mi ugaja, želel pa bi si več prostega časa.“

Slavko Modic (18) doma iz Novega mesta, obiskuje drugi letnik:

„V prostem času rad sodelujem pri radiotelegrafistih. Privlači pa me tudi košarka. Napravil sem že tečaj za tretjo klaso radiotelegrafista.“

Koloman Pintarič (19) doma iz Martjanec pri Murski Soboti, obiskuje prvi letnik:

„Pogoji na šoli so dobri. Še boljše bo, ko bomo dobili novo samopostrežno jedilnico.“

Jože Jurečič (17) doma iz Krškega, obiskuje drugi letnik:

„Šola za tovrstni kader je bila pri nas potrebna. Tukaj me se posebno privlači motoristika.“

Predrag Antič (17) doma iz Lendave, obiskuje prvi letnik:

„Življenje v kolektivu mi ugaja. Med nami je tovarstvo in sloga.“

Miha Pogačar (18) doma iz Krškega, obiskuje tretji letnik:

„Tu smo zbrani iz vse Slovenije. Zbližali smo se pri skupnem delu. Profesorji nas razumejo in nam pomagajo.“

Vinko Kobe (19) doma iz Špeharij pri Vinici, obiskuje tretji letnik:

„Na šoli skrbimo tudi za družabnost. V našem letniku smo organizirali plesne vaje.“

Janez Šafar (19) doma iz Smarjskih toplic, obiskuje tretji letnik:

„Vedno me je veselila uniforma in sam poklic, nad svojo odločitvijo nisem razočaran. Ta poklic priporočam tudi drugim, če jih veseli.“

Jože Mencin (17) doma iz Mihovce pri Sent Jerneju, obiskuje prvi letnik:

„Sem prav dober učenec. Na šoli imamo veliko možnosti za razne dejavnosti.“

Samostojnost republik na vseh področjih življenja

Ustavna dopolnila prinašajo pomembne novosti tudi glede osebnega dela v delovnih sredstvih, ki so last občanov, z drugimi besedami glede privatnega dela, obrti. Resnici na ljubo moramo zapisati, da je bilo o tem v preteklosti precej nasprotujočih si mnenj, pogledov in prepričanj, pa tudi različnih praktičnih rešitev. Nekateri so bili trdno prepričani, da pomeni vsaka obrtna delavnica zametek kapitalizma, tujek v našem družbenem in gospodarskem sistemu ter usodno nevarnost za socializem. Bili so drugi, ki so se zavzemali za to, da se da tudi privatnemu delu več zraka, da se sprostito predpisi, ki so ga utesnjevali, da pa se hkrati bedi nad njim z davčno in inspekcijsko službo.

Očitno je, da je bila naša ureditev bolj nagnjena k prepričanju prvih kot drugih. To nas je sčasoma pripeljalo tako daleč, da se skoraj nihče več ni hotel ukvarjati z zasebnim obrtjo, ker ga k temu ni nič spodbujalo, ker bi od tega premalo imel. Skratka, splašalo se ni. Drugačen veter je zavel v praksi šele zadnja leta, ko je zaradi drugačne davčne politike postala tudi zasebna obrt spet zanimiva. Brez nje danes praktično katerakoli družba težko shaja, saj družbena obrtna podjetja niso kos vse večjemu delu.

VAŽNO ZA KMETE IN OBRTNIKE

Ustavno dopolnilo XXIII je napravilo tu precejšen, mirno duše lahko rečemo, bistven prelom. Poslej ni več zvezna ustava tista, ki bo določala, koliko delavcev bo lahko zaposloval privatni obrtnik, gostilničar ali kdorkoli že, ki bo delal sam ali skupaj z drugimi s svojimi osebnimi sredstvi. To bodo poslej urejale republike vsaka zase s svojimi ustavi in zakoni, tako pač, kot se jim bo zdelo, da je prav in za tisto republiko najbolj primerno. To v resnici pomeni, da smo se znebili predsodkov, ki smo jih do zasebnega dela še imeli in da mu bodo po vsej verjetnosti republike odprle zdaj širša pota, mu omogočile bolj sproščen razvoj. Zasebno delo torej ne bo v naši družbi neka izjema, ampak delo, enakovredno vsakemu drugemu.

Ustavno dopolnilo hkrati zagotavlja delavcem, ki bodo zaposleni pri privatniku, v načelu enak položaj, enake pravice in dolžnosti, kot jih imajo delavci, zaposleni kjerkoli drugje v družbenem gospodarstvu. Da bi bil čimbolj zaščiten pred morebitnim izkoriščanjem in da bi imel zagotovljene vse pravice, ki mu grejo iz delovnega razmerja, sklepa z delodajalcem pogodbo o svojem delu na podlagi tako imenovanega sporazuma ali kolektivne pogodbe. Ki jo sklene sindikalna organizacija ter gospodarska zbornica oziroma združenje zasebnikov, ki se ukvarjajo s privatnim delom. Sindikat bo torej tisti, ki bo tudi v tem primeru zastopal delavca, ščitil njegove pravice in mu zagotavljal enakopraven položaj z vsemi drugimi delavci, zaposlenimi kjerkoli drugje.

Ustavna dopolnila omogočajo ljudem, ki se ukvarjajo s privatnim delom, da se združujejo v zadrugah in podobnih organizacijah ter v njih skupno gospodarijo z dohodkom od skupnega dela. Podrobna določila o tem bodo morali postaviti zakoni, ki jih bodo sprejemale republike same.

XXIII. ustavno dopolnilo prinaša še eno pomembno novost, ki bo zlasti zanimala kmete: v hribovskih in gorskih krajih je lahko površina obdelovalne zemlje na kmetiji, do katere imajo kmetje lastninsko pravico, večja od 10 hektarov (kot je bilo določeno z ustavo doslej). Kolikšna bo največja dovoljena površina, bodo verjetno določili zakoni vsake republike posebej.

ODPRTA VRATA VSEH REPUBLIK IN OBCIN

Ko so začele teči priprave na ustavno dopolnila, se je začelo precej govoriti o enotnem jugoslovanskem trgu. Določila o tem vsebuje XXIV. ustavno dopolnilo. Kljub temu, da je Jugoslavija sestavljena iz šestih republik in dveh avtonomnih pokrajin (Vojvodina in Kosovo v okviru republike Srbije), veljajo na celnem njenem ozemlju enotna načela o gospodarski dejavnosti, o trgovini (prometu blaga), zaposlovanju itd. Sklepe podjete iz katerekoli republike sme svobodno delovati kjerkoli v Jugoslaviji, prodajati svoje blago in usluge, sprejemati delo, odpirati svoje obrate, lokale, podružnice. Občine in republike nimajo pravice delati izjeme med delovnimi organizacijami, dopuščati, da bi, recimo, nekje lahko odpirale trgovine ali kaj podobnega samo delovne organizacije iz tiste občine ali republike, druge pa ne. Vsak občan se lahko zaposli kjerkoli, če je seveda delo na voljo, in ne sme biti izpostavljen razlikam, pa najsi prihaja od koderkoli iz Jugoslavije.

Za vso državo, določa XXIV. ustavno dopolnilo, veljajo enoten denar in ista načela kreditne politike. Prav tako velja za vso državo isti sistem gospodarskih odnosov s tujino. Z vsem tem je zagotovljeno, da bo jugoslovanski trg v resnici enoten, da bosta na ta način trgovina in gospodarska dejavnost sproščeni, da republike ali občine ne bodo zapirale vrat pred gospodar-

skimi organizacijami iz drugih občin in republik. To je navsezadnje v prid njim samim, saj se na ta način uveljavlja konkurenca med podjetji, poljvja gospodarska dejavnost, se širi in bolje oskrbuje trg, omogoča izmenjava strokovnjakov in podobno. Nemogoče si je zamisliti, da bi se republike zaprle vase in s tem onemogočile konkurenco. To bi pomenilo pljuvanje v lastno sklado, siromašenje praznopravnega gospodarstva. Seveda so pri vsem tem republike popolnoma samostojne, kar zadeva njihovo gospodarstvo, načrtovanje in usmerjanje gospodarskega razvoja.

Z družbenim načrtom Jugoslavije se določa samo skupna gospodarska politika za vso državo. Razumljivo je namreč, da bo potrebno tudi v bodoče načrtovati neke okvire razvoja vsega jugoslovanskega gospodarstva, vendar ne na ta način, da bi z vrha navzdol, iz nekega državnega centra, togo naročali gospodarstvu kaj, kako in koliko bo delalo. Časi takšnega državnega planiranja so že zdavnaj za nami in niso bili ravno uspešni. Kot so deloma že sedaj, bodo v prihodnje republike v celoti odgovarjale in skrbele za svoj gospodarski in drugi razvoj. Družbeni načrt Jugoslavije bo na podlagi skupno ocenjenih možnosti in razvojnih potreb gospodarstev, organizacij, občin in republik samo določal gospodarsko politiko za vso državo.

BANKE, DAVKI IN SAMOSTOJNOST REPUBLIK

Ustavna dopolnila prinašajo novost tudi v organizacijo Narodne banke Jugoslavije oziroma v delo in naloge, ki jih opravlja. Kot doslej bo tudi v prihodnje opravljala emisijsko funkcijo, kar bi preprosteje in nekoliko poenostavljeno pomenilo, da bo izdajala denar. Novost je predvsem v tem, da bodo poslej imele narodne banke tudi republike, ki naj ne bi bile samo nekakšne podružnice Narodne banke Jugoslavije, kot so zdaj, ampak naj bi v skladu z novim položajem ter pravicami republik sodelovale pri oblikovanju emisijske politike. Imele naj bi svojo besedo, ko bi šlo za odločitve o tiskanju denarja, njegovem razdeljevanju, o določanju načel za kreditno politiko in podobno. To seveda ne pomeni, da bo Narodna banka Jugoslavije z republiški narodnimi bankami odločala samostojno o vsem tem.

Davčna politika bo v bodoče izključno v rokah republike. Te bodo samostojno določale, kakšne prispevke in davke bodo plačevali posamezniki in delovne organizacije (organizacije združenega dela). Federacija bo določala samo višino prometnega davka na blago in storitve, to pa je potrebno zategadelj, da ne bi bilo republikam ali občinam omogočeno različno obdavčevati blago različnih proizvajalcev. Prometni davek bo potemtakem enoten za vso Jugoslavijo in na ta način ne bo mogel biti sredstvo, s katerim bi lahko tudi vplivali na konkurenco.

Tudi iz teh določil jasno odseva tisto, kar je bistveno za sedanje ustavne spremembe: samostojnost republik na vseh področjih gospodarskega, družbenega in zakonodajnega življenja. Republika mora skrbeti sama zase, zato mora v načelu tudi sama zagotavljati vire in sredstva za nemoteno delovanje vseh področij, ki so važna za nemoten razvoj življenja v družbi.

Ni še dolgo tega, ko je bil položaj precej drugačen: zveza je določala vrste davčnin in prispevkov in pa njihovo višino. Sicer se je zadnja leta tudi tu marsikaj spremenilo in so republike imele čedalje bolj proste roke, vendar pomenijo ustavna dopolnila popoln prelom z dosedanjim ureditvijo. Seveda pa moramo poudariti, da zaradi tega najbrž davkov ne bo nič manj, kar bi utegnil kdo preprosto sklepati. Prispevki, ki jih plačujejo zaposleni, pa vse vrste davkov so vir sredstev za državo, za državo, če hočete, s katerimi konec koncev skrbimo predvsem za to, da lahko zadovoljujemo nekatere skupne in tudi osebne potrebe (zdravstvena pomoč in varstvo, šolanje, komunalna ureditev, delovanje uprave itd.)

I. RUDOLF

• • •
METLIKA — Kurirčkovo torbico s pozdravi tovarišu Titu so učenci osnovne šole Suhor pretekli teden predali učencem metliške osemletke. Predaja je bila na športnem igrišču, kjer je teklo vse dopoldne področno tekmovalje v rokometu. Pri prevzemu so pripravili metliški učenci kulturni program.

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

OB ZMANJSANJU KOMUNSKIH STRANI V GLASILU SZDL

Za 30-letnico manjši obseg?

»Bomo ravno za tridesetletnico ustanovitve Osvobodilne fronte in ljudske vstaje prikrajšani za eno temeljnih pridobitev — z zakonom zagotovljeno pravico do obveščeniosti, ki nam jo zdaj hočejo okrniti?«

Zelo sem bil presenečen, ko sem v 16. številki Dolenjskega lista prebral obvestilo kolektiva tega domačega, res priljubljene časnika nročnikom in bralcem, da se bo obseg komunističnih strani zmanjšal skoraj za

polovico zaradi slabega posluha občinskih konferenc SZDL.

Kmalu po novem letu smo bili občani iz sevniške občine prek svojega glasila obveščeni, da ne bodo v prilogi lista več objavljeni občinski odloki, ker

jih bo objavljat Uradni list SRS. Tisti, ki imajo radijske sprejemnike, so o odlokih več ali manj obveščeni prek lokalne radijske postaje, drugi pa so prikrajšani. Zadnja, skoraj 6-mesečna akcija nabiranja novih naročnikov je pokazala, kako je to glasilo SZDL Dolenjske in Spodnjega Posavja priljubljeno pri ljudeh. Ne glede na denarne težave mi je prav zaradi tega nerazumljivo, zakaj kratijo občanom ustavno pravico do vsestranskega obveščanja prav na obletnico Osvobodilne fronte in vstaje slovenskega naroda.

Imam občutek, da bo zaradi zmanjšane obsega manjše število naročnikov in da bo zadnja akcija postala jalova. Vprašam se tudi, če ne bo nastala politična škoda, ker člani SZDL in občani ne bodo obveščeni o političnih in gospodarskih dogodkih svojega kraja in občine, da o jugoslovanskih in tujih dogodkih niti ne govorimo. Slep je tisti, kdor ne vidi, da je politična miselnost delovnih ljudi na Dolenjskem tako razvita, da že sedanji obseg glasila njihove najbolj množične organizacije komajda zadošča trenutnim potrebam obveščanja, kaj šele da bi ga zmanjševali. Vsak bralec, ki je le nekajkrat prebral Dolenjski list, se zaveda, kaj mu politično in kulturno pomeni.

Prepričan sem, da ob ustanovitvi Dolenjskega lista ni nihče slutil njegovega kasnejšega razvoja. Vsakdo dobro ve, da je bilo naše gospodarstvo ob njegovi ustanovitvi šele v povojih, da je takrat še mnogo bolj kot danes manjkalo denarja, pa vendar je bil list ustanovljen, ker so se zavedali njegovega pomena. Danes, ko smo gospodarsko mnogo močnejši, naj bi zmanjševali list in dušili njegov razvoj? Ali se zavedamo, kakšno škodo bomo naredili občanom in kako težko jo bo kasneje popraviti? Kdo bo opravičil vso politično in kulturno škodo, ki bo zagotovo nastala?

Ne meni ne drugim ljudem ni vseeno, kaj delajo naši predstavniki družbeno-političnega življenja, ljudje, ki smo jih mi občani izvolili. Prav zaradi tega želimo, da bi list ostal neokrnjen in da bi se naprej v neokrnjenem obsegu opravljal svoje poslanstvo. Ob zgodovinski 30-letnici mora Dolenjski list ostati eden izmed nosilcev idej naše revolucije in gradnje socialistične družbe. Prepričan sem, da bodo moje želje podprli tudi drugi naročniki in bralci z zahtevo, da je treba zagotoviti denar, da bo list izhajal v dosedanjem obsegu. Naročniki glasila Socialistične zveze, ki nadaljuje tradicijo Osvobodilne fronte, upamo, da ob 30-letnici ustanovitve OF ne bomo prikrajšani za tista ustavna določila, ki so pridobitev naše revolucije.

KAREL ZORKO,
Zavratec 32,
p. Studenec

DREČJI VRH IN ČUŽNA VAS: ČEMU SKRIVALNICE?

Na sevniški pošti je bilo oddano pismo, v katerem sta na koncu zanimive vsebine žal le dve kratki: S. P. in K. S. Čemu skrivanje za črkami, ko v uredništvu vendar moramo več deti, kdo nam piše in zakaj? Vsak teden sproti pojasnjujemo na tej strani:

Uredništvo mora vedeti za vaš celi pravi naslov, sicer prispevka ne objavimo! Na posebno pripombo pisca pa lahko vedno upoštevamo tudi njegove želje: ime ostane za javnost tajno, pismo pa v tem primeru podpisemo s kraticami ali kako drugače. Če je vsa stvar taka, kot jo opi-

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost, napisane odgovore predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Če mi ni všeč, ostanem pa doma!

O novomeških "jajčarjih" se te dni precej govori in piše. Da takoj povem: ni kulturno in ne pogumno metati jajca na oder gostujočih pevcev in pevki. Upam, da bo sodnik za prekrške občestnost nepridiprav dovolj strogo ocenil in jih tudi kaznoval. Taki pojavi nam jemljejo ugled in mečejo grdo senco na vso mladino. Zase pa naj povem samo še tole: meni tole popevkarjenje in zalivanje neumnih vž ter včasih zelo bedastih besedil že preseda. Dovolj oz. veliko preveč vidim in slišim tega že na televiziji in v radijskih oddajah. Zato me obiski takih ali drugačnih popevkarjev nikoli ne vidijo! Raje ostanem doma, kot da bi šel v dvoran moral obžalovati, da me bolijo ušesa in da me je sram spakovanja, ki ga prenekeri izmed takih mladih ali mlajših "nosilcev kulture" ponujajo ljudem.

Vzgojna plat televizij in radijskih oddaj do take glasbe je bila že ponovno kritizirana in je tu ne mislim ponavljati. Zal mi je le, da uredniki TV in radijskih oddaj pri ponavljanju take glasbe, kadar gre za nekalitnetne popevke ali prazne neumnosti, niso bolj kritični. Lepo, pripukno popevko pa rad poslušam tudi prenekeri starejši človek — a takih popevk ni veliko.

M. KLINAR,
Novo mesto

HVALA, MLADI SEVNIŠKI PRIJATELJI!

Članom dopisniškega krožka z osnovne šole v Sevnici se lepo zahvaljujemo za prvomajske čestitke in lepe pozdrave, ki jih vračamo z enako željo: da bi dosegali še mnogo lepih in novih uspehov v krožku in da bi vselej tako spoštovali in ljubili materino besedo!

UREDNIŠTVO
DOL. LISTA

SOS za družbeno lastnino

Sodražica je zelo razgiban kraj, kjer lahko kar čez noč nastanejo razne manjše spremembe. Zdjaj premlavamo "okupacijo" družbenega zemljišča skoraj v središču kraja in njegovo spremembo v bodoči sadovnjak. Tokrat je šlo le malo predaleč! Znano je namreč, da po vojni urejeni prostor ob mostu, vzdolž in v podaljškem gostilne "Pri Kaprolu", ni bil in verjetno nikole ne bo zasebna last. Ta prostor je torej družbena lastnina in naj služi javnemu namenu. Krajevna skupnost je nekoč o tem že razpravljala ter menila, naj bi ta prostor uporabljal zasebni gostilničar kot parkirišče, seveda bi moral plačevati določeno zakupnino. Denar bi se stekal v blagajno krajevne skupnosti, ki ji vedno manjka denarja. Če prostor ne bi oddali za ta namen, bi ga uredili kot javno zelenico ali park.

Zaključek je preprost: krajevna skupnost Sodražica mora zahtevati, naj zasebnik sadike takoj odstrani. Prav tako naj odstrani tudi vse druge predmete, ki nimajo kaj iskati na družbenem premoženju. Družbena lastnina je namreč prav tako nedotakljiva, kot je nedotakljiva zasebna.

SODRŽAN

Takole je znani stiški fotograf Erjavec ohranil spomin na spoštovano in priljubljeno rojakinjo Albino Novakovo, dolgoletno glavno tajnico Slovenske ženske zveze iz Chicaga. Rada je prihajala na izseljenske piknike v Slovenijo.

Albina Novakova je umrla

Iz Chicaga je prispela žalostna novica, da je 6. aprila med opoldanskim počitkom za vedno zaspala Albina Novak, dolgoletna glavna tajnica Slovenske ženske zveze, ki združuje okrog 12.000 ameriških Slovencek po vseh ameriških državah. To je tudi največja organizacija slovenskih žena na svetu.

Vedel smo, da zadnje leto ni bila več trdnega zdravia, da ji je oslabil vid, da je prestala operacijo, nismo pa slutili, da so ji dnevi že šteli.

Bila je široko razgledana in zavedna Slovenka, priljubljena voditeljica v svoji organizaciji in med vsemi, ki so jo poznali. Rodila se je 5. novembra 1900 v Ribnici, v družini trgovca in gostilničarja Matije Križmana. Leta 1910 se je družina izselila v Ameriko, kjer je Albina nadaljevala šolanje in izobraževanje. Kot prej v Ribnici je bila tudi v Ameriki odlična dijakinja. Dozorela je v dekle, si našla življenjskega tovariša in rodila dve hčerki.

V Ameriki se je kmalu vključila v delo slovenskih podpornih organizacij, najprej v Slovenski dobrodelni zvezi. Leta 1919 pa je bila že delegatka na konvenciji ameriške podporne organizacije "Woodmen". Od 1928 dalje je opravljala najodgovornejša dela v Slovenski ženski zvezi: bila je glavna nadzornica, predsednica, ustanoviteljica mla-

dinskih zvez, urednica zvezinega glasila "Zarje" od 1952 pa vse do 1970 pa je bila glavna tajnica zveze.

Med zadnjo vojno je kot funkcionarica Slovenske ženske zveze in kot človek izpričala svojo veliko ljubezen do rojstne domovine, ko je z drugimi domoljubnimi ameriški Slovenci sodelovala v organizacijah za pomoč okupirani Sloveniji. Ze 1941 je postala članica Jugoslovanskega pomožnega odbora, 1942 pa tudi SANS — Slovenskega ameriškega narodnega sveta, to je organizacije, ki se je vsa vojna leta borila za moralno in gmotno pomoč novi Jugoslaviji.

Po vojni se je rada vračala na obisk v Slovenijo in vedno je pripeljala s seboj skupino članic Slovenske ženske zveze, kar trinajstkrat je prišla, zadnjč 1969. Zelela je, da bi tudi drugi in tretji rod naših izseljenec spoznal Slovenijo, zato je spodbujala mlade, da so prišli in si jo ogledali. Za svoje članice je naročala skupinske izlete po Sloveniji in Jugoslaviji, da so si med obiskom ogledale čimveč in da niso ostajale samo v svojih rojstnih vaseh. Zato pa ja bila Albina Novakova dobro znana tudi v Sloveniji, kjer je imela zaradi svojega plemenitega značaja številne prijatelje.

Ohranili ji bodo svetel spomin!

M. Š.

kultura in izobraževanje

CRNOMELJ: „KROG S KREDO“

V soboto, 8. maja, bo v Crnomlju gostovalo amatersko gledališče s Klubundovo igro „Krog s kredo“, ki jo je režiral Marijan Kovač. Predstava bo v prosvetnem domu zvečer. V zadnjem desetletju novomeški gledališčniki se niso gostovali v mestu ob Lahinji, zato jih v Crnomlju pričakujejo s tem večjim zanimanjem.

JUTRI PONOVITEV

V novomeškem Domu kulture bodo jutri, 7. maja zvečer, igralci Bele krizanteme ponovili igro Tonija Vovka „Skazal temo ali devalvirana morala“. Za to so se odločili po zelo lepem obisku na krstni predstavi, ki je bila pred prvomajskimi prazniki.

NOVO V IZVIRNI SLOVENSKE POEZIJI

Mladinska knjiga v Ljubljani je pred dnevi v zbirki „Pota mladih“ (urednik Ivan Potrč) izdala pesmi DEDOVA PISCAL, ki jih je napisal Miroslav Slana. Knjigo je pesnik sam tudi opremil, tehnično uredil pa Borut Kovič. Urednikova spremna beseda nam pove, da je DEDOVA PISCAL Miroslava Slane „osvežitev v slovenski mlajši poeziji, ker prihaja od zemlje in njenih plodov, od kmečkega človeka, njegovih tegob in navad ter prastarih običajev“, dodaja pa tudi tole:

... (avtorjev) pesniški svet je navidezno muhast in ekstravaganтен, če pa se bralce poglubi v njegovo bistvo, pa spozna, da je to odsev pesnikove resnične notranjosti, svet „otroka ceste“, ki išče svoj jaz in svoj košček biti med ljudmi...

Zbirka ima 105 strani, natisnila pa jo je tiskarna „Jože Moskrnič“ v Ljubljani.

Mali kulturni barometer

O SLOVENSKE POEZIJI — Dr. France Bernik, znanstveni sodelavec in tajnik Slovenske matice, bo na povabilo novomeške podružnice Slavističnega društva predaval 21. maja v Studijski knjižnici Mirana Jarca o sodobni avantgardni slovenski poeziji. Predavanje se bo začelo ob 18. uri, po njem bo pogovor s predavateljem.

„NA KLANCU“ Z RECITALOM — V počastitev Cankarjevega rojstnega dne 10. maja bodo v kinu Svoboda v Krškem predvajali slovenski barvni film „Na klanecu, ki ga je Vojko Dulcetič posnel po istoimenskem delu Ivana Cankarja. Tone Kuntner, ki igra v tem filmu, bo imel isti dan v krški galeriji recital svojih pesmi. Na klavirju ga bo spremljal Jože Privšek.

RAZSTAVA V KOSTANJEVICI — V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici so odprli 29. aprila popoldne razstavo slikarskih del Igorja Pleška iz Ljubljane. Kosta-

Pred kratkim je obiskal krško občino skladatelj prof. Radovan Gobec. Prisostvoval je pogovorom za pripravo proslave ob dnevu borca, ki bo 4. julija na gradu v Brestanici. Radovan Gobec (na sliki prvi na desni) je obiskal tudi ženski pevski zbor Lisce na Senovem, ki ga vodi Adolf Moškon iz Koprivnice. Skladatelj je obljubil, da bo še prišel v te kraje in tudi pomagal. (Foto: Stane Fabjančič)

CK ZKS NAKAZAL NOVO POT VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

Nič več: šole samo šolnikom

Ne sme pa ostati samo pri besedah — Ko od šole zahtevamo, kakšna naj bo in kaj naj nam daje, ji moramo omogočiti, da bo to tudi zmogla — Potrebno bo dvoje: po novem misliti in po novem delati

„Zahtevamo novo, sodobno šolo. Moramo pa se zavedati, da je takšna šola dražja. Zagotoviti ji bomo morali večji delež družbenega proizvoda. Več denarja bo potrebno tudi za širjenje šolskih zmogljivosti v skladu s potrebami po kadru. Prav tako bo več denarja potrebno tudi zato, da bomo zmanjšali razlike v kakovosti in dostopnosti izobraževanja.“

Te besede je izrekel član republiškega izvršnega sveta dr. Vladimir Bračič na začetku zadnje seje centralnega komiteja slovenskih komunistov, na kateri so obravnavali idejno politična vprašanja vzgoje in izobraževanja na Slovenskem. Pri tem je dr. Bračič poudaril, da mora socializma samoupravna, zavzeta (angazirana) šola, ki jo imamo vsi v mislih in za kakršno se zavzemamo, ustvarjati nenehno pristne človeške

in samoupravne delovne odnose ter navade v pedagoškem procesu.

Šola torej ne sme biti tujek v družbi, ampak njen bistveni in nepogrešljivi del, ker nam daje znanje, znanje pa postaja nov vir storilnosti in odločujoče gibalno družbenega in gospodarskega razvoja ter pogoj za odprtavo (danes še kričočih) razlik med umskim in ročnim delom. Zato je „vitkanje“ v šolo ne le pravica, ampak tudi dolžnost družbe, zlasti njenih najnaprednejših dejavnikov, kakršna je npr. Zveza komunistov. Tej družbi in njenim dejavnikom gre tudi za to, da se bolj kot do zdaj razvija obojestranski samoupravni prodor: šole v družbo in družbe v šolo. Šola torej tudi ne more biti več samo stvar šolnikov, kot marsikje še mislijo zlasti za šolo v nerazvitem območju, velja, da ne more biti „oddaljena“ od sredine, v kateri deluje.

Na področju vzgoje in izobraževanja je potrebno — po ugotovitvi centralnega komiteja — zlasti razvijati boljše povezavo med šolo in delom, krepiti znanstvenost vzgojnega in izobraževalnega dela, izravnati možnosti izobraževanja na razvitih in nerazvitih območjih, zagotoviti

GOSTOVANJE OPERE

Novomeščani bodo naposled lahko prisluhnili opernim umetnikom na svojem odru: 13. maja bo v Novem mestu gostovala ljubljanska Opera z delom „Don Pasquale“. V glavni vlogi bo pel basist Ladko Korčec, prvak ljubljanske Opere, velik prijatelj Dolenjske. Prireditev bo abonmajska.

dovolj denarja in drugo. To so neodložljive naloge, ne parok. Kajpak se mora zgoditi še nekaj, o čemer je dr. Bračič na seji centralnega komiteja takole spregovoril: „Kadar se družba kot celota ali vsaj njen napredni del zave, kaj mu je življenjsko potrebno, potem vedno najde v sebi tudi moč, da to izvede.“

I. ZORAN

PETER ČERNE IN POLDE MIHELIC V KRANJU

Sinoči so v Kranju odprli dve umetnostni razstavi: v galeriji v Prešernovi hiši razstavlja naš znanec trebanjskega tabora slikarjev samorastnikov Polde Mihelič (razstava bo odprta do 26. maja), v galeriji v Mestni hiši pa je razstava plastik Petra Černeta, katerega dela stoje tudi v galeriji sodobnega kiparstva Forma viva v Kostanjevici (razstava bo odprta do 20. maja).

KOLOMAN BEZNEC V BRESTANICKEM GRADU

30. aprila zvečer so v galeriji krških samorastnikov v gradu Brestanica odprli slikarsko razstavo samorastnika Kolomana Bezneca iz Murske Sobote. Bezнец razstavlja trikrat 37 oljnatih slik na lesu in platnu, nastalih od 1954 do 1971. Otvoritve razstave se je udeležilo razveseljivo število ljubiteljev umetnosti, med njimi tudi skoraj celoten kolektiv Invalidskih delavnic iz Brestanice. Razstava bo odprta do 10. maja vsako popoldne od 15.30 do 18.30. V razstavno življenje našega območja prinaša Bezнец dih panonskih ravnin, zgoščen v ubranost vseh barv in tonov na zanimivih slikah. Skoda, da izbor predstavljenih del ni malo bolj kritičen; razstavi bi to samo koristilo.

Tg.

Samo članarina?

Kulturni poročevalec, glasilo Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, je v aprilski številki spet potrkal na vest amaterskih gledaliških in lutkovnih skupin ter krožkov, ki še niso včlanjeni v republiško združenje gledaliških skupin. Glasilo je v tej številki postreglo s podatki o dosežanjih uspehu oziroma včlanjevanju v to novo slovensko kulturniško organizacijo. Podatki so si ceer nekoličan zastareli, saj veljajo samo za prvo četrtletje, kljub temu pa se da iz njih razbrati zanimanje za republiško gledališko združenje.

Tako je šlo združenje v začetku prejšnjega meseca 64 članov. Največ gledaliških skupin je včlanjenih iz mariborske občine (9), sledijo: Ravne (8), Ljubljana in Celje (po 5), Ormož, Trbovlje in Zalec (po 3) itd. V združenje se je včlanilo tudi pet gledaliških skupin iz zamejstva — slovenske Koroške.

Naše območje je do zdaj slabo zastopano v republiškem združenju. Kulturni poročevalec navaja, da so se do konca marca včlanile samo: mladinska gledališka skupina gimnazije iz Brežic, gledališka skupina PD Miran Jarc iz Črnomlja, mladinska gledališka skupina Oslp Šest iz Metlike in gledališka skupina PD Emil Adamič iz Mokronoga.

„Zemljevid“ članstva v tem združenju je pri nas po občinah torej takole pokrit: Brežice, Črnomelj, Metlika in Trebnje imajo v združenju po enega člana, občine: Novo mesto, Krško, Sevnica, Kočevje in Ribnica — nič.

Zakaj je na Dolenjskem tako majhno zanimanje za to republiško organizacijo gledaliških skupin, ko pa je na dlani, da je v vsaki občini vsaj nekaj takih, ki bi lahko dobile sedež v združenju? Ali ne zmorejo članarine, ki je za gledališke skupine 300, za lutkovne družine 200, za gledališke in lutkovne krožke po 100 din na leto? Je morda kaj drugega, kar jih odvrača od združenja? Je razlog tudi premajhna obveščenost, prešabo poznavanje smotrov, ki jih želi združenje doseči?

IVAN ZORAN

V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici razstavlja prof. Igor Pleško, slikar in filozof, motive iz morskega in obmorskega sveta. Najčesče upodablja ribe in rake, ki jih vpleta tudi v tihožitja. V Kostanjevici je razstavil tudi nekaj krajlin. Za to razstavo so pred likovnim salonom prižgali plamenico Dolenjskega kulturnega festivala, kar pomeni, da sodi Pleškova slikarska razstava v okvir festivalnih prireditev. — Na sliki: Igor Pleško: KOVAČ Z RIBAMI originalni linorez.

F.S. Finžgar 1 STRICI

Kar po vrsti so jih dobili na Podlogu in vsakega o kraljih. Ker oče Šimen ni hotel brskati po pratiki za imeni naprej in nazaj, so bili sinovi: Gašper, Mihor, Boltežar. Nato dvanajst let ni bilo nič. Trinajsto leto je božič prinesel še Štefo, njeno mater pa so odnesli s Podloga trije kralji. Štefo je izredila dekla Maruša, ki je kot pestunja prišla k hiši, ko se je rodil Šimnu prvi sin Gašper, in rasla do kravje in prasičje dekle, dokler ni po materini smrti zagospodinjila.

V hiši je bilo — kakor navadno — tiho. Zlepa se ni kje tako malo govorilo kakor na Podlogu. Tudi tisti večer ne. Maruša je luščila fižol. Pokljanje suhih strokov, pošumevanje fižolovke, ki jo je obtrgovala, hrestljanje koruze, ki sta jo robkala Gašper in Boltežar, in mehki udarci orobkanih storžev, ki sta jih fanta metala na tla, to je bilo vse. Mihor je bral „Umno živinorejo“, Štefa pa je na peči rahlo sopla v otroškem snu. Izpred hiše je bilo čuti sum

curka, ki je tekla v na pol zamrzlo korito.

„Dolgo ga ni!“ je pogledala Maruša na uro. Fantje so se vsi hkrati tudi ozrli na uro, rekel pa ni nihče nič.

„Trebja mu je riti v noč in sneg,“ je momljala Maruša.

Mihor je dvignil glavo iznad knjige: „Opravke ima. — Kaj pa ti veš?“

„Nič. Samo sedanje smrkolinstvo ve vse.“ Jezna je pobrodila po naluščnem zrnju v merniku. Zunaj pa se je v tem hipu oglasilo trkanje s podkovanimi čevlji ob kamniti prag pred vežo.

„Prej bi ga bila obgodrnjala, pa bi bil prej prišel,“ je zbadal Mihor Marušo.

Maruša je nabrala šobo in jo pomolila proti Mihorju: „Hm —“ in odšla za gospodarja po večerjo.

Šimen, gospodar, je vstopil, snel klobuk in zamahnil z njim nad podom, da je otresel sneg, ki se mu je bil nabral okrog krajev.

„Spet naletava?“ je vprašal Gašper.

„Kar v cunjah,“ je razložil oče, slekel suknjič in ga opahal snega. Golorok je sedel k mizi, šestdesetletnik, pa še kakor hrast. Zajel je iz skleda; žlica je praskala po široki latvici, stroki so spet pokali pod prsti Maruše, suha koruza se je šumljaje usipala izpod dlani Gašperja in Boltežarja.

„Kaj je s Playko?“ je postavil oče žlico pokonci in pogledal Mihorja.

„Ni kazno, da bi storila nočoj.“

„Prav.“ In zopet je glodal po skledi.

Ko je ujel zadnje zrno kaše, je vrgel žlico v skledo in jo porinil izpred sebe.

„Na!“ je skoraj zarezal v Marušo, ki je tedaj že držala latvico za rob, jo odnesla v kuhinjo, se v hipu vrnila in ni še zaprla vrat, pa je že molila.

„Štefo zbudi!“ je sunil oče z glavo proti peči, kjer je spalo dekle.

„Sva že odpravili svojo,“ je razložila kar sredi vere Maruša, pokleknila in nadaljevala. Moški so vstali, poiskali vsak svoj kot, kamor so poklekali že desetletja vsak večer, in odgovarjali Maruši, ki je molila naprej z nenaravnim glasom, da se ni vedelo, ali se z Bogom pogovarja ali prepira.

„Se to kito orobkajva,“ je po molitvi povabil Gašper Boltežarja, ki je zehal in se pretegal sredi hiše.

„Pustita!“ je trdo velel oče. Boltežarju so omahnile roke, ki jih je vil nad glavo. Gašper je izpustil storž na klop in pogledal očeta. Maruša je prišla za kljuko.

„Nabrskan je. Ne bom ga poslušala,“ je sódila in šla pomivat.

„Nocoj se zmenimo,“ je nenadoma resnobno poudaril oče.

Mihor je zaprl knjigo, brata sta sedla k peči vsak na svojo stran.

„Gašper!“ Oče je potrkal z nohtom po mizi.

Sinovi so poznali to trkanje.

„Gašper, kaj je z Lucijo?“

Brata sta se ozrli na Gašperja, ki je pogledal v tla in se z obema rokama trdó prijel klopi.

„Kaj je z Lucijo, te vprašam,“ je ponovil oče trje.

Gašper ni dvignil glave.

„S čigavo?“ je pomagal Mihor.

„To ve on bolje kot mi. — Povej!“

Oče je potrkal z nohtom glasneje po mizi.

Gašper je izpod obrvi pogledal vanj, zardel do ušes, stisnil klop in poskusil izreči besedo. A mu je običala v grlu.

Boltežar se je sklonil okrog vogla peči in pogledal brata.

„Tak blekni!“

Takrat pa je Gašper šinil kvišku, trma mu je namrdala čelo.

„Kar je, je,“ je izustil hripavo in pomiril proti durim.

„Ne gani se, dokler ni zmenjeno!“

Gašper je sedel na klop, da je zavcirkala pod njim, in ponovil:

„Kar je, je, pa če grem takoj od hiše.“

„Tako govori plaščar, ne pa sin s Podloga. Sram te bodi.“ Oče je pljunil na sredo hiše.

Sinova sta gledala očeta in gledala brata, ki jima je pritajil prvo skrivnost v življenju.

„Ali res z Lucijo? Kajzarsko!“ se je široko začudil Boltežar in pogledal brata okrog vogla peči. „Gašper, kam si gledal?“ Brata sta hitro uganila, za čigavo Lucijo gre pravda.

„Kamor so oči peljale in tebi nič mar. Saj jo bom plačal!“ Gašper je pograbil orobkan storž, ga med prsti zdrobil in vrgel drobljance na drugo plat hiše pod klop.

Tedaj je oče potrkal s sklepi po mizi. Vsi sinovi so se za spoznanje ponizali ob tem udarcu.

„Rekel sem, da si plaščar, ne sin s Podloga.“ Še enkrat je pribil s kosčeno roko to trditev ob mizo. Vsi so umolknili, dokler ni povzel oče:

„Povej mi, ali si bil pes ali si bil človek?“

Gašper je gledal v tla. Mihor je spravljaj „Umno živinorejo“ na polico. Boltežar je svaljal pod nogami orobkane storže, razmetane po podu.

„Odgovori, če te vpraša oče,“ se je okrenil gospodar od mize k sinu.

„Rad jo imam,“ je okorno priznal sin.

„Kaj govoriš potemtakem o plačevanju? Vzemij jo! Da bi se sedaj potepel po svetu, to je za psa, po pravici plačati pa tega noben denar ne more. Torej...“

Gašper je gledal z izbuljenimi očmi očeta. Mihor je prekoračil sobo gor in dol, se ustavil pred bratom in izbruhnil:

„Kajzarsko in prazno na Podlog! Gašper!“

To je veljalo očetu, ne bratu. Zato je brat molčal in odgovarjal oče:

„Njegova je, naj je prazna ali ni. Podlog je tako trden in razpotegnjen, da preredi sedem Lucij, ne ene same.“

Gašper je vstal, oči so se mu svetile, k očetu bi bil planil in ga objel, če bi znal kako.

SKRIVNOST, KI NI SKRIVNOST

15

V kontracepcijskih tabletah, ki jih morajo jemati žene, so posebne kemične snovi, ki ne dovolijo jajčecu, da bi dozorelo. In ker ne more dozoriti, ne more priti do spočetja, ki smo ga tokrat preprečili na kemični način.

V praksi poznamo še druge načine za preprečevanje spočetja, vendar vsi sodijo v eno od opisanih dveh vrst.

V zvezi s kontracepcijo pa moram zapisati tudi tole:

Š kontracepcijo želimo uredničevati eno samo veliko misel: vsako spočeto človeško življenje ima pravico do rojstva, zato se je treba varovati neodgovornega spočetja! Samo takrat smemo poklicati otroka v življenje, kadar mu bomo lahko dobri starši in kadar mu bomo lahko zagotovili vse tisto, kar mu kot človeku pripada.

ODKLONI OD NORMALE

Mladostniki večkrat sprašujejo tudi o odklonih od normalnih odnosov med spoloma, pa naj gre za odklone od obnašanja večine ali za težka odstopanja od veljavni moralnih in pravnih zakonov. O tem namreč berejo marsikaj v časopisih in vidijo v filmih, pa tudi v življenju srečujejo take primere.

Omejiti sem bom samo na nekatere najpogostejše odklone, ki jih morajo inladi poznati, da ne bi iz navpnosti postali žrtve ali zašli na krivni pota. To, žal, ne bodo vselej zgodbe!

Medtem ko je pri večini ljudi spolni nagon usmerjen k osebam drugega spola, je v redkih primerih pri moških (še redkeje pri ženskah) usmerjen k osebam istega spola. Temu pojavu pravimo homoseksualnost. Homoseksualne ne privlačijo ženske, ampak moški. Nekatere izmed njih privlačijo zlasti komaj zoreči ali že odrasli mladi fantje. Z obljubami in darili jih zvaljajo na svoje stanovanje, kjer jih silijo v spolne igre, ki puščajo v njihovih žrtvah občutje krivde, odpor in razdvojenost. Včasih skušajo preusmeriti normalni spolni razvoj teh fantov, da bi jim postale ženske zoprne in bi tudi oni postali homoseksualci - ti v sebi često prav nesrečni ljudje, ki so brez lastne krivde drugačni od drugih. Na razvoj homoseksualnih težav vplivajo namreč razni, še ne dovolj proučeni vzroki in okoliščine, od dednosti do vplivov okolja v otroški dobi, lahko pa tudi homoseksualna doživlja v mladostnih letih.

Lahkomiselnost, slabi vplivi in želja po udobnem „svetovljanskem“ življenju brez dela in tru-

da privede nekatera mlada dekleta na pot prostitucije. Prostitutke in tisti, ki se z njimi okoriščajo (zvodniki), so družbeno „podzemlje“, spolni odnosi s prostitutkami pa sodijo na dno odnosov med spoloma. Prostitutka se prodaja za denar, sebe - človeka ponižuje v blago, ki se ponuja in prodaja po dnevnih cenah. Nekeč je beda prisilila marsikatero žensko, da si je s to ponižujočo „obrtjo“ služila kruh. Danes je vsakemu odprta pot do poštenega dela in poštenega zaslužka. Le kdor hoče do razkošnega življenja brez dela, mora do njega po nepošteni poti.

Sicer pa je življenjska pot marsikaterega dekleta, ki zaide v prostitucijo, po svoje tragična: dorasčanje v nezdravem okolju, zapadanje v družšine neodgovornih moških, ki ne poznajo nika-ke morale - ponižanja in razočaranja, varljivosti iz kakih filmov, zavajanje - tako gre dekle stopnico za stopnico navzdol proti družbenemu dnu. Čedalje šibkejši so v njej poskusi, da bi se vrnila navzgor, v svet poštenih in spoštovanih ljudi. Gre iz „rok v roko“, postane prostitutka, ki bere na obrazih drugih prezir, v sebi pa čuti zavrnjenost. Živi od spolnosti, ne pozna pa ljubezni. Na njen dekliški obraz se kmalu prikrade starost, postane nezanimiva tudi za najnižje vrste moških, konča sama in osamljena, brez doma in družine...

Med najtežje odklone od družbeno normalnih odnosov do drugega spola spadajo tista nasilna dejanja, ki jih časopisi objavljajo v črni kroniki z imenom posilstvo ali poskus posilstva. Gre za skrajno zavržena in hudo kaznivna dejanja nasilne spolne zlorabe in izrabe dekleta, kateri lahko sledi sveda tudi nosečnost. Žrtve so često tudi mladolletna dekleta. Krivci so poleg bolezensko nenormalnih ljudi - pogosto ljudje, ki se ne znajo obvladati, ker se niso navadili podrejanja spolnega nagona razumu in najosnovnejšim moralnim pravilom. Pogosto je skrivni tudi alkohol, ki zmanjšuje moralne zavore. Dekleta že zgodaj spoznajo, da znajo biti tudi sicer spodobni moški pod vplivom alkohola prav neprijetno vsiljivi.

Za marsikateri primer takih nasilstev je lahko povod tudi lahkomiselnost deklet: zahajanje v slabo družbo, koketiranje s turisti, „stopanje“ ob cesti (brez spremstva prijateljice ali prijatelja), izzivalno oblačenje in obnašanje - vse to spominja na ples večče okoli ognja, ki se ponavadi konča s posmojenimi krili.

Slak: kmalu spet čez »veliko lužo«

Dolenjski rojak Lojze Slak s svojim ansamblom prav rad prihaja med Dolenjce - Letos bodo v glavnem igrali doma, drugo leto pa gredo verjetno spet čez »veliko lužo« v Ameriko - Povsod je lepo, najlepše pa doma!

V eni zadnjih številčk našega tednika smo objavili, da bomo objavili razgovor s priljubljenim Lojzetom Slakom, ki že več tednov vodi v našem glasbenem tekmovanju „NAJPOPLOTT“. Zadnje dni nas je Lojze obiskal v našem uredništvu in smo ga vprašali, če ima morda kakšno posebno presenečenje za svoje zveste mlade poslušalce. Brez odlašanja se je odločil, da bo ta teden nagradil s svojimi ploščami tri sodelavce v NAJPOPLOTTU. Vsak bo poleg Slakove plošče dobil še njegov podpis s posvetilom. Lepo darilo, kajne?

Pred dnevi smo Lojzeta Slaku postavili naslednja vprašanja.

— Kako je bilo v Ameriki?

— Nismo pričakovali tako lepega in iskrenega sprejema pri naših rojakih. Poznamo njihovo gostoljubnost, vendar je preseгла vsa pričakovanja. Čeprav je bila turneja enkratno doživetje, smo si ob koncu le želeli domov.

— Ali radi prihajate na Dolenjsko?

— Ne bi bil rad „lokalpatriot“, priznati moram, da nas povsod lepo sprejmejo. Ko pridem na Dolenjsko, mi stee še lepše zaigra, saj se tako lepo počutim med svojimi ljudmi, ki so mi nadvse hvaležni za zvoke, ki jih iztisnem iz svoje harmonike.

— Kaj pa vaši nadaljnji načrti?

— Letos se bomo v glavnem držali domačega ognjišča, morda bomo kdaj le skočili čez mejo v kakšno bližnjih sosednjih dežel in si tako nabirali novih moči za zahtevnejše gostovanje, ko bomo spet poleteli čez „veliko lužo“ v Ameriko. Turneja bo verjetno prihodnje leto, če bo šlo vse po sreči.

— kateri ansambel najbolj cenite?

— Menim, da je Avsenik dosegel največ in ima zato najvišjo ceno.

— Kaj pa moderna glasba?

— Rad jo poslušam!

— Kdo so vaši oboževalci?

— Včasih sem mislil, da so samo Dolenjci. Zdaj vem, da imam privrženec po vsej Sloveniji. Veseli me, da je med njimi precej mladih.

»Trla baba lan«

Kornelije Kovač, pevec in vodja „Korni - skupine“, se je pohvalil, da je njegov največji dosežek popularna skladba „Trla baba lan“, ki je postala svetovno

Kornelije Kovač

znana. Prodana je namreč kar v 28 držav Evrope, Azije, Amerike in Avstralije. Te dni pa teko razgovori o prodaji še v 8 afriških držav: Dahomej, Togo, Senegal, Kongo, Gano, Nigerijo, Gornjo Volto in Čad.

NOVO MESTO - V nedeljo, 25. aprila, se je mladina podala na II. pohod v okviru akcije „Ob mejnikih revolucije in partizanskih brigad“. To nedeljo so udeleženci hodili od Novega mesta do Cerovca pod Gorjanci. Program pohoda je bil zelo pester, in vseh 118 udeležencev je bilo zelo zadovoljnih.

»SKOZI TEMO ALI DEVALVIRANA MORALA«

Bič po slabostih

Krstna predstava dramskega prvenca Tonija Vovka v uprizoritvi društva Bela krizantema

Brezskrbna, pa ne brez vsakdanjih človeških potreb, nepri- zadeta, pa v isti sapi nič manj pripravljena pljuniti na človeške svetinje, sicer pa v večnem konfliktu sama s seboj - taka se kaže današnja mladina v dramskem prvenca novomeškega gimnazijca Tonija Vovka, kot smo ga videli v uprizoritvi Bele krizanteme 27. aprila v Domu kulture.

Naj že takoj na začetku zapišemo, da je Vovkov prvenec, ki nosi naslov „Skrozi temo ali devalvirana morala“, v bistvu satirična lepljenka, ki osvrkne v vsakem prizoru drugo človeško

V Slakovem ansamblu uspešno sodeluje tudi Jani Osojnik, ki jo bolj poznamo iz znane radijske in televizijske oddaje „Veseli tobogan“.

— Katera vaša viža pa je vam najbolj všeč?

— Teško bi odgovoril, v glavnem so mi všeč vse, vendar to vprašanje raje pustim poslušalcem.

— Katera plošča pa se je najbolj prodajala?

— Prve so bile najbolj iskane. Tudi z novjšimi se nimam kaj pritožiti, kupci radi segajo po njih.

— Kaj pa nove plošče?

— V maju bomo izdali veliko ploščo, s katero želimo presenetiti ljubitelje domačih viž.

— Ali je področje narodne glasbe že precej izčrpano?

— Res, da ni več tolikšnih možnosti, kot so bile pred leti, vendar je pri nas še vedno bogata zakladnica, ki jo je treba samo odpreti.

— Ali imate tudi vi svojega „kornjička“?

— Veliko sem zaposlen, zato ga nimam.

— Kje je nastala „Visoko nad oblaki“, ki že več tednov vodi v našem tekmovanju?

— Rodila jo je Amerika, verjetno pa nima domovinske pravice, ker je bila „spočeta“ v letalu.

S. DOKL

Odmev: na »Brez krivde krivi«

Pri vključevanju učencev v sodobne družbene tokove bi lahko odigrali pomembno vlogo starši

Na sestavek „Brez krivde krivi“, ki je bil pred kratkim objavljen v Dolenjskem listu, bi dodal še nekaj misli. Sestavek je prav gotovo zelo aktualen, pou-dauil pa bi še, kako so v to stvar vključeni starši.

Veliko večino staršev zanima- jo le ocene njihovih otrok v šoli. Povsod se govori le o šolskem uspehu, pozablja pa se na vse- splošno razgledanost, oblikova- nje mladih ljudi in drugo. Zato starši otroke večkrat priganjajo le k guljenju šolske snovi, name- sto da bi jim svetovali tudi prebi- ranje časnikov, poslušanje radij- skih poročil in gledanje televi- zije.

Rešitev vidim v tem, da bi v srednjih šolah mnogo več upo- števali znanje o sodobnih vpra- šanjih človeštva. Razumljivo, da moramo upoštevati tudi snov, ki jo je treba v srednjih šolah obde- lati, toda več pozornosti bi bilo

treba posvetiti gibanju v današ- njem času, v sodobni družbi in podobno. Ali ni večja sramota, če dijak ne ve, kje je Vietnam, kdo in zakaj se tam bori; če ne ve, kdo je predsednik ZKJ; če ni seznanjen z dejavnostjo Jugosla- vije, kot pa, če ne ve, katerega leta je bil ustanovljen Rim. Mi- ran Jarc, ko je hodil še v gimna- zijo, je rekel: „Samo to vem, da nič ne vem.“ Morda so primeri res ekstremni, toda vseeno lahko o tem precej razmišljamo.

Ce bi v srednjih šolah ob pre- verjanju znanja upoštevali tudi seznanjenost z dogodki doma in v svetu, bi verjetno pri mladih zbudili večje zanimanje za to. Na raznih sestankih profesorjev s starši dijakov bi morali tudi vzgojitelji poučiti starše o veliki važnosti seznanjanja učencev s sodobnimi življenjskimi vpra- šanji.

T. LATERNER

Za L. Slaka še rumena majica

Spet je zmagala Slakova »Visoko nad oblaki«, na drugem mestu je Boba Stefanović z »Obrisi suze, draga«, sledita K. Slabinca »Tvoj dečak je tužan« in »Lola« Pro arte

Tudi ta teden ni prinesel posebnih sprememb v našem tekmovanju za najbolj priljubljeno skladbo tedna. Lojze Slak je še vedno na vrhu s svojo skladbo „Visoko nad oblaki“ in nosi rumeno majico. Občutek imamo, da ta Slakova skladba dobi- va vedno več glasov, zato ji bo težko vzeti prvo mesto.

Zadnjič smo napisali mnenje ene- ga naših bralcev, ki je predlagal, da bi Slaka sneli s prvega mesta. Ta teden pa smo od naš bralke Slavke iz Trizišča prejeli protestno pismo, v katerem se z vso vneto zavzema za Slaka. Slavka je zelo bojovita in pravi, če bi tistega dobila v pest, bi mu že posvetila.

Lepo pismo sta nam napisala tudi Cecilija Kežman in Bregane in Franc Podlogar iz Sentjanža. Tatjana pa nas sprašuje, če lahko glasuje tudi za tuje popevke. Lahko, vendar boste verjetno osamljeni.

Nekateri naši sodelavci zahtevajo, da jih izžrebamo in da jim pošljemo plošče, ki so jim najbolj všeč. Tega pa ne moremo narediti, saj dobro veste, da srečneže izžrebamo. Poleg tega nimamo na voljo plošč, ki so vam najbolj pri srcu. No, ta teden je nekoliko drugače, plošče je podaril sam Lojze Slak, te pa so že iz prve kakovostne skupine. Prepričani smo, da boste s to potezo priljublje- nega glasbenika zelo zadovoljni.

Sreča se je nasmehnila Mariji Mi- šica iz Čudnega sela 2 pri Črnomlju, Francu Podlogarju iz Murnic 13 pri Sentjanžu in Lojzetu Kranjcu z Ka- ke 62 pri Krškem.

Iz vseh strani

METLIKA - Prijave za letošnje srečanje mladih ustvarjalcev Dolenjske in Bele krajine, ki bo 22. in 23. maja v Metliki, še vedno prihajajo. V Metliki se bodo srečali mladi recitatorji, pesniki, pisatelji ter likovni ustvarjalci. Prvi večer se bodo gledalcem predstavili na grajskem dvorišču recitatorji in igralci, drugi večer pa mladi pesniki in pisatelji. Svoja dela bodo izvajali sami, pa tudi člani mladinske igralske skupine „Osip Šest“ iz Metlike. Poleg tega bodo imeli udeleženci srečanja več nastopov pri spomenikih padlih borcev po vaseh; dopoldanske ure pa bodo porabili za pogovore o svojih delih. Če bo dovolj prijaviteljev z likovnimi deli, bo odprta tudi dvorava v Belokranjskem muzeju. Srečanja se lahko udeležijo vsi mladi ustvarjalci iz Dolenjske in Bele kra- jine, če se pisмено prijavijo občinski konferenci ZMS Metlika ter pošljejo pismene izdelke ali podatke, s čim se bodo predstavili. Srečanje bo zanimivo, stroške bo kril organiza- tor, ki pripravlja udeležencem tudi zanimiv izlet po Beli krajini.

JASENOVAC - V nedeljo je bilo v zloglasnem ustaškem taborišču srečanje mladih iz treh republik. Iz Novega mesta je bilo na srečanju ne- kaj več kot 30 mladincev.

METLIKA - Metliški taborniki so priredili v počastitev dneva tabornikov prijeten večer. Ob tabornem ognju so izvedli zabavni program, prisegli so novi člani, najboljši pa so prejeli zvezde. Kandidati, ki so uspešno opravili vodniški tečaj, so bili imenovani za vodnike. Na večeru je dobil priznanje za 10-letno delo v taborniški organizaciji Jože Kambič.

JUGORJE - V četrtek, 22. aprila, so stopiški pionirji izročili ku- rirskovo pošto vrstnikom s Suhorja in Metlike. Ob tej priložnosti je bilo pod Gorjanci prijetno pionirsko slavlje, na katerem je govoril Marjan Tratar-Učo iz Novega mesta. Pionirji so pripravili prijeten kulturni pro- gram, najboljši pa so navdušili mladi metliški godbeniki, ki so uredili ne- kaj poskočnih viž.

METLIKA - Po večmesečnih pri- pravah se bodo metliški taborniki pomerili v mnogoboju. Poleg tega, da bodo tekmovali v taborniških ve- ščinah, se bodo pomerili še v namiz- nem tenisu, v streljanju zračno pu- ško in v šahu.

KOČEVJE - Mladi v tovarni ITAS so precej delavni. Pred krat- kim so imeli predavanje in razpravo o telesni kulturi in rekreaciji ter pro- blemsko konferenco o telesni kul- turi. Prisotnih je bilo 48 mladincev in mladink mladinskega aktiva ITAS. Ugotovili so, da se mladi ne bodo ukvarjali s telesno vzgojo samo tedaj, ko so sindikalne športne igre, ampak da bo dejavnost tekla vse le- to. Ustanovili so tudi poseben odbor za šport in rekreacijo.

urednikov kotichek

Zvedeli smo, da v Novem me- stu pripravljajo nastop mladih, še neznanih pevcev. Revija mladih glasov naj bi bila v poča- stitev letošnjega dneva mladosti, pripravljajo pa jo nekateri novo- meški amaterski kulturni delavci, ki hočejo v kulturno živ- ljenje Novega mesta vnesti večjo živahnost. Razen mladih pevcev bodo nastopili tudi nekateri dru- gi, ki so svoje sposobnosti že preizkusili in uspehi. Kdo bo pel, pa kdaj drugič. Spodbudo in pri- zadevnost pozdravljamo!

NAJPOPLOTT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek

Ulica

Kraj

Rok: 10. maj 71

Kupon št. 16

Pred sodniki pa je vse priznal

Anton Jakšič, brez stalnega bivališča, je dobil leto dni strogega zapora zato, ker je maja 1969 vdrl v Loki pri Črnomlju v Rožičevo hišo in jo okradel — Do zdaj je bil že trikrat kaznovan

Anton Jakšič se je zaradi tatvin že trikrat zagovarjal na sodišču in bil tudi kaznovan. To pa ga ni izučilo: spet so ga zadrželi, storil je kaznivo dejanje in se znašel pred prvomajskimi prazniki na zatožni klopi novomeškega okrožnega sodišča. Prisodili so mu leto dni strogega zapora.

Leta 1969 se je Jakšič, ki ni imel stalnega bivališča, dalj časa zadrževal v Loki pri Črnomlju. Kraj in ljudi je že dobro spoznal, zato se je odločil, da bo skrivoma kaj ukradel. To se mu

je res posrečilo v noči od 12. na 13. maj 1969, na muho pa je vzel hišo Franca Rožiča.

Očitno ga je v ta vloga gnala lakota. Z zunanje strani je odrinil mrežo proti mrčesu in zlezal v shrambo. Zadovoljil se je s klobaso, ker pa je bil že v hiši, je sklenil hišo še malo premetati, da bi odkril še kaj cvenka. V spalnici je res našel hlače in v njihovem žepu denarnico s 330 din. Hišo je zapustil prepričan, da ga ne bodo odkrili. Pa se je uštel.

„Jaz da bi bil kdaj v Rožičevi hiši? Ne, to že ne bo držalo, to je pomota. Nič ne vem o tem, kar mi očitate.“ je Jakšič trdil preiskovalcem ves čas, odkar so ga prijeli, in do glavne obravnave pred sodniki okrožnega sodišča svoje trditve ni spremenil. Na tej obravnavi pa je na presenečenje vseh skesano priznal tatvino pri Rožiču. „Tako je bilo, kot zdaj govorim.“

Pri odmeri kazni so sodniki upoštevali, da Jakšič za roko pravice ni novinec. To je bilo kajpak za obtoženca obremenilno. V dobro pa so mu šteli, ko je naposled dejanje odkrito priznal.

Spet je prišla ura tatov

V Trebnjem so okradli Emanuela Rebernika, na Suhorju pri Prečni pa Franca Rusa in sosafovalko

Okoli 50 kg prekajene svinine so ukradli neznan zlikovci iz zaklenjene sušilnice v hiši Emanuela Rebernika v Trebnjem v noči na 27. april in oškodovali lastnika za več kot 1500 din. Ob odhodu so hoteli še nekaj živega in so iz nezaklenjene Rebernikovega kokošnjaka ukradli dve kokoši.

Trebanjski miličniki, ki so takoj uvedli preiskavo in še vedno poizvedujejo za držnimi tatovi, so ugotovili, da so storilci v Rebernikovo sušilnico vlomili s kosom železa, ker so mogli do mesa le tako, da so odtrgali obešanko.

Franc Rus s Suhorja pri Prečni pa je prijavil novomeškimi miličnikom, da je imel tatu v hiši 27. aprila. Dejal je, da mu

je zlikovec ukradel denarnico z dokumenti in 470 din gotovine, električni brivnik in par čevljev. Tedaj je bila okradena tudi Angela Cesar, ki stanuje v Rusovi hiši: tat ji je odnesel denarnico z 200 din. V času, ko to poročamo, še ni novice o storilcu, preiskovalci pa poizvedovanje nadaljujejo.

Avtobus nad prepodom

Na Colnarskem klancu na cesti Kočevje-Brod na Kolpi se je v ponedeljek, 3. maja, popoldne postavil avtobus SAP počez cesto in obvisel nad globokim prepodom. Vseh 40 potnikov se je srečno rešilo. Do torka, 4. maja dopoldne, je bil avtobus še vedno v tem klancu in je zapiral promet na cesti. Vozila so zato morala po obvojni cesti preko Čabra, Loškega potoka in Ribnice. Vedno pogostejše nesreče na tem strmem klancu opozarjajo, da je treba ta del ceste čimprej preurediti.

ŠENTJERNEJ: PADLA S PONYJA — Ana Zevnik iz Čadrača se je 22. aprila peljala s ponyjem od Šentjerneja proti Dobravici, padla med vožnjo prek krmila in obežala huje ranjena. Odpejali so jo v novomeško bolnišnico. Domnevajo, da je Zevnikova med vožnjo preveč zavrla, nakar jo je vrglo z vozila.

PRISTAVA: S KOLESOM V AVTOBUS — 11-letni Franc Kastelic z Babne gore se je 26. aprila peljal s kolesom na pomožni motor skozi Pristavo pri Trebnjem in se zaletel v avtobus novomeške registracije, ki ga je vozil Franc Novak iz Trnja. Deček je padel in bil laže ranjen.

Ž MOPEDOM BREZ IZKUŠENJ — Jože Nemanič iz Butoraja je 25. aprila vozil moped, čeprav zanj nima vozniškega dovoljenja. Pomožnikje izkušnje so ga izdale, ko se je srečal s fičkom Ivanke Medved iz Črnomlja pri mostu čez Dobljčico. Mopedist se je zaletel v osebni avtomobil in padel, z njim vred pa tudi sopotnik Janez Nemanič. Bila sta ranjena in so ju odpejali v novomeško bolnišnico.

SEMIC: S FIČKOM NA STREHO — Jože Vukšinič iz Zelenbeja pri Metliki se je 25. aprila peljal s fičkom od Semiča proti Stranski vasi. Na ovinku ga je zaneslo v vsek, da se je prevrnil in obstal na strehi. Vozniku ni bilo nič, škoda pa so ocenili na 6000 din.

KRVAVIČJI VRH: ZALETEL V STREHO — Jože Vukšinič iz Zelenbeja pri Metliki se je 25. aprila peljal s fičkom od Semiča proti Stranski vasi. Na ovinku ga je zaneslo v vsek, da se je prevrnil in obstal na strehi. Vozniku ni bilo nič, škoda pa so ocenili na 6000 din.

KRVAVIČJI VRH: ZALETEL V STREHO — Franc Kremesec iz Metlike je vozil 24. aprila volkswagen po Krvavčjem vrhu. Naproti je s fičkom potoval Anton Sodec iz Cerovca, vendar po levi strani ceste, tako da sta se vozili

Še o resnici s pločnika

V 14. številki Dolenjskega lista smo na tej strani poročali o dogodku 2. aprila ponoči na pločniku ob Cesti komandanta Staneta v Novem mestu takole:

„Katarina Slanovič iz Zaloga je 2. aprila ponoči pešala po pločniku ob Cesti komandanta Staneta proti Glavnemu trgu v Novem mestu. Tedaj jo po cesti pridrvel z avtomobilom 1300 ljubljanske registracije Danijel Badovinac. Pri Goleževi hiši ga je zaneslo, zapeljal je na pločnik in povozil Slanovičevo. Očividci so ranjeno odpejali v bolnišnico, voznik austina pa je odkuril in so ga šele kasneje našli in prepoznali.“

Šest dni po objavi te vesti je prišlo iz Ljubljane v uredništvo priporočeno pismo, v katerem podpisana Zdenka Badovinac med drugim piše: „Ne vem, kje ste te podatke dobili. Res je, da je voznik, ki je tedaj vozil avtomobil, last mojega moža, oplazil to žensko, ki se je popolnoma pijana gugala po cesti. Res pa je tudi, da jo je moj mož takoj odpejal v bolnišnico. Tega ne more zanikati niti ona niti njen spremljevalec Murn, prav tako ne vrtarja vseh objavljanih resničnih vestih. Nesreča se lahko zgodi in vedno je neko kriv, drugo pa je po nesreči odkuriti in pustiti po nesrečah na cesti. S tem ste blatili čast mojega moža.“

Podatke o nesreči smo po dosegljenem pismu še enkrat preverili, hkrati pa upravo javne var-

nosti v Novem mestu prosili za javno pojasnilo v zvezi s to nesrečo. Pojasnilo novomeške UJV objavljamo v celoti:

„Iz zapisnika o prometni nesreči je razbrati, da je voznik Badovinac zbil Slanovičevo, ko je šla s Francem Murnom po pločniku ob Cesti komandanta Staneta. Ker Badovinac ni ničesar storil — po trčenju je obsedel v avtomobilu — je poškodovano potegnili izpod koles Mihael Vidmar. Naložil jo je v Badovinčev avtomobil in jo odpejal v novomeško bolnišnico. Ko je Slanovičevo oddal v bolnišnico, je Vidmar odpejal Badovinca z njegovim avtomobilom vred na Ragovsko cesto. Od tam je Badovinac nadaljeval vožnjo sam — v neznanj smeri. Miličniki so o nesreči zvedeli po sporočilu iz bolnišnice.“

Naj še dodamo, da se štejejo za pobež brez izjeme vsi primeri, ko udeleženci nesreče zapustijo kraj dogodka. O tem pravi temeljni zakon o varnosti cestnega prometa v prvem odstavku 88. člena: „Tisti, ki so bili v kakršnikoli lastnosti udeleženi v prometni nezgodi, v kateri je kdo izgubil življenje ali bil poškodovan ali je v njej nastala znatna gmotna škoda, morajo ostati na kraju nezgode vse dotlej, dokler ne pridejo organi, ki so upravičeni za ogled. Z mesta nezgode se smejo odstraniti le začasno, da pomagajo tistim, ki so bili poškodovani v prometni nezgodi, ali da naznanijo prometno nezgodo.“

Nimajo posluha za modne muhe — Kočevski miličniki nimajo nobenega posluha za modne muhe in so pobrali tablice s tega zanimivo poslikanega starega avta. Njihova utemeljitev je bila, da je osnovna barva vozila drugačna, kot piše v prometnem dovoljenju, in da vozilo tehnično ni v redu, ker mu med drugim ne prijemlje ročna zavora itd. Na vozilu so res vse vrste barv in napisov, vendar gre za modno norost. Avto je dobil le bolj človeški videz. Kar se pa zavori tiče — saj je imel avto spredaj v opozorilo „namalani“ dve mrtvaški glavi! Policija pa res nima smisla za današnjo stvarnost. — (Foto: Jože Prime)

KRONIKA NESREČ

OTOČEC: ZAPELJAL V JAREK — Mahmut Hurič iz Tuzle je 28. aprila vozil dostavni avtomobil po avtomobilski cesti proti Zagrebu. Pri Otočcu je vozil za tovornjakom, toda v prekratki varnostni razdalji. Ko je tovornjak zmanjšal hitrost, je Tuzlanec, da ga ne bi zadel, zavil na levo in običal v jarku na drugi strani ceste.

SADINJA VAS: MED PREHITEVANJEM V ŠKODO — Jože Kastelic z Brezove rebrje je 26. aprila s kombijem, na katerem je peljal gozdne delavce od Dvorca, v Sadinji vasi prehiteval mopedista in zadel osebni avtomobil škoda, ki ga je naproti vozil Jože Rauh iz Novega mesta. Kastelic je bil laže ranjen, gmotno škoda pa so ocenili na 7000 din.

MIRNA: IZSILJEVAL PREDNOST — 24. aprila popoldne je ljubljancan Miroslav Mrhar z opel rekordom na Mirni zapeljal na prednostno cesto tedaj, ko se je po njen peljal z osebnim avtomobilom njegovega somičana Jože Jurman. Vozili sta se zaleteli in je bilo škode za 5500 din.

POLJANE: Z MERCEDESOM V ŠKODO — Skofječanka Tončka Štucin je 23. aprila potovala s škodo po avtomobilski cesti proti Zagrebu. Na poljanskem klancu je zaradi kolone vozil pred seboj zmanjšala hitrost. Od zadaj se je v škodo zaletel z mercedesom Dušan Vojnovič iz Baške vode. Gmotno škoda so ocenili na 4000 din.

KRAKOVSKI GOZD: MOTORIST S SOPOTNIKOM V JAREK — 22. aprila zvečer je motorist Alojz Turk s Hrastka pri Podbočju na avtomobilski cesti v Krakovskem gozdu iz nepojasnjenega razloga zapeljal v jarek, da sta se s sopotnikom Francem Golobčičem prevrnili. Odpejali so ju v brežiško bolnišnico.

DOBRUŠKA VAS: NI DOLGO BEZAL — Janez Skrij iz Ljubljane je 22. aprila pri Dobruški vasi med prehitevanjem zadel škodo, ki jo je vozil Marjan Štemberger iz Podhrastja, in takoj odpejal dalje. Prometni miličniki so ga ustavili že na Otočcu.

POTA IN STRAŠNIPOTA

Dežurni poročajo

ENOURNI OBVOZ — Več kot eno uro je bil 29. aprila popoldne zaprt del avtomobilske ceste zaradi prometne nesreče, v kateri sta umrla 25-letni Alojz Vajs, voznik škode, in njegova 3-letna hčerka Nataša, doma iz Irče vasi. Avtomobilisti so morali na tretjerazredno cesto, obvoz pa je trajal več kot eno uro.

KOKOŠI SO MU POKRADLI — Stanko Može iz Sentjošta je 29. aprila novomeškimi miličnikom prijavil, da so mu neznanzi ukradli prejšnjo noč 18 kokoši.

PARČEK ZBEZAL PO RJUHAH — Pred prvomajskimi prazniki sta prišla v planinsko kočjo na Lisco nemški državljani Franz Eimer in njegova prijateljica Rozi Mrak, stara 23 let, iz Ljubljane. Po dveh dneh, ko je znašel njun račun že okoli 1500 din, sta pobegnili, in sicer tako da sta se po zvezanih rjuhah spustila skozi okno ter se odpejali. Nevljudna gosta pa so že kmalu prijeli na obmejnem prehodu pri Dravogradu, ko sta nameravala zapustiti našo državo in zbežati. O bližnji prihodnosti tega parčka bo že v kratkem odločil občinski preiskovalni sodnik v Selnici.

VEČERNA OBJESTNOST — 29. aprila so novomeški miličniki pridržali do iztreznitve Andreja Simčiča in Rudolfa Ahlina, oba iz Novega mesta. Zvečer sta v kavarni na novomeškem Glavnem trgu vznemirjala in nadlegovala goste, potem pa se na terasi pred kavarno znašala nad stoli.

NA POMOC Z DVIGALOM — Anglež Tomas Richards se je 19. aprila tako nesrečno prevrnil z avtomobilske ceste v Krakovski gozd, da so morali vozilo iz doline izvlačiti z dvigalom.

Z AVTOBUSA POD FICKO — Rozika Prah iz Velikih Brusnic je 19. aprila izstopila iz avtobusa na Ratežu tedaj, ko se je mimo peljala s fičkom Antonija Dvoršak iz Novega mesta. Vozilo je zblo Prahovo, da se je laže poškodovala.

STREL IZ ZRAČNE PUŠKE — 28. aprila popoldne je 72-letni Mihael Resnik iz Jerebove ulice v Novem mestu na postaji milice poveljal, da je nekdo nanj streljal. Ko je šel mimo transformatorske postaje v Jerebovi ulici, ga je zadel izstrelek iz zračne puške, vendar ga na srečo ni ranil.

SRNJAKA POGINILA — Nič hudega stuteči srnjak je 22. aprila popoldne skočil na avtomobilsko cesto iz gozda med Karteljovim in Mačkovecem. Ko je bil na cesti, je pridrvel avtomobil nemške registracije in ga podrl. Žival je poginila na kraju samem. — Naslednji dan je podobno končal srnjak, ki se je pogal na cesto pri Poljanah; povozil ga je neki Italijan.

HUMORESKA

SMOLA

Bila je črna noč in lilo je kot iz skafa. Človek bi rekel, da se je nebo nad mestom zaklelo, da poplavi hiše in ceste. Malokdo se je spravil iz hiše. Le iz gostilne je sem in tja cepnil pijance z mehkiimi nogami, zaklel, ko je začutil dež, in se odmajal po ozki ulici.

Trgovine so bile zaprte, izložbe razsvetljene in deževne kaplje so kot kristali polzele po umazanih šipah.

Po pločniku sta prišla dva miličnika, vsa premočena, na tihem preklinjala vreme in opazovala. Vse je bilo videti lepo in prav. Ko pa sta šla mimo trgovine s čevlji, se je enemu od njih zazdelo, da vhodna vrata le niso tako, kot bi morala biti. Res, bila so priprta.

Dež je enakomerno škrobotal po tlaku ...

V trgovini je bilo mirno. Pač! Za policio se je premaknilo in sključena postava je šinila proti sobi za prodajalno. Videti je bilo, da je v trgovini nepoklican neznanec. Treba je bilo hitro ukrepati.

Miličnika sta vdrja v trgovino in tatu pozvala, naj pride iz skri-vališča. Vse je bilo tiho. Tudi na

Tudi na cesti smo ljudje ...

Pred kratkim so v Novem mestu pleskali prehode za pešce. Barva se je na asfaltu počasi sušila, zato so morali ljudje nekaj časa hoditi poleg.

Delavca sta na Cesti komandanta Staneta začrtavala zadnjo belo črto na „zebrji“, ko je prišla ženska in hotela zakorakati po prehodu.

„Eecce, baba, kam pa? Kaj ne vidiš, da je še frišno!“ se je zadržal eden od delavcev in se vzvračal s čopičem v roki. „Tam okrog!“ je pokazal z roko. „Zato pa barva tako hitro izgine, potem pa nas nazirajo.“

„Kulture pa res nimate, dragi tovariš,“ je pripomnil izobraženec. „Ne vem, kako bi vi prenesli, če bi kdo tako grdo nadri vašo mater.“

„Kaj se pa vi vtikate v to? Sicer pa: ljudje menda smem opominjati, ne?“

„Ze, toda po človeško,“ mu ni ostal dolžan izobraženec.

V tej rubriki smo spregovorili že o neštetihih nekulturnih zgledih s ceste, o takem se ne. Nadirati starejšo in nepoznano žensko z babo, zlasti se če bi po starosti lahko bila vaša mati, je skrajno nekulturno. In takih primerov dandanes, ko se vsem strašansko mudi, ni malo.

N. N.

V ENEM LETU DVAKRAT OBDOJEN

Prva kazen ni zalegla

Karel Perla iz Tribuč dobil leto in štiri mesece strogega zapora — Aprila 1970 obsojen, oktobra pa spet kradel, tokrat v Pribincih

Karel Perla iz Tribuč pri Črnomlju je bil pred kratkim na novomeškem okrožnem sodišču obsojen na leto dni strogega zapora zaradi kaznivega dejanja, ki ga je zagrešil lani 29. oktobra v Pribincih.

V tej vasi takrat ni bilo pravega življenja: ljudje so bili zdoma, na delu ali po opravkih, nekaj hiš pa sploh zaklenjenih. Zvedel je, da je prazna tudi hiša Franca Mikešiča. Hipoma se je odločil, da jo skrivoma obišče. Njegov obisk pa ni bil vljudnosten.

Našel je mesto, kamor so Mikešič-

čevi spravili ključ, in nenasilno odprl vrata v hišo. Za seboj je skrbno zaprl, ko pa se je prepričal, da ga ni nihče opazil, je začel po sobah „dolati“. Preiskal in premetal je vse kote in našel denarnico z dokumenti ter okoli 200 din. Vse skupaj je stlačil v žep in hišo zapustil. Ne dolgo zatem so ga prijeli.

Okrožno sodišče v Novem mestu je brž ugotovilo, da je bil Perla zaradi podobnega dejanja obsojen na sedem mesecev zapora isto leto, ko je kradel pri Mikešiču — aprila 1970. Zato mu je po končanem dokaznem postopku izrekli enotno kazen za obe dejanji: leto dni in štiri mesece strogega zapora.

Obtoženec bo do pravnomočnosti sodbe ostal na prostosti.

HUDA NESREČA PRI PONTIKVAH

Smrt na nočni vožnji

Med prevozom v novomeško bolnišnico je umrla 4-letna Majda Kerin iz Podlipse pri Raki — Oče Ivan in sopotnik sta bila huje ranjena

Tragično se je 27. aprila — uro pred polnočjo — končala vožnja z opel-kadettom nemške registracije, v katerem so se po avtomobilski cesti proti Brežicam peljali: 25-letni Ivan Kerin s 4-letno hčerko Majdo, doma iz Podlipse pri Raki ter sopotnikom Ivanom Hruščevem. Deklica je umrla med prevozom v novomeško bolnišnico, njen oče — voznik Kerin — in sopotnik Hruščev pa sta bila ranjena.

Kerin je na tej dolgi nočni vožnji še izpeljal daljši ovinek avtomobilske ceste pri Pontikvah, nakar je avtomobil iz nepojasnjenega razloga potegnulo na levo čez neprekinjeno belo črto.

Proti Trebnjemu je tedaj Vlastimir Randželović iz Novega sela s tovornjakom niške registracije vlekkel pokvarjen tovornjak enake registracije, za krmilom katerega je sedel Miloš Grujič. Randželović je videl osebni avtomobil, ki je zapeljal čez prekinjeno črto, ni pa mogel nič storiti.

ŠENTJERNEJ: PADLA S PONYJA — Ana Zevnik iz Čadrača se je 22. aprila peljala s ponyjem od Šentjerneja proti Dobravici, padla med vožnjo prek krmila in obežala huje ranjena. Odpejali so jo v novomeško bolnišnico. Domnevajo, da je Zevnikova med vožnjo preveč zavrla, nakar jo je vrglo z vozila.

PRISTAVA: S KOLESOM V AVTOBUS — 11-letni Franc Kastelic z Babne gore se je 26. aprila peljal s kolesom na pomožni motor skozi Pristavo pri Trebnjem in se zaletel v avtobus novomeške registracije, ki ga je vozil Franc Novak iz Trnja. Deček je padel in bil laže ranjen.

Ž MOPEDOM BREZ IZKUŠENJ — Jože Nemanič iz Butoraja je 25. aprila vozil moped, čeprav zanj nima vozniškega dovoljenja. Pomožnikje izkušnje so ga izdale, ko se je srečal s fičkom Ivanke Medved iz Črnomlja pri mostu čez Dobljčico. Mopedist se je zaletel v osebni avtomobil in padel, z njim vred pa tudi sopotnik Janez Nemanič. Bila sta ranjena in so ju odpejali v novomeško bolnišnico.

KRVAVIČJI VRH: ZALETEL V STREHO — Jože Vukšinič iz Zelenbeja pri Metliki se je 25. aprila peljal s fičkom od Semiča proti Stranski vasi. Na ovinku ga je zaneslo v vsek, da se je prevrnil in obstal na strehi. Vozniku ni bilo nič, škoda pa so ocenili na 6000 din.

KRVAVIČJI VRH: ZALETEL V STREHO — Franc Kremesec iz Metlike je vozil 24. aprila volkswagen po Krvavčjem vrhu. Naproti je s fičkom potoval Anton Sodec iz Cerovca, vendar po levi strani ceste, tako da sta se vozili

Travnik še ni igrišče!

V Sodražici se telesnovzgojna dejavnost v glavnem odvija ne neprimernem travniku, ki ob deževnem vremenu postane njiva

Borut Keržan vodi šolsko športno društvo na osnovni šoli v Sodražici, ki so ga ustanovili leta 1966. Športno dejavnostjo se ne morejo preveč pohvaliti, saj delajo v zelo težkih razmerah. Tamkajšnji telesnovzgojni delavci se trudijo, da bi mladim nudili čimveč možnosti za telesno

verjetno sedež v Ribnici. Poleg tega imamo več kot 50 odstotkov vozačev, zato jih težko zadržimo v šoli. Razen tega je naše igrišče ob šoli kot zorana ledina. Kadar pada dež, so otroci blatni do kolen.

— So kakšne možnosti, da dobite urejeno šolsko igrišče? „Prizadevamo se, da bi prišli do asfaltiranega igrišča, vendar smo sami preslabotni, da bi ga lahko zgradili. Objubljeni imamo, zato sem prepričan, da ga bomo tudi kmalu imeli.“

— Kaj pa zanimanje za šport?

„Naši učenci se zelo navdušujejo za šport, imamo tudi rokometno ekipo, ki jo sestavljajo večinoma naši prejšnji učenci. Zal pa jih večina hodi v šolo izven Sodražice, zato počasi zgubimo stike z njimi.“

— Kaj je torej rokomet najbolj razvit?

„Največ se jih navdušuje za rokomet in splošno telesno vzgojo. Če bi imeli boljše telovadnico in več strokovnih kadrov, bi mladi Sodražičani lahko bili še boljši. Razumljivo, da smo največ dosedaj v namiznem tenisu in sodimo med boljše dolenjske namiznoteniške ekipe.“

— Kako povežete učne uspehe s športnim udejstvovanjem?

„Zal je tako, da so v veliko primerih najslabši učenci zelo dobri športniki, zato tiste, ki imajo slabe ocene, držimo nekoliko nazaj.“

— Kaj pa plačilo za delo?

„Stirje mentorji, ki delamo v raznih sekcijah našega SSD, delamo to v glavnem zastonj. Se več veselja bi imeli, če bi imeli dobre delovne pogoje.“

S. DOKL

vzgojno udejstvovanje, vendar je sama dobra volja premalo. Na šoli imajo sicer telovadnico, šolsko igrišče pa je kar na neurjenem travniku, ki je ob slabem vremenu neuporabno za telesno vzgojo.

— Kako bi ocenili dejavnost vašega šolskega športnega društva?

„Resda se trudimo mladim dati čimveč možnosti za športno udejstvovanje, vendar brez osnovnih pogojev za delo ne moremo nikamor. Težave so tudi organizacijskega značaja, saj zelo pogrešamo občinski center šolskih športnih društev, ki bo imel

Sevničani preskočili visoko oviro

Sevničani so v 15. kolu ljubljanske conske rokometne lige doma premagali kandidata za prvo mesto Kranj. S tem uspehom so se spet povzpeli za stopničko višje in preluteli Kranjčane. Prav jim je prišel tudi nepričakovani poraz Hrastnicčanov na domačem igrišču v srečanju s Križami. Brežičani so to nedeljo doživeli nepričakovan poraz v Radečah, Ribničani pa so imeli precej dela, preden so odpravili borbene Prekmuroce. Dekleta iz Brezice niso imele večjih težav v srečanju s Kranjskogorčankami.

SEVNICA : KRANJ 24:22

Sevničani, ki so se tokrat predstavili z novimi dresi, ki jim jih je podarila Jutrarnjka, so razveselili rekordno število gledalcev. Kranjčani so igrali zelo podjetno, saj so precejšen del srečanja vodili. Ob koncu so se domačini zbrali in zanesljivo zmagali.

Sevnica: Sirk, Možic, Valant 2, Simončič, Filej, Perc, Lovrek, Svazic 4, Koprivnik 1, Štojs, Šilc 12 in Trbovc 5. J. BLAS

RIBNICA : POLET 26:23

Ekipi sta pokazali lep rokomet s številnimi hitrimi akcijami. Gostje so igrali nekoliko slabše le v prvem polčasu, medtem ko so bili v nadaljevanju enakovredni. V domači ekipi so bili najboljši Kersnič II, Radič in Ponikvar.

Ribnica: Kersnič I, Lovšin 2, Radič 6, Tomšič, Kersnič II 7, Matelič 1, Mikulin 3, Andolshek 1, Ponikvar 6 in Nosan. F. LEVSTEK

RADEČE : BREŽICE 21:14

V tipični prvenstveni tekmi so se domači igralci bolje znašli in zasluzeno premagali Brežičane. Sodnika sta srečanje vodila z napakami.

Brežice: Berglez, Mars, Rovan 1, Antolovič 3, Šetinec 2, Pavlič, Bosina 4, Iskra 2, Zore, Novoselc 1 in Blatnik 1. F. LEVSTEK

Uspešen start atletov

Novomeški atleti so že na začetku atletske sezone dosegli nekaj vidnih rezultatov

Sredi prejšnjega tedna je bilo na razmoženih atletskih napravah v Novem mestu prvo večje letošnje atletske tekmovanje za pokal atletske zveze Slovenije. Novomeščani in mladi Črnomalčani so se dobro

KRANJSKA GORA : BREŽICE 10:17

Domačinke so bile pred odmorom še kar enakovredne izkušenim gostjam iz Brežic. V nadaljevanju pa so močno popustile, tako da so jim Brežičanke precej napolnile mrežo. Najboljše so bile Bužančičeva, Molanova in Mišičeva.

Brežice: Zorko, Bužančič 5, Molan 6, Štauber, Bah 1, Mišič II, Zorko, Mišič I 5, Hervol, Blatnik in Hribernik.

KONDENZATORJI (SEMIČ) : LABOD 13:16

Obje ekipe sta s svojo igro razočarali, predvsem pa domačini, ki se ni

NOVA REPUBLIŠKA PRVAKA:

Peterletova in Malnar prvaka

Mladi dolenjski šahisti so se odlično uveljavili

25. aprila je bilo v Ljubljani pionirsko republiško šahovsko prvenstvo za posameznike. V vseh konkurencah je sodelovalo preko 80 pionirjev. Največji uspeh so dosegli dolenjski predstavniki v skupini mlajših pionirjev in stajščih pionir.

Pri mlajših pionirjih je postal republiški prvak Toni Malnar iz Kočevja, ki je med 20 nastopajočimi osvojil 16,5 točke. Tudi drugo mesto iz te skupine je pripadlo Dolenjcu, in sicer Petru Prazniku, ki je osvojil 16 točk.

V skupini starejših pionirjev je s precejšnjo prednostjo in brez poraza zmagala Nada Peterle iz Mokronoga. Darja Zajc (Mokronog) je bila četrta.

Pri starejših pionirjih je zasedel Bojan Mohar (Kočevje) tretje mesto, Jože Pucelj (Novo mesto) četrto, Slavko Bedič (Črnomelj) pa osmo.

Mlajša pionirka Nada Sinjur (Višnja gora) je bila tretja, Brigita Šeme (Zalna) četrta, Mojca Šeme (Zalna) pa sedma.

V vseh konkurencah so bili dolenjski predstavniki odlični. Posebej pa čestitamo novima republiškima prvakoma Nadi Peterle in Toniju Malnarju. I. S.

kakor niso znašli. Gostje so delovali bolj umirjeno in so zaslužno zmagali.

Semič: Straiša, Plui, Sever, Podgornik, Kočevar, Lipar 10, Šprajcer, Fašing 3.

Labod: Marn, Stupar, Zupančič, Ilc, Možina 1, Setina 1, Fink 1, Seničar 1 in Pungerič 12.

T. LATERNER

SEVNICA - B : KRŠKO 10:26

Gostje iz Krškega so brez večjih težav porazili mlado ekipo Sevničanov z visokim rezultatom. J. BLAS

LESTVICA LJUBLJANSKE CONSKE ROKOMETNE LIGE

PO 15. NEPOPOLNEM KOLU

1. Sevnica 14 9 2 3 295:237 20
2. Zagorje 14 9 1 4 265:223 19
3. Kranj 15 9 0 6 321:253 18
4. Hrastnik 14 8 2 4 234:205 18

SEVNICA - V prvenstveni tekmi dolenjske kegljaške lige je Partizan Sevnica porazil Trebnje s 468:413. (J. B.)

CRNOMELJ - V prijateljskem rokometnem srečanju so igralkke Partizana izgubile z gimnazijkami iz Karlova s 6:2. Oba zadetka je dosegla Lilijana Špec. (A. L.)

NOVO MESTO - Na rednem mesečnem hitropoteznem turnirju je med 14 udeležencih zmagal Igor Penko s 12 točkami. Sledijo: Šcap, Porodoš, Istenič, Milič, Pucelj, Hrovatič itd. (J. U.)

KOSTANJEVICA - Mladinci iz Kostanjevice, Prekopa, Sentjerneja in Brezovice so se srečali na prvem pomladanskem turnirju v nogometu. V najvažnejšem srečanju je Prekopa premagala Sentjernejo s 3:1. (J. Z.)

SEVNICA - V nadaljevanju sindikalnih športnih iger v kegljanju so bili doseženi naslednji rezultati: Stilles : Metalna II 328:379, Metalna II : Prosveta 365:397, Stilles : Metalna I 343:414, GIP "Beton" Zagorje : Kopitarna 337:328, Obč. uprava : Metalna I 272:426, Jutrarnjka : GIP "Beton" Zagorje 446:353. (J. B.)

CRNOMELJ - Rokometaši Cosmosa so v prijateljskem srečanju premagali karlovske gimnazijce 27:16. Največ zadetkov sta dosegla Goršek 14 in Lozar 7. (A. L.)

NOVO MESTO - Začele so se sindikalne športne igre v odbojki. V prvih kolih posebnih presenečenj ni bilo. Presenetljivo dober start ima ekipa Prosvete, ki je že dve tekmi odločila v svojo korist. Kandidati za prvo mesto so: Novoteks, Iskra-Zhk., Prosveta in še kdo drug, saj presenečenj tudi letos ne bo manjkalo. (M. Z.)

KOČEVJE - Odbojkarice kočevske gimnazije so na srednješolskem prvenstvu Ljubljane dosegle velik uspeh. Postale so področne prvakinje. Z zanesljivo igro so porazile vse svoje nasprotnice gladko z 2:0. Pripravniki smo, da bodo tako uspešno tudi igrala na republiškem srednješolskem prvenstvu, čeprav bo konkurenca precej hujša. Kandidate za prvo mesto je treba iskati med Ravenčankami, Celjankami, Mariborčankami in Novomeščankami. (A. A.)

Mednarodni uspeh Ivana Molana

Na tradicionalnem prvomajskem mednarodnem speedway tekmovanju v Crikvenici je dosegel lep mednarodni uspeh Krčan Ivan Molan, ki je v konkurenci tekmovalcev iz Avstrije, Italije, Zahodne Nemčije in Jugoslavije osvojil prvo mesto in dosegel vseh 15 točk. Drugo mesto je zasedel Wilhelm Reinhardt (Zahodna Nemčija), ki je zbral 13 točk. Tretji je bil spet Jugoslovčan Draško Oršič iz Zagreba. Pricreditov si je ogledalo 3000 gledalcev.

ŽEBLJIČEK

Šahovski turnir, ki se igra v Novem mestu, ne nosi ime „Občanovčev memorial“, pač pa se turnir s takim imenom igra vsako drugo leto v Kočevju. Novembra lani je bil ustanovljen v Novem mestu poseben odbor za izvedbo kvalitetnega šahovskega turnirja v Novem mestu, turnir naj bi postal tradicionalen. Odboru pa ni uspelo nikjer najti sredstev za izvedbo kvalitetnega turnirja, saj so se povsod izgovarjali na gospodarsko reformo. Kot je znano, pa klub sam ni mogel kriti stroškov turnirja. Tako je odgovoril predsednik šahovskega kluba Novo mesto Jože Udri na naše vprašanje, zakaj ne bo tradicionalnega turnirja.

Dva poraza Belokranjcev

Preteklo nogometno nedeljo so še najbolj uspešni bili Krčani, ki so premagali nogometaše iz Rogatec. Dva poraza so doživeli Belokranjci, ki so gostovali v Sežani in v Škofji Loki. Novomeščani so bili poraženi na domačem igrišču v srečanju s Cementom iz Trbovelj, čeprav bi lahko vsaj remizirali. Lepo zmago pa so to nedeljo poželi tudi Sevničani v srečanju z Gotovljami.

TABOR (SEŽANA) : BELA KRAJINA 6:4

Belokranjci so doživeli v Sežani neprijetno hud poraz, čeprav so vodili že s 3:0. Po vodstvu so dovolili, da so jim domačini šestkrat zatresli mrežo. Strelca za Belo krajino sta bila Karin (3) in T. Weiss.

T. LATERNER

LTH (ŠKOFJA LOKA) : BELA KRAJINA 3:1

Tudi drugo srečanje s kandidatom za izpad iz lige LTH iz Škofje Loke so Belokranjci izgubili. Srečanje je bilo zanimivo, vendar so domačini imeli več sreče in so zaslužno zmagali.

T. LATERNER

ELAN : CEMENT (TRBOVLJE) 3:4

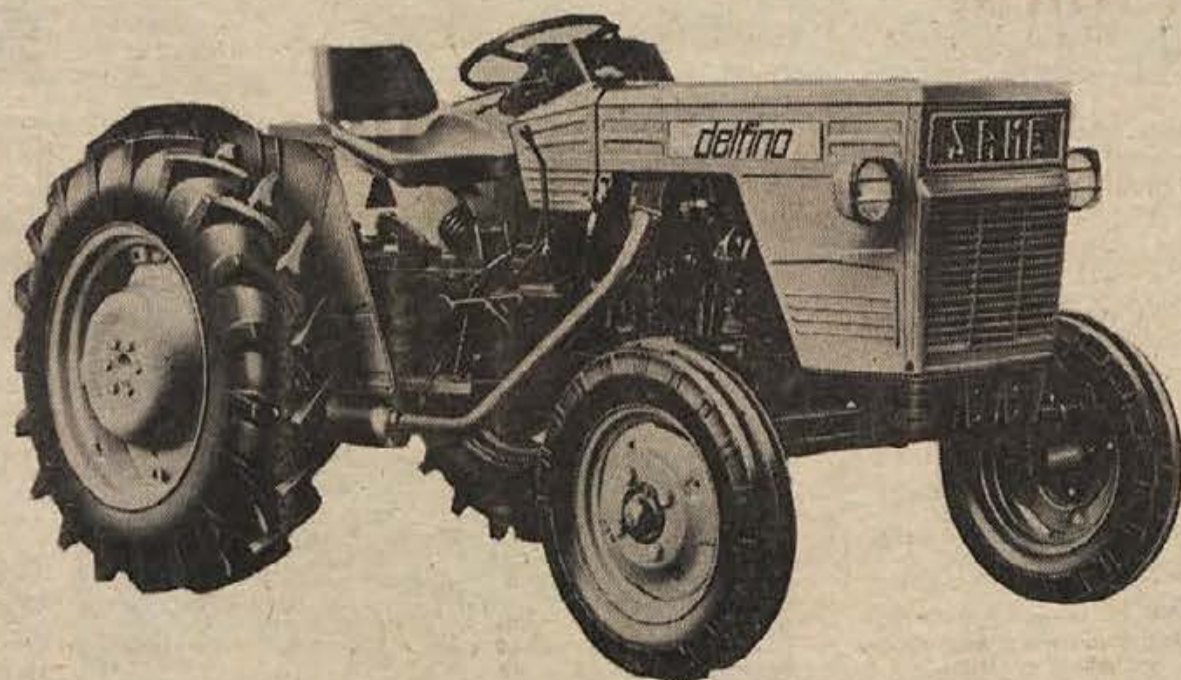
Gostje so bili boljši, vendar so se jim Novomeščani kar krepko upirali in bi po prikazani igri lahko vsaj remizirali. Imeli smo občutek, da so zadetke gostje dosegali brez večjih težav. Tako poceni se pa res ne smemo dati.

CELULOZAR : STRAŽA (ROGATEC) 2:0

Krčani so tokrat spravili na kolena odličnega nasprotnika, ki je klonil komaj v drugem polčasu. Celulozar je igral borbeno in je imel precej lepih priložnosti za zadetek. Premoč je dvakrat kronal Koman na podajo zanesljivega Budne. Tudi tokrat Krčani niso imeli podpore svojih navijačev. L. HARTMAN

NAJNOVEJŠE!

OBIŠČITE NAS, OGLEJTE SI TRAKTOR IN ZAHTEVAJTE PROSPEKTE! LJUBLJANA, Celovška 32, MARIBOR, Grajska 7, KOPER, Dimnikarska 10, ZAGREB, Trg Žrtava fašizma 1

Traktor DELFINO 32

je po svojih lastnostih in moči namenjen zasebnemu kmetijstvu in ima naslednje značilne lastnosti:

- pogon na 2 ali vsa 4 kolesa
- blokada diferenciala
- hidravlična naprava za dviganje z avtomatsko regulacijo in trojnimi pritrjevanjem orodja
- zračno hlajen linijski diesel motor - 30 KM
- alternator, električna razsvetljava
- števec delovnih ur in obratomer
- dvojna sklopka, 6 brzin naprej, 2 brzini nazaj
- hermetično zaprte zavore
- možnost najrazličnejših priključkov za različna opravila
- na traktor lahko priključite vsa standardizirana orodja

Traktorje prodajamo s konsignacijskega skladišča v Ljubljani; CENA:

- tip 2 RM - lit 1,344.000 ali DM 7.875 ali 2.152 dol in 18.868 N-din
- tip 4 RM - lit 1,721.000 ali DM 10.078 ali 2.745 dol in 21.147 N-din

COSMOS

export-import, industrija in notranja trgovina, Ljubljana, Celovška 32

OBVEŠČA, DA JE PRISPELA NOVA POŠILJKA TRAKTORJEV SAME DELFINO 32

„Le nič se prezgodaj ne veselite, midve samo žrebava, katera bo ponedelja otok...“

„Vidiš, zdajle ima moj stari pomladanske popadke — žal pa se kažejo le v tem, da se nenadoma ogreva za ribe...“

„Naprstnik, nujno, prosim!“

V SOBOTO OSMICA

V soboto popolnito bodo startali najboljši slovenski avtomobilisti za naslov republiškega prvaka na rallyju „Dolenjska osmica 71“. Do večeraj se je prijaviło skoraj 100 tekmovalcev.

OKROGLE O PARTIZANIH

NADLOGA KURIRJA JOVICE

Partizani so se oskrbovali z obleko in obutvijo, ki so jo uplenili sovražniku. Toda med borec so bili tudi pionirji, za katere ni bilo nafti obleke po meri. Mali kurir Jovica se je med konferenco pritoževal čez Nemce:

„Vse mi je preveliko, posebno čevlji. Ko bi se moral obrniti na levo okrog, se mi noge sicer obrnejo, toda čevlji ostanejo kot prej!“

IZKUŠNJE PREVIDNEGA MARKA

Marko je šel v hosto po drva. Hodi med drevjem pa premišljuje, kako bi se najlepše izmotal iz vojne vrveže in da bi se nikomur ne zameril. Nena doma se iz grma pokaze puška: „Stoj! Kdo gre?“

„Marko, bratje! Vas sem — četnik!“

Prijeli so ga in pretepli na žive in mrtve, ker je bila za grmom domobranska patrila. Marko gre drugič v hosto in spet zasliši:

„Stoj! Kdo gre?“

„Marko, bratje! Vas sem — domobranec!“

Toda za grmom so bili četniki. Pretepli so ga kot vola. Nesrečni Marko je moral še tretjič v hosto po drva. In spet puška iz grma:

„Stoj! Kdo gre?“

„Ne sprašuj, samo udari!“ je zastokal previdni Marko in vzdignil roke.

ŠE PET MINUT

Komisar nekega liškega bataljona se je rad izgovoril iz službe. Ko je razlagal zbranim borcem pomen padca Italije, je na koncu vzkliznil:

„Tovariši, bliža se dvanajsta ura, čas zmage je na dosegljiv roki!“

Borec Mane je pogledal svojo ročno uro, ki je kazala 11,55 minut.

„No fantje, teh pet minut bomo že se vzdrali!“ je veselo vzkliznil.

Zdomec mrtev, podrt hlev

Janez Andoljšek iz Hrovače se je smrtno ponesrečil, ko se je zalezel v hlev Franceta Kluna v Nemški vasi — »Zunaj sem bil, ko je počilo« — Zavarovalnica še ni ocenila škode

KLUNOV HLEV PO NESREČI

ZNANI SO PRVI URADNI PODATKI O POPISU

Odgovor, na katerega so čakali milijoni

V Jugoslaviji imamo 20 milijonov in 505 tisoč prebivalcev, Slovencev pa nas je v državi milijon in 725 tisoč — Zanimivo: 5 milijonov 391 tisoč gospodinjstev in 5 milijonov 222 tisoč stanovanj — V Sloveniji: 515.761 gospodinjstev in 479.390 stanovanj

Smrt kosi na cesti

Tragična nesreča 33-letnega Alojza Vajsa iz Irče vasi in njegove triletna hčerka Nataše

Prejšnji četrtek, 29. aprila, sta ob 13. uri in 17. minut izgovorila življenje 33-letni Alojz Vajs in njegova triletna hčerka Nataša. Na cesti Ljubljana-Zagreb, v Krakovem gozdu, blizu kilometrskega kamna 136, je škoda NM 120-84, ki jo je vozil Alojz Vajs, zapeljala na levo stran in trečila v tovornjak, ki ga je nasproti pripeljal Miloš Džikić. Ob trčenju se je tovornjak prevrnil, tvor, ki ga je vozil, pa razsul. Pri nesreči se je razbilo tudi vetrobransko steklo tovornjaka Jožeta Kastela, tako da je bila cesta nekaj ur zaprta za promet. Voznik in otrok na zadnjem sedecu sta bila takoj mrtva, škodo so ocenili na 30.000 dinarjev.

Opozoriti je treba na dve stvari: voznja z otrokom, pa čeprav je na zadnjem sedecu, je izredno tvegana, če otroka nima kdo paziti — veliko nesreč se je zgodilo prav zaradi tega. Takoj po nesreči se je na cesti ustavilo veliko avtomobilov — vsi pa so drli k prizorišču trčenja. Blizu 100 radosvedev kajak ni bilo v pomoč

Prejšnji četrtek, 29. aprila, sta ob 13. uri in 17. minut izgovorila življenje 33-letni Alojz Vajs in njegova triletna hčerka Nataša. Na cesti Ljubljana-Zagreb, v Krakovem gozdu, blizu kilometrskega kamna 136, je škoda NM 120-84, ki jo je vozil Alojz Vajs, zapeljala na levo stran in trečila v tovornjak, ki ga je nasproti pripeljal Miloš Džikić. Ob trčenju se je tovornjak prevrnil, tvor, ki ga je vozil, pa razsul. Pri nesreči se je razbilo tudi vetrobransko steklo tovornjaka Jožeta Kastela, tako da je bila cesta nekaj ur zaprta za promet. Voznik in otrok na zadnjem sedecu sta bila takoj mrtva, škodo so ocenili na 30.000 dinarjev.

Opozoriti je treba na dve stvari: voznja z otrokom, pa čeprav je na zadnjem sedecu, je izredno tvegana, če otroka nima kdo paziti — veliko nesreč se je zgodilo prav zaradi tega. Takoj po nesreči se je na cesti ustavilo veliko avtomobilov — vsi pa so drli k prizorišču trčenja. Blizu 100 radosvedev kajak ni bilo v pomoč

Viktor Smalc iz Zlebiča pri Ribnici je 28. aprila ob 15.50 zaradi nepremne hitrosti zapeljal z avta s ceste pri vasi Zlebič in trečil v hrusko. Na avtu je za okoli 30.000 din škodo. Voznika in dva potnika je vrglo ob trčenje iz avta in so bili vsi trije hudo ranjeni (Foto: F. Vrg.)

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

... Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako — eni so jedli kaviar, drugi so — izobestili zastave...
... Vsi se čudijo, kako je mogla Rdeča zvezda izgubiti z Grki, ko je že vodila 4:1. Za osvežitve spomina: tudi nogometarji Flana so pred leti vodili proti Beli krajini 4:1 — pa niso zmagali!
... Ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu prof. Jože Škufca ni preveč nežen v besedah, kadar gre za „našo družbeno stvarnost“. Deset takih na sarajevskem kongresu — pa bo kongres gotovo uspel!
... Odkar je novinar Miloš Jakopce v pokoju, se Boštjanu Hladniku ne obeta nič dobrega: Jakopce je napisal socialistično detektivko, zdaj bi jo rad pa se filmal!
... Nič se ni ničesar povedalo, kaj bo IMV naredila z grmskim gradom. Ker sta Jurij Levničnik in mr. pharm. Boris Andrianić tih tekmeča, lahko pričakujemo — drugi Stari grad...
... Metliška in črnomalska občina sta v neprestani tekmi. Ni čudno, da so v Metliki med zadnjimi v Sloveniji po osebnih dohodkih, v Črnomlju pa po osipu v osnovnih šolah. Saj ne bi bilo treba tekem tudi na teh področjih!
... V kmetijstvu nič novega — kriza se nadaljuje. Inz. Tanko bi rekel: „Pripravljamo se za muenchensko olimpiado... Medalji za hitro in učinkovito delo od tam ne bodo prinesli!“
... Podatke o številu prebivalcev v posameznih mestnih središčih naših občin bomo objavili takoj, ko jih bomo dobili.

Kdo bo poslej zmagoval?

Menda že veste, da na stara leta človek rad pomisli na to, kaj je delal v mladih letih, kako je kolovratil po vretu in koliko je vsega skušil. Vidite, takih misli sem korčič ob morju. Bil sem brez kobilice, saj mi ni treba več tvoriti angleške soli kot včasih. Sredi poti me ustavi nekaj gospodov: „Martin, pojdi z nami! Nekaj nam boš pokazal,“ so se pristavili. „I, kaj me poznate?“ se čudim. „Kajpak. Lepo te prosimo, da nam pomoreš.“ „Bom, saj pomočim nisem še nikomur odrekel,“ jih potolažim. Odvedli so me do velike hiše, kjer je bilo vse čmo ljudi. Menda so imeli zborovanje in so bili jako učeni. Eni so bili zdravniki, drugi učitelji in ne vem kaj še vse. Najprvo sem moral teči do hriba in nazaj, potem sem skakal čez luže in jame, visel na veji in se z rokami dvigal gor in dol, da se mi je vse skupaj vedlo malo zdelo. Strmeli so vame: „Kaj takega pa se ne!“ „I, kaj pa je takega?“ jih vprašam. „Poslušaj, Martin! Mi gledamo vsak dan fante, ki gre do za vojake, pa se polovico tega, kar si nam pokazal, ne zmorejo. Vsak dan je slabše. Vsak peti ne more biti vojak. Teči ne znajo; skakati čez lužo in plavati pa se

Menda že veste, da na stara leta človek rad pomisli na to, kaj je delal v mladih letih, kako je kolovratil po vretu in koliko je vsega skušil. Vidite, takih misli sem korčič ob morju. Bil sem brez kobilice, saj mi ni treba več tvoriti angleške soli kot včasih. Sredi poti me ustavi nekaj gospodov: „Martin, pojdi z nami! Nekaj nam boš pokazal,“ so se pristavili. „I, kaj me poznate?“ se čudim. „Kajpak. Lepo te prosimo, da nam pomoreš.“ „Bom, saj pomočim nisem še nikomur odrekel,“ jih potolažim. Odvedli so me do velike hiše, kjer je bilo vse čmo ljudi. Menda so imeli zborovanje in so bili jako učeni. Eni so bili zdravniki, drugi učitelji in ne vem kaj še vse. Najprvo sem moral teči do hriba in nazaj, potem sem skakal čez luže in jame, visel na veji in se z rokami dvigal gor in dol, da se mi je vse skupaj vedlo malo zdelo. Strmeli so vame: „Kaj takega pa se ne!“ „I, kaj pa je takega?“ jih vprašam. „Poslušaj, Martin! Mi gledamo vsak dan fante, ki gre do za vojake, pa se polovico tega, kar si nam pokazal, ne zmorejo. Vsak dan je slabše. Vsak peti ne more biti vojak. Teči ne znajo; skakati čez lužo in plavati pa se

Menda že veste, da na stara leta človek rad pomisli na to, kaj je delal v mladih letih, kako je kolovratil po vretu in koliko je vsega skušil. Vidite, takih misli sem korčič ob morju. Bil sem brez kobilice, saj mi ni treba več tvoriti angleške soli kot včasih. Sredi poti me ustavi nekaj gospodov: „Martin, pojdi z nami! Nekaj nam boš pokazal,“ so se pristavili. „I, kaj me poznate?“ se čudim. „Kajpak. Lepo te prosimo, da nam pomoreš.“ „Bom, saj pomočim nisem še nikomur odrekel,“ jih potolažim. Odvedli so me do velike hiše, kjer je bilo vse čmo ljudi. Menda so imeli zborovanje in so bili jako učeni. Eni so bili zdravniki, drugi učitelji in ne vem kaj še vse. Najprvo sem moral teči do hriba in nazaj, potem sem skakal čez luže in jame, visel na veji in se z rokami dvigal gor in dol, da se mi je vse skupaj vedlo malo zdelo. Strmeli so vame: „Kaj

SUHOKRAJINSKI KMETOVALCI imajo še krompir iz lanskega pridelka, zato je žužemberška zadruga poiskala kupca in odkupuje odvisen krompir. Z odkupom krompirja si bo tudi zagotovila večjo prodajo umetnih gnojil. Vse kaže, da letos kmetovalci niso posadili tolikšnih površin krompirja kot v prejšnjih letih, pač pa so zato povečali setev koruze.

AJDOVŠKI ČLANI ŽIVINO-REJSKEGA DRUŠTVA so pred nedavnimi zborovali in ustanovili svoj živinorejski okoliš ter izvolili odbor. V tem okolišu je včlanjenih 76 kmetov, kar predstavlja okoli 80 % rejcev živine na tem območju.

PIONIRJI ŽUŽEMBERŠKEGA PIONIRKEGA ODREDA so pridelali uspešno proslavo 30-letnice ustanovitve OF in vstaje slovenskega naroda. Udeležba na proslavi je bila tolikšna, da je bila kino dvorana nabitno polna; udeležili so se je tudi borci NOV in aktivisti OF ter partijske mame in vdove. Udeleženci proslave so se posebej pohvalno izrazili o znanju, ki so ga pionirji pokazali v tekmovalstvu na temo „LJUDSKA VSTAJA V MOJEM KRAJU“. Ob tej priložnosti je predsednik krajevnice organizacije ZŽB NOV Žužemberk Stane Gorinšek razvil pionirski prapor in ga izročil pionirjem.

V AJDOVCU je bil pred dnevi množično obiskan ustanovni občni zbor gasilske podružnice. Na zboru je bilo med drugim veliko mladine, med njimi tudi dekleta. V članstvo gasilske podružnice so vpisali večje število operativnih, rezervnih in podpornih članov.

K TRGOVINSKI POSLOVALNICI zadruga v Žužemberku so pridali prostore za delikatesno trgovino, ki jo bodo v kratkem odprli, preuredili so pa tudi prostore v združni gostilni.

M. S.

Uspešen »Rog«

V počastitev 30. obletnice OF je imel pionirski odred Rog v Dolenjskih Toplicah četrti odredovo konferenco. Ugotovili so, da so dobro delali. 171 pionirjev je tekmovalo v „Veseli šoli“: na občinskem prvenstvu so dosegli dve prvi, dve drugi in po eno tretje in šesto mesto. Izšla je tudi druga številka šolskega glasila, prometniki pa so pripravili tekmovalstvo v kolesarstvu. Ravnatelj prof. Vinko Cirkni je razdelil najboljšim tekmovalcem „Vesele šole“ diplome in nagrade, 65 tekmovalcev je dobilo bralne značke. Prehodno zastavico za najboljšo učenje in disciplino je med nižjimi razredi dobil 4. razred, med višjimi pa 5. a.

A. BRKIC

Bravo, »ilegalni mladinci«!

V noči na 27. april, praznik naše najbolj množične organizacije, so Novo mesto preplavili rdeči napisi, kot OF, KP in pod. Posebno velike šipe številnih izložb so bile lepo popisane: mo-gočne rdeče črke so pripovedovale, kako je bilo pred desetletji, ko so takratni aktivisti OF in KP z borbenimi parolami dokazovali okupatorjem, da na tujem nihče ne bo za večno obstal.

Ze v tednu praznovanja pa so lepi napisi in drugi dokazi nočne akcije novomeške mladine skoraj povsod izginili. Bilo je zanimivo opazovati jezo in slabo voljo vajencev in vajenk, ki so s trudom uresničevali zapovedi svojih posjovodij in šefov - da naj bodo šipe „spet čiste“. Kot da bi lep, velik napisa OF kak teden v času praznovanja koga motil ...

LETOS ŽE 130 TON RIB

Ribarstvo-eksport z Dvora bo že v letošnjem letu na Dolenjskem prodalo blizu 130 ton sladkovodnih in morskih rib. Večja prodaja gre na račun bolj razvejane prodajne mreže. Čeprav je podatek zelo razveseljiv, saj pride na leto 1 kilogram rib na prebivalca Dolenjske, je to vendar še vedno premalo v primerjavi z nekaterimi drugimi državami, kjer ribje meso bolj cenijo.

ODKUPOVALI BODO POLŽE IN MOČERADE

Ribarstvo-eksport z Dvora bo tudi letos v spomladanskih mesecih odkupovalo vinogradniške polže in močerade. Cena je dokaj ugodna; za kilogram polžev po 2 din. Največja odkupna mesta so na Dvoru, v Ribnici, Kočevju in Starem logu.

Kdo bo govoril o socializmu?

Na kongresu o kadrovskih težavah v družbenih službah — Ne smemo pričakovati preveč.

„Pri nas je vse več tistih, ki so lažni socialisti!“ trdi prof. Jože Škufca, ravnatelj medicinske srednje šole v Novem mestu, eden izmed osmih predstavnikov delavcev v novomeški občini, ki je šel v Sarajevo na kongres samoupravljalcev. „Tisti, ki so na račun našega delavca obogateli, nimajo nobene pravice v imenu delavskega razreda govoriti o socializmu, ker so ga s svojo prakso in s svojim egoističnim odnosom do pomembnih stvari močno razvrednotili. Delovni človek, ki mu ni mar samo osebna korist, mora dobiti na kongresu svoj prav in svoje zasluženno mesto v naši družbi,“ je poudaril prof. Škufca, preden je odšel na kongres v Sarajevo.

„Naša družba ni nikoli nikogar pooblastila, da samovoljno gospodari z rezultati dela drugih. Ali ni tako prilasčanje lasti najpogostejši kamen spotike? Zakaj ne prisluhujemo javnemu mnenju?“

— Kaj mislite o bodočnosti? „Naša bodočnost sloni na našem delovnem človeku, zato mu mora biti zagotovljena socialna varnost, zdrav-

stvena in pravna zaščita in možnost, da bo s pomočjo različnih oblik izobraževanja razvijal samega sebe in se tako osvobodil kot proizvajalec in samoupravljalcev.“

— O čem boste govorili na kongresu?

„Nisem se še odločil, če bom govoril. Če pa bom, bom o kadrovski problematiki v družbenih službah. Mislim, da moramo vedeti, kaj hočemo s programiranjem družbenih služb in hkrati z ustreznim šolstvom skrbeti za kadre od začetka šolanja pa do takrat, ko se človek usposobi za poklic. Kar pogledamo okrog sebe: koliko ljudi je v tujini in koliko jih je odšlo v bolj donosne službe. To ni osebni problem, ampak družbeno zlo. Dolgo časa smo govorili, da je v zdravstvu in šolstvu preveč ljudi; zdaj ugotavljamo, da jih je premalo. Propada med programerji in šolami ne sme biti!“

— Kaj pričakujete od kongresa?

„Moramo se strezniti in od nas, se pravi od družbe, pričakovati le toliko, kolikor lahko damo! To je tudi pogoj za našo stabilizacijo: denar vlagajmo tja, kjer bo res nekaj pomenil, pa čeprav jutri, ne že danes.“

KOMUNISTI V NOVOMEŠKI OBCINI:

Je ZK učinkovita ali ne?

Če mladina pravi: »Organizacija nič ne pomeni!«, se je treba resno zamisliti nad usodo — Neredni sestanki, nepobrana članarina!

Takoj za uvod je treba zapisati, da sestanki in članarina niso edino merilo za delavnost ali nedelavnost Zveze komunistov, so pa pravzaprav največkrat dober odsev dela. Analiza v novomeški občini, ki je zajela 23 organizacij Zveze komunistov, je pokazala, da so imele organizacije 74 sestankov: vsaka organizacija se je torej v poprečju sestala manj kot štirikrat. To je vsekakor premalo, da bi komunisti občutili pravo povezavo z organizacijo! Štiri organizacije se sploh ne sestajajo.

Zaradi tako redkega sestajanja večina organizacij sploh ne utegne dohiteti, da bi uresničile osnovne delovne naloge občinskega komiteja. Pet organizacij — Otočec, Šmihel, Bršljin, Šmarjeta in Stopiče — se po letnih konferencah sploh še ni

zbralo. Komite bi lahko organizacije razpustil in odgovorne komuniste kaznoval, a tega ni storil. Bržkone bi z ostrijšimi ukrepi izboljšali delo, odlašanje pa Zvezi komunistov le škoduje.

Plačevanje članarine ima urejeno osem organizacij, v šestih organizacijah, kjer ni urejeno, so že začeli ukrepati, devet organizacij pa sploh ne ukrepa. Tudi v tem primeru mencanje ne koristi ugledu ZK. Logično je, da ima vsaka organizacija članarino — ZK je ena izmed redkih, kjer ukrepajo najbolj milo in najbolj pozno.

Tudi sprejemanje novih članov v ZK v novomeški občini

šepa. To je toliko bolj nerazumljivo, ker je komunistov v občini sorazmerno malo, starostni sestav pa slab. Največkrat navajajo dva vzroka kot neuspeh na tem področju: mladina ne mara v organizacijo, ker nič ne pomeni, mladina ne mara, ker je prevelika članarina. Če vsaj deloma drži prvi vzrok, potem se je treba nad nadaljnjo usodo temeljito zamisliti.

Akcijski programi, ki jih zdaj organizacije uresničujejo, čeprav ne povsod, bodo lahko pomagali k večji učinkovitosti organizacije. Potrebno pa je, da se čuti tudi delo komiteja, ne le njegovega sekretarja!

J. SPLICHAL

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Nežka Čehne s Senovega — Bojana, Marija Ilenič iz Tribuč — Tomaža, Ljubica Pezdirc iz Metlike — Romana, Zdenka Šobar iz Lazov — Lada, Nada Bajuk s Tančeve gore — Liljano, Bernarda Luštek iz Šentjerneja — Matejko, Stanka Panjan iz Melega Nerajca — Martina, Milena Nemeč iz Brestanice — Sabino, Marija Rodič iz Sela pri Beli cerkvi — Betko, Marinka Bajec iz Smolenje vasi — Vesno, Ivanka Sotler iz Radoč — Simona, Marija Šentjura iz Starega trga ob Kolpi — Majo, Lucija Zupancič iz Dešeče vasi — Marka, Slobodanka Starc iz Brezja — Viljema, Marija Benčina z Roj — Marijo, Franciška Planinc z Velikega Kamna — Benjardina, Vilma Grden iz Velikega Gabra — Boštjana, Pavla Luštek iz Ledeeče vasi — dečka, Marija Kranjc iz Boštjanja — dečka, Rozalija Jerič iz Mirne — dečka, Jožica Judnič iz Ručetne vasi — dečka, Magdalena Kos iz Krškega — dekllico in Vera Cerjak iz Krškega — dekllico. — Cestitamoi!

UREDNIŠTVO LISTA

Zopet smo brali članek v Dolenjskem listu, ko je novinar nasedel ganljivemu pripovedovanju. J. Splichal je namreč pristihnil temu, kar mu je pripovedoval Emil Glavič, pregledal nekaj listin, jih časovno pomešal in nato napisal članek, s katerim je prikazal neki dogodek povsem drugače, kot je bilo v resnici. Pavla Glavič, mati Emila Glaviča, je prišla dne 6. XI. 1969 v zdravstveno postajo Žužemberk in izrazila željo, da bi zaradi nekkih že dalj časa trajajočih nevrčnosti rada šla na specialistični pregled v Ljubljano. Ker so v tistem času zavodi za socialno zavarovanje že omejevali odhajanja zavarovancev v dražje zdravstvene zavode izven svoje regije, sem bil kot zdravnik zdravstvene postaje Žužemberk dol-

žan seznaniti pacientko s tem, da ima pravico iti na pregled v bolj oddaljeno in dražje zdravstveno ustanovo le pod pogojem, da je pripravljena plačati eventualno razliko za primer, če bi bil opravljen pregled v Ljubljani dražji od enakega v Novem mestu. Ker se je Pavla Glavič s tem strinjala, ji je bila dana ustrezna napotnica s pripisom, da jo zdravnik pošilja v Ljubljano (in ne v Novo mesto) na izrecno željo pacientke.

Dne 11. XI. 1969 je prišel v zdravstveno postajo Žužemberk Emil Glavič. Povedal je, da je bila njegova mati sprejeta na zdravljenje na kirurški kliniki v Ljubljani in da prosi za napotnico za sprejem. Ker ni imel Glavič takrat pri sebi nobenih tozadevnih listin, mu je bilo naročeno, naj dostavi uradni dokument, iz katerega bo razvidno, da je bila Pavla Glavič res sprejeta in za katero bolezen gre.

Dne 15. XI. 1969 se je Emil Glavič ponovno zgledal v zdravstveni postaji Žužemberk in pokazal dve listini. Bili sta običajni tiskovini „obvestilo zdravniku“, kakršni se uporabljata kot odpuščina iz bolnišnice. S prvo, ki je bila brez datuma, pač pa je z žigom in nečitljivim podpisom izkazovala, da sporoča kirurška klinika diagnozo in mnenje, da je potrebna operacija. Z drugo, ki je bila opremljena z datumom 12. XI. 1969, z žigom in podpisom, pa se sporoča zdravniku, da je bila Pavla Glavič oskrbovana na urološkem oddelku Kirurške klinike v Ljubljani od 11. XI. 1969 dalje.

Zdravniku zdravstvene postaje Žužemberk je tedaj postalo jasno, da gre za obolenje, katero prav tako uspešno zdravijo in tudi operirajo na ginekološkem oddelku v Novem mestu. Z ozirom na to je bil zdravnik zdravstvene postaje Žužemberk dolžan izdati napotnico, kot je želel Glavič. Dolžan pa je bil zdravnik tudi pripisati na napotnico, da pošilja Pavlo Glavič v ljubljansko bolnišnico na izrecno željo pacientke oziroma njenega sina.

S tem pripisom oziroma klavzulo se pa Glavič ni strinjal.

Zato mu zdravnik pojasni, da edino zdravniška komisija pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu lahko za dave uredi tako, da zanesljivo ne bi prišlo do

zavarovani tudi otroci

Zavarovalnica Sava je imela tako kot v prejšnjih dveh letih tudi v letu 1970 v življenjskem zavarovanju nekaj viškov. Ti viški iz preteklih let se izplačujejo kot dodatne zavarovalne vsote ob izplačilih življenjskih zavarovanj, torej ob primerih smrti, doživetij in odkupov. Viške iz leta 1970 pa bo zavarovalnica po sklepu svojih samoupravnih organov uporabila delno zopet za dodatne zavarovalne vsote, delno pa za dopolnilno zavarovanje rizika smrti otrok svojih zavarovancev.

Vsi zavarovanci, ki imajo pri zavarovalnici Sava sklenjeno življenjsko zavarovanje z začetkom od 1. 1. 1965 dalje, imajo torej brezplačno sozavarovane svoje otroke od izpolnjenega 1. do 15. leta za primer naravne ali nezgodne smrti. Sozavarovalna vsota za vsakega otroka znaša 10 % osnovne zavarovalne vsote življenjskega zavarovanja, vendar največ 1000 din in najmanj 500 din. Če ima zavarovanec več življenjskih zavarovanj, se zavarovalne vsote seštevajo. Kolikor pa imata starša vsak svoje zavarovanje, so otroci zavarovani pri tistem, ki ima zavarovanje z višjimi glavniciami.

Sozavarovanje otrok na življenjske police velja za primere, nastale po 1. maju 1971.

Dolenjski muzej v počastitev 30-letnice upora in praznika dela

V četrtek, 6. maja ob 18. uri, bosta v galeriji Dolenjskega muzeja odprti dve razstavi, prirejeni v počastitev 30. obletnice upora proti fašističnim in nacističnim zaslužnjemalcem našega ljudstva in razkosanju Slovenije in Jugoslavije ter začetka osvobodilnega boja in ljudske revolucije.

V veliki dvorani galerije je prirejena dokumentarna ali zgodovinska razstava, ki z nad 250 dokumenti zajema razvoj naprednega in socialističnega gibanja v Novem mestu in na Dolenjskem od prvih začetkov v l. 1896, preko revolucionarnih dogodkov v letih 1919 in 1920 ter vse bolj in bolj poglobljenega in razširjajočega se dela in vpliva Komunistične partije med obema vojnoma, do sovražne okupacije in upora. Razstava zajema čas do spomladi 1942, ko se prično oborožene akcije takrat na novo formiranega Dolenjskega bataljona oziroma odredov in grup odredov.

V mali dvorani je prirejena umetniška razstava risb umetnikov-partizanov, ki so nastale v času osvobodilnega boja. Iz vrsti grafične umetnosti, kamor je pravzaprav treba šteti tudi risbe, smo se odločili prav za te, ker po svoji enkratnosti bodisi od bežnih skic do dokončne risane umetnine morda najbolj intimno spremljajo boj našega ljudstva za svobodo ter boljši in pravičnejši družbeni red. Razstavljene risbe so delo štiriindvajsetih slikarjev, njihova dela pa so nastajala tako v partizanih kot v fašističnih in nacističnih koncentracijskih taboriščih.

Na otvoritev — na njej bo spregovoril uvodno besedo dr. Tone Ferenc, ravnatelj Inštituta za zgodovino delavskega gibanja — in na ogled obeh razstav vabimo občinstvo, družbene organizacije in delovne kolektive, zlasti pa šole, ki jim bosta razstavi lahko nudili obogatitev in izpolnitev šolskega pouka.

Razstavi bosta odprti ves mesec maj.

Odgovor zdravnika dr. Leopolda Kocutarja

Dr. Leopold Kocutar iz Žužemberka št. 174 nam je poslal odgovor na članek „Suhokrajinska (žalostna) štorija“. Čeprav se dr. Kocutar v zadnjem delu sestavka dotika tudi nagrajevanja v zdravstvenem domu in nagraj, ki jih baje prejema posamezni predsedniki krajevnih skupnosti in čeprav neupravičeno očita novinarjem Dolenjskega lista, da se vse prepogosto lotevajo „aufbiks“ člankov, objavljam njegov odgovor v celoti. Pripominjam, da nam nekaterih zadnjih odstavkov iz njegovega pisma ne bi bilo treba tiskati, saj naš sestavek z dne 15. aprila 1971 prav nič ne omejuje nagrajevanja v zdravstvu niti ne govori o nagrajevanju predsednikov krajevnih skupnosti. — O tem, ali je Glavičovo iskanje pravice res „žalostna jeremiada“ ali ne in če je bila ta „jeremiada“ res žalostno napisana v 15. številki Dol. lista, pa naj presodi javnost.

Zopet smo brali članek v Dolenjskem listu, ko je novinar nasedel ganljivemu pripovedovanju. J. Splichal je namreč pristihnil temu, kar mu je pripovedoval Emil Glavič, pregledal nekaj listin, jih časovno pomešal in nato napisal članek, s katerim je prikazal neki dogodek povsem drugače, kot je bilo v resnici. Pavla Glavič, mati Emila Glaviča, je prišla dne 6. XI. 1969 v zdravstveno postajo Žužemberk in izrazila željo, da bi zaradi nekkih že dalj časa trajajočih nevrčnosti rada šla na specialistični pregled v Ljubljano. Ker so v tistem času zavodi za socialno zavarovanje že omejevali odhajanja zavarovancev v dražje zdravstvene zavode izven svoje regije, sem bil kot zdravnik zdravstvene postaje Žužemberk dol-

žan seznaniti pacientko s tem, da ima pravico iti na pregled v bolj oddaljeno in dražje zdravstveno ustanovo le pod pogojem, da je pripravljena plačati eventualno razliko za primer, če bi bil opravljen pregled v Ljubljani dražji od enakega v Novem mestu. Ker se je Pavla Glavič s tem strinjala, ji je bila dana ustrezna napotnica s pripisom, da jo zdravnik pošilja v Ljubljano (in ne v Novo mesto) na izrecno željo pacientke.

Dne 11. XI. 1969 je prišel v zdravstveno postajo Žužemberk Emil Glavič. Povedal je, da je bila njegova mati sprejeta na zdravljenje na kirurški kliniki v Ljubljani in da prosi za napotnico za sprejem. Ker ni imel Glavič takrat pri sebi nobenih tozadevnih listin, mu je bilo naročeno, naj dostavi uradni dokument, iz katerega bo razvidno, da je bila Pavla Glavič res sprejeta in za katero bolezen gre.

Dne 15. XI. 1969 se je Emil Glavič ponovno zgledal v zdravstveni postaji Žužemberk in pokazal dve listini. Bili sta običajni tiskovini „obvestilo zdravniku“, kakršni se uporabljata kot odpuščina iz bolnišnice. S prvo, ki je bila brez datuma, pač pa je z žigom in nečitljivim podpisom izkazovala, da sporoča kirurška klinika diagnozo in mnenje, da je potrebna operacija. Z drugo, ki je bila opremljena z datumom 12. XI. 1969, z žigom in podpisom, pa se sporoča zdravniku, da je bila Pavla Glavič oskrbovana na urološkem oddelku Kirurške klinike v Ljubljani od 11. XI. 1969 dalje.

Zdravniku zdravstvene postaje Žužemberk je tedaj postalo jasno, da gre za obolenje, katero prav tako uspešno zdravijo in tudi operirajo na ginekološkem oddelku v Novem mestu. Z ozirom na to je bil zdravnik zdravstvene postaje Žužemberk dolžan izdati napotnico, kot je želel Glavič. Dolžan pa je bil zdravnik tudi pripisati na napotnico, da pošilja Pavlo Glavič v ljubljansko bolnišnico na izrecno željo pacientke oziroma njenega sina.

S tem pripisom oziroma klavzulo se pa Glavič ni strinjal.

Zato mu zdravnik pojasni, da edino zdravniška komisija pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu lahko za dave uredi tako, da zanesljivo ne bi prišlo do

morebitnih zapletljavov pri poravnavi tistega dela računa za zdravljenje na kliniki v Ljubljani, ki se nanaša na dražji oskrbni dan na Kirurški kliniki. Pripomniti moram, da smo ravno takrat imeli težave s Komunalnim zavodom za socialno zavarovanje v Novem mestu, ker smo naknadno izdali napotnico za neko porodnico z Lopate, katero je slučajno porod zahteval ravno v Ljubljani in je zato šla roditi v ljubljansko porodnišnico. Zdravnik zdravstvene postaje Žužemberk je takrat menil, da za tak primer lahko krši obstoječe predpise Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja in izdala napotnico brez klavzule, da je poslana na njeno izrecno željo v ljubljansko porodnišnico. Stališče Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu pa je bilo drugačno in kar več dopisov smo morali odposlati na Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Novo mesto, da so pustili porodnico z Lopate pri miru glede doplačila razlike med oskrbnim dnevom ljubljanske porodnišnice na eni strani in porodnišnice v Novem mestu na drugi strani.

V skladu z danim pojasnilom zdravnika v zdravstvene postaje Žužemberk se je Emil Glavič obrnil na zdravniško komisijo pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu, kjer je z zahtevkom uspel. Zdravnik zdravstvene postaje Žužemberk je nato takoj izdal napotnico za sprejem Pavle Glavič na urološki oddelki klinike v Ljubljani, in to brez klavzule, da je Pavla Glavič poslana na njeno izrecno željo v Ljubljano.

Tako je mladi Emil Glavič v času od 11. do 17. novembra 1969 dosegel vse, kar je hotel, vendar se s tem ni zadovoljil. Menil je namreč, da mora biti zdravnik za to svojo „samovoljnost“ kaznovan. V ta namen je napisal obsežno pritožbo na občinsko skupščino Novo mesto. Pritožbo je začel z besedami: „Jaz sem

tisti, ki je sodeloval v akciji proti doktorju Kocutarju, ko je kandidiral za občinskega odbornika ... sedaj me pa on zato prikrajšuje pri uveljavljanju pravic iz zdravstvenega varstva ... prosim proučite primer in kaznujte zdravnika ...!“

Občinska skupščina je odstopila zadevo v proučitev zdravstvenemu centru v Novem me-

»Skromno, a sodobno«

Inž. Niko Rihar, ravnatelj Kmetijskega izobraževalnega centra: Morda selitev do 1972. leta

V zadnjem pogovoru je prof. Janko Jare vprašal, kakšno usodo čaka grmški grad in kaj bo s Kmetijskim izobraževalnim centrom. Inž. Niko Rihar, ravnatelj centra, pravi:

„Pred dvema letoma je novomeška občinska skupščina sprejela nov zazidalni načrt Novega mesta; med drugim so odborniki sprejeli tudi načrt razvoja Industrije motornih vozil. IMV potrebuje veliko zemljišče za širjenje svoje proizvodnje. Takrat, ko so odborniki sprejemali zazidalni načrt, je

vanjska poslopja. Zmenili so se tudi, da bo načrte na stroške IMV preskrbel center.“

– Taki so bili sklepi. Kako pa je v resnici? „Industrija motornih vozil je hitro odkupila površine bivšega posestva Bajnof. Mi smo pri Dominvestu naročili načrte, tehnologijo posestev in gospodarskih poslopij pa nam bo naredil inštitut za mlekarstvo biotehniške fakultete v Ljubljani.“

– Kaj pričakujete od selitve?

„Skromno, a sodobno šolo za 120 učencev in internat za prav toliko otrok.“

– Do kdaj bodo načrti uresničeni?

„Ko smo podpisovali pogodbo, je bil skrajni rok določen za jesen 1972. Če bo šlo vse po sreči, bi tako zastavljene načrte še lahko uresničili.“

– Kako boste delali potem?

„Mimo rednega izobraževanja bomo veliko več pozornosti posvetili praktičnemu izpopolnjevanju kmetov. Cisto logično je, da bomo imeli mnogo boljše delovne pogoje, če bo vse narejeno tako, kot je danes zamišljeno.“

– Kakšna usoda čaka grad?

„V zemljiški knjigi je Kmetijski izobraževalni center vse prenesel na Industrijo motornih vozil – razen gradu. Občina zahteva, da mora za morebitne spremembe gradu in okolice občinska skupščina dati soglasje. Mišlim, da brez odbornikov na gradu ne bo mogoče ničesar narediti.“

– In kakšno je vaše vprašanje?

„Zanima me, kakšni so načrti, da bi Novo mesto resili hudega cestnega prometa. Rad bi, da bi o tem kaj povedal tov. Pius Žužek.“

J. SPLICHAL

bilo predlagano, da bo tudi celotno kmetijsko posestvo šole namenjeno industrijskemu razvoju IMV. Tovarna sama pa je predlagala Kmetijskemu izobraževalnemu centru, naj bi se izselil tudi iz gradu.

Po daljšem razmišljanju je bil ta predlog sprejet, pogodbo smo podpisali jeseni 1969. Industrija motornih vozil je Kmetijskemu izobraževalnemu centru obljubila, da bo pod Trško goro zgradila šolo, dijaški dom ter potrebna gospodarska in stano-

Znani partizanski zdravnik dr. Julij Saje je te dni imel v domu JLA v Novem mestu razgovor z gojenci IV. letnika oficirske vojne akademije iz Sarajeva, ki so bili na enomesečnem stažu v Novem mestu. Na sliki: dr. Saje in gojenci. (Foto: S. Dokl)

MORDA DA, MORDA NE V STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU

V bloku je, pa gradi vikend

Družbena stanovanja bi morala biti namenjena mladim družinam in socialno šibkim delavcem — Nekateri še zdaj ne dajejo posojil!

„V zadnjem obdobju,“ pravi direktor Dominvesta Miha Hrovatič, „so družbena stanovanja največkrat dobivali vodilni delavci podjetij in državne uprave ter delavci z visoko strokovno izobrazbo. Ob tem pa so strokovno manj usposobljeni z nižjimi osebnimi dohodki morali graditi s skopimi sredstvi lastne družine zasebne stanovanjske hiše.“

Zdajšnji sistem narekuje zasebno gradnjo stanovanj. Ostaja pa vprašanje: občani v družbene stanovanjih plačujejo nizke stanarine in v največ primerih ne kažejo zanimanja, da bi gradili lastno stanovanje. Raje se odločajo za gradnjo vikendov na vabljenih turističnih točkah

— največkrat v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah in na Trški gori. To prav gotovo ni v skladu z našimi socialističnimi načeli!

Vse več je tudi občanov iz drugih občin, ki grade v Novem mestu. Lani je bilo takih gradenj 25, letos pa že v treh mesecih 20. To pa ni preveč pričakovljivo za razvoj drugih občin dolenjske regije!

Močno so prizadeti delavci tistih podjetij, ki vlagajo svojo akumulacijo v investicijsko izgradnjo, delavcem pa ne dajejo kreditov za stanovanjsko gradnjo. Tipičen tak primer je IMV, ki ne daje posojil, za strokovnjake pa hrani stanovanja v blokih. Taka politika lahko ohromi hiter razvoj podjetja.

Prav tako ni opravičljivo, da so vodilni delavci v Krki, Inisu in Novoteksu odkupili družbena stanovanja po nizkih cenah in ob zelo ugodnih pogojih. Dobro situirani občani zahtevajo v blokih uvoženo in boljše opremo, pojavile so se celo zahteve, naj bi gradili stanovanjske bloke boljše kvalitete, za denarno šibkejšo pa stanovanja

slabše kvalitete. Kaj takega bi seveda povzročilo socialnopolitični problem. Zasebniki bogatijo z oderuskimi najemninami, cene gradenj nenormalno naraščajo — težav v stanovanjskem gospodarstvu je veliko in preveč.

Ostaja pa dejstvo: družbena stanovanja bi morala biti namenjena zlasti mladim družinam, socialno šibkim delavcem in tistim, ki se morajo zaradi posebnih delovnih pogojev seliti iz kraja v kraj. Dobro situirani občani bi morali namesto vikendov graditi ali kupiti lastna stanovanja!

J. S.

POMOČ POTREBUJE 30 STARIH LJUDI

Krajevna organizacija Rdečega križa v Žužemberku je že na več načinov pomagala starim ljudem, ki so ostali brez dohodkov in svojcev. Obdarila jih je z različnimi oblačili. Čeprav so že precej naredili, bi pomoč še vedno potrebovalo blizu 30 ostarelih občanov.

livo trdim, da je Emil Glavič v nekaj dneh dobil zaradi nepazljivosti zdravniške komisije ob prvem ocenjevanju celo več pravic, izplačanih iz fondov socialnega zavarovanja delavcev, kot pa je pripadalo njegovi materi na podlagi obstoječih predpisov. Drugi zavarovalci so namreč v enakih in podobnih primerih doplačali razliko za dražji oskrbni dan v Ljubljani.

Ni res, da je Emil Glavič še vedno prepričan, da jaz nisem ravnal pravilno, saj sem ga o pravilnosti mojega ravnanja seznanil s prepisom mnenja zdravniške komisije, kjer je jasno in nedvoumno napisano, da sem ravnal pravilno.

Torej jeremiada Emila Glaviča kot tudi novinarja Splichala le ni tako žalostna, kot je bila žalostno napisana v 15. številki Dolenjskega lista.

Dr. LEOPOLD KOCUTAR
Žužemberk 174

POJASNILO PISCA

Na obsežen odgovor dr. Leopolda Kocutarja dajem v gornji zadevi naslednja pojasnila:

1. Dr. Kocutar ne zanika, da je ovisal Emila Glaviča, ko je le-ta iskal napotnico za bolnišnico (zdravniška komisija pri KZSZ Novo mesto je z dokumentom od 17. XI. 1969 ugotovila, da je zdravljenje Pavle Glavič na urološkem oddelku kirurgične klinike v Ljubljani opravičljivo, ker takega oddelka v Novem mestu ni).

2. Ni res, kar trdi dr. Kocutar o pritožbi Emila Glaviča na OBS Novo mesto, kjer naj bi Glavič pritožbo začel z besedami: „Jaz sem tisti, ki je sodeloval v akciji proti dr. Kocutarju, ko je kandidiral za občinskega odbornika...“ Glavič je v svoji pritožbi z dne 5. I. 1970 zapisal dobesedno takole: „Sodeloval sem pri aferi zoper dr. Kocutar Leopolda, ki jo je prek Dolenjskega lista sprožil novinar Jakopc. Od takrat dalje so se razmere še bolj zaostriale, da so postale nemogoče...“

3. Komisija pri KZSZ Novo mesto je 17. XI. 1969 ugotovila, da je zdravljenje Pavle Glavič v Ljubljani opravičljivo. Takrat Glavič res ni imel v rokah odpustnice za zdravnika, o čemer pravi izvirno potrdilo kirurgične klinike iz Ljubljane z dne 9. IX. 1970, ki ga je po naročilu prof. dr. Rakovca podpisal dr. Ravnik (potrdilo ima v rokah Glavič in ga lahko vsak hip objavimo). Tega ne zanika niti dr. Kocutar, ki ima v rokah odpustnico dr. Kralja z dne 22. XI. 1969. Ti dve dejstvi se medsebojno docela ujemata in ni v tem prav nič smešnega, kot trdi dr. Kocutar.

JOŽE SPLICHAL

MINI ANKETA:

Slepa ulica?

O kmetijstvu je bilo napisanih nič koliko resolucij, narejenih nešteto programov. Kljub vsemu se kmetijstvo vsakih nekaj let znajde v hudi krizi, kar povzroči, da zanimanje za to panogo vidno upada, da mladi beže iz vasi v mesto, v industrijo, da stari obupujejo. Skratka: položaj ni tak, kakršen bi moral biti v samoupravljalskem socializmu.

Kakšni dnevi so usojeni kmetijstvu jutri? O tem vprašanju razmišljajo trije strokovnjaki s treh različnih delovnih področij.

Franc Beg, občinska konferenca SZDL: V kmetijstvu prihaja do vse hujšega socialnega razlikovanja. Kmetijstvo je pravzaprav panoga, ki je mnogo pod slovenskim in občinskim povprečjem po narodnem dohodku. V štirih dolenjskih občinah je narodni dohodek kmetov več kot polovico manjši od narodnega dohodka prebivalcev nasploh. Številke kažejo, da je v 1969. letu zapustilo kmetije 2.400 ljudi, da hitrejši razvoj industrije povzroča občutne in vse večje socialne razlike. Narodni dohodek pred dvema letoma v novomeški občini to jasno izpričuje: 8.249 dinarjev narodnega dohodka na prebivalca, v kmetijstvu pa komaj 2.477 dinarjev! Od 13.290 gospodarstev v štirih občinah je 7.041 gospodarstev, ki imajo katastrski dohodek do 2.000 dinarjev, in še 5.016 gospodarstev, katerih narodni dohodek je med 2.000 in 7.000 dinarji.

Inž. Jože Tanko, Kmetijska zadruga Krka: Če bi letos uresničili vsaj polovico obljub iz lepo napisanih resolucij, bi bili srečni, kmetijstvo pa rešeno najhujših težav. Letošnja letina lepo kaže, živinoreja pa se utaplja v že znanih težavah. Podražila so se tudi gnojila, za krmila pa je stara pesem: težko jih je dobiti, slaba so, pa še draga povrh.

Inž. Sonja Groegl, občinska skupščina Novo mesto: Sklad za pospeševanje kmetijstva bo imel letos na razpolago nekaj več denarja kot lani. Od 220 tisočakov jih bomo 70 namenili kot premije za mleko, drugo pa bomo dali za pospeševanje živinoreje, za obnovo vinogradov, za ureditev vzornih kmetij s pasno — košnim sistemom gospodarjenja in za izobraževanje kmetov. Pripravili bomo seminarje, tečaje, ekskurzije.

Novomeška kronika

TURISTIČNO DRUŠTVO je pripravilo akcijo za ureditev izložb v mestu. Posebna komisija bo do konca sezone, od 15. septembra, ocenjevala vse izložbe in tri najlepše denarno nagradila. Prav tako bodo podelili šest priznanj kolektivom, ki bodo izložbe najlepše urejali.

KOT NAVADNO ZA PRAZNIKE je bilo tudi zadnje dni Novo mesto skoraj izumrlo. To se je najlepše videlo po tem, da je bilo na parkiriščih na Glavnem trgu dovolj prostora za avtomobile, medtem ko ob delavnikih skoraj ni mogoče najti prostora za avto.

MESTO BO kmalu imelo 10.000 prebivalcev. Neuradni podatki zadnjega popisa namreč pravijo, da živi v mestu — brez Bršlina, Šmihela, Drske in drugih okoliških krajev — 9664 ljudi.

NOVE CENE AVTOMOBILOV je povedala že večina jugoslovanskih tovarn, ki sestavljajo ali delajo avtomobile. Novomeška industrija motornih vozil tega še ni storila. Verjetno pa stare cene ne bodo ostale. IMV 1300 bo, tako je pričakovati, stal okrog 40.000 dinarjev, IMV 1300 special pa bo še kakih 5 tisočakov dražji.

DELAVSKE ŠPORTNE IGRE, ki so se začele pred dnevi, so letos še

bolj množične. Na odbojškem turnirju, ki je zdaj na sporedu, se presenečenja kar vrstijo — igrači pa so tako kar naprej zasedena.

TRG JE BIL prejšnji teden dokaj dobro založen, povpraševanje pa je preselilo običajno. In cene? Cvetiča 6 din, čebula 2, česen 7, fižol 5, krompir 1, korenje 6, kumare 8, pesa 5, por 3, peteršilj 8, paradiznik 15, solata 6, špinaca 4, zelje 3, kislje zelje 4, zelena 8, suhe fige 2, bruske 8, jabolka 5, limone 5, pomaranče 5, suhe slive 4, banane 6, smetana 16, regrat 5 in ananas po 9 din kilogram. Za jajca so prodajalke zahtevale 50 do 60 par, za sirček pa 50 par.

V NOVOMEŠKI PORODNIŠNICI so rodile: Ida Borse iz Lobetove 13 — dečka, Slavka Stemberger iz ulice Mirana Jarca 14 — Damjano, Breda Dominko iz Detelove 4 — dečka, Katica Markovič z Šmihelske ceste 5 — deklico, Darja Reisman z Mestnih njiv 15 — Petro, Bogomila Prečeren iz Lobetove 42 — Marka, Marija Miklavc z Glavnega trga 30 — Sandjla, Katarina Plankar iz Kristanove 49 — Marka, Marija Mihelčič. Nad mlino 42 — dečka, Anica Burger, Ob težki vodi 13 — Gregorja in Nada Colarič iz Partizanovke 8 — Antonjico.

UMRLI SO: Jože Lavrič, Pot na Gorjance 4 — 68 let, Alojz Vajs, Irča vas 38 — 33 let in Nataša Vajs, Irča vas 38 — 3 leta.

ŠE ENKRAT VEČ KNJIG

Ljudska knjižnica v Žužemberku ima že 108 rednih članov. Med njimi je največ mladih, zlasti učencev. V zadnjem času pa se širi tudi krog starih bralcev. Knjižni fond so do ustanovitve (oktobra 1969) pa do danes povečali za 1000 knjig, tako da je trenutno v knjižnici 1930 knjig.

CITABRIA JE IMELA POSLOVNI POLET

Odkar so v Prečni dobili novo sodobno ameriško letalo Citabria, je zapazena večja živahnost na letališču. Te dni so imeli z letalom tudi prvi poslovni let: v Kraljevo so pečljali predstavnik Novoteksa, ki je že v nekaj urah opravil svoje delo.

— Ena gospa je rekla, da bo zdaj ob ves spanec, ko mora vse noči paziti na svoje hitre, ker jih sicer druge gospe hitro potrgajo...

S premislekom na pot v dvoje

Kmelijska zadruga Bizeljsko, Mokrice in obe trgovski podjetji iz Brežic pred odločitvijo

„Vsako združevanje mora biti premišljeno, koristi pa obojestranske,“ je načelo, ki ga zagovarja komisija za družbeno-ekonomske odnose pri občinski konferenci Zveze komunistov v Brežicah.

Zadnje čase je razpravljala o več možnostih, ki se odpirajo brežiškemu gospodarstvu z novimi oblikami sodelovanja in povezovanja. Predvsem ne smejo izpustiti Mokric, ki iščejo

investitorja za svoj turistični razvoj. V načrtu imajo graditev motela ob cesti Ljubljana-Zagreb, hotela v neposredni bližini

7. maja začetek na Bizeljskem

Poiskusna proizvodnja v „Kovinski galanteriji“ na Bizeljskem bo stekla 7. maja. Tedaj bo tudi otvoritev novega podjetja, ki je prevzelo delavnico bivše Kovine. Izdelovali bodo radiatorske spojnice, ki jih pri nas uvažamo. Ze zdaj imajo za več milijonov kosov naročil in bodo morali pohiteti, da jih bodo pravočasno izpolnili.

ŠE VEČ ZA PRIUČEVANJE

Priučevanje je pot do zaposlitve. Na scji občinske skupščine 29. aprila smo zvedeli, da bo celjski Zavod za zaposlovanje letos prispeval za te namene več sredstev kot lani. V kratkem bo financiral tečaj za polkvalificirane kuharje in natakarje. V minulom letu je prispeval 26 tisočakov za tiste, ki so se priučevali za delo v obratu Industrije motornih vozil, medtem ko za priučevanje v brežiški tovarni pohitva ni prispeval nič.

V BREŽICAH CENTER SREDNJIH ŠOL

Svet za šolstvo se je minul teden odločil za ustanovitev centra srednjih šol v Brežicah. Imenoval je desetčlansko komisijo, ki bo še preučila predlog in pripravila delovni načrt centra, možnost združitve gimnazije in trgovske šole ter nakazala rešitev za preselitev internata. Center bi prevzel razen rednih oblik izobraževanja tudi oddelke raznih strokovnih šol, osnovne šole za odrasle itd.

Dogovor o štipendiranju izglasovan

Odborniki občinske skupščine v Brežicah so 29. aprila sprejeli predlog družbenega dogovora o štipendiranju učenov in študentov. V podpis ga bodo dobile še delovne organizacije, temeljna izobraževalna skupnost, Klub posavskih študentov in družbeno politične organizacije. Ta dogovor naj bi zagotovil skladnejši razvoj občine, izenačil možnosti študentov za šolanje, prednost pa bodo imeli predvsem nadarjeni študenti. Štipendije se bodo kar najbolj približale višini življenjskih stroškov, za dobre učne uspehe pa bodo vpeljali še posebne oblike nagrajevanja. Odborniki so predlagali ukinitve sklada za odpiranje novih delovnih mest, ta sredstva pa naj bi se pretila v sklad za štipendije. Delovnim organizacijam so priporočili, naj ta sredstva oročijo za daljšo dobo.

NOVO V BREŽICAH

KOMUNISTI VSEH TREH BREŽIŠKIH ORGANIZACIJ so se pred kratkim zbrali v prosvetnem domu, kjer je tekla razprava o ustavnih spremembah. Tolmačil jih je sodnik Janez Pirnat. Prisotni so nato predlagali, naj organizatorji posredujejo naprej pripombo, ki zadeva udeležbo delavca na minulem delu. Menili so, naj bi sredstva, ki izvirajo iz minulega dela, delavcem direktno priznali in jih ne usmerili v pokojninske sklade, kot je bilo med drugim tudi omenjeno. Pripomba brežiških komunistov je utemeljena zlasti še, ker iz preteklosti vedo, da so tudi pokojninski skladi napajali druge vires, investicije ipd.

USTANOVLJENA JE KULTURNA SKUPNOST. Pred 14 dnevi je bila v Brežicah ustanovljena skupščina kulturne skupnosti. Za predsednika so izvolili inž. arh. Francja Filipiča, za njegovega namestnika

gradu, campinga in postopnega urejanja grajskega poslopja. Mokrice računajo predvsem na novomeško tovarno zdravil, drugo možnost, to je priključitev Agrari, pa so, kot kaže, opustile.

Agraria ima v Mokricah sadjarsko posestvo in perutninarstvo obrat. Zato ji ni vseeno, kako se bodo razvijale Mokrice, kajti gospodarska poslopja, kjer redijo piščance, bi morali v tem primeru za odškodnino prepuštili v druge roke. Občinska skupščina naj bi po priporočilu komisije pri konferenci ZK dobila trdnjega zagotovila za investicije v Mokricah, sicer bi se

DRUŽBENI DOGOVOR O ŠTIPENDIRANJU Če študent premalo dobi, gre

Med študijem niso odveč stiki s podjetji

Če na kratko povzamem vsebino razprave o družbenem dogovoru za štipendiranje v brežiški občini, jo lahko strmem v tale stavek: Kako s čim manjšimi izdatki zadržati v nerazviti občini čimveč študentov – bodočih strokovnjakov. Svoje poglede na predlog dogovora so pojasnili oboji, predstavnik Kluba posavskih študentov in prisotni zastopniki delovnih kolektivov. Zal je na povabilo predsednika občinske skupščine prišlo na ta zmenek le enajst predstavnikov delovnih organizacij, vabljenih pa je bilo 25 predstavnikov gospodarstva.

Potrebe po izobraženih ljudeh so v občini velike. Pomanjkanje teh precej točno prikazujejo podatki o sedanji zasodbi delovnih mest. Štipendije in študijske pomoči prejema trenutno 94 dijakov in študentov, vendar bi samo z visoko izobrazbo potrebovali nekaj nad 200 delavcev. V občini je nad 400 neustrezno zasedenih delovnih mest. Delovne organizacije sicer štipendirajo strokovnjake, vendar veliko premalo, razen tega pa so štipendije razmeroma nizke. Dogaja se, da si višji letniki poiščejo druge štipenditorje, ki jim več nudijo, in potem z diplomno

pa Franca Bukovinskega. Skupnost šteje 25 članov, ki so jih delegirala vanjo kulturne ustanove, prosvetna društva in ZKPO, občinska skupščina, politične organizacije in izobraževalna skupnost. Na večerjajni seji so izvolili sedemčlanski izvršni odbor kulturne skupnosti. Ta bo iz svoje srede izbral predsednika na prvi seji.

VODNA SKUPNOST ŽELI GRAMOZNICO. Svet za gospodarstvo je na zadnji seji odobril vlogo Dolenjske vodne skupnosti za dodelitev gramoznice pod pogojem, da poprej pošlje zagotovilo za 8 do 10 zaposlenih delavcev. Gramoznica bo na desnem bregu Save. V njej bo vodna skupnost uredila betonarno za izdelovanje plošč za oblaganje rečnih bregov. Občinski skupščini bo podjetje plačevalo po 7 din za kubik porabljene gramozne. Denar naj bi šel v sklad za ceste.

kazalo dogovarjati za rešitev v Agrario.

Drugi predlog za integracijo velja trgovskima podjetjema Kika in Ljudska potrošnja iz Brežic. Predstavnik obeh podjetij razpolagajo s podatki o prednostih združitve in pripravljajo gradivo za referendum. Pričakovati ga je julija letos, če bodo člani obeh delovnih organizacij sprejeli tak predlog.

Na združitve se pripravljata tudi kolektiv kmetijske zadruge Bizeljsko. Te dni so šli njeni predstavniki na pogovore v Ljubljano, da bi se dokončno dogovorili za položaj zadruge v primeru priključitve in da bi dobili odgovor na vsa vprašanja o poteh nadaljnjega razvoja tega vinorodnega predela.

POD STREHO GNEČA, ZUNAJ PRAZNO

V terek zjutraj smo zvedeli, da so v Čateških Toplicah med prazniki računali na 40 odst. večji promet. Kljub temu da je prišlo manj gostov, kot so se jih nadejali, je bila v restavraciji gneča. Pričakovali so, da jih bodo velik del lahko postregli zunaj. Kopalcev se je v obeh notranjih bazenih kar trlo, zunanje kopalisce pa je bilo malone prazno.

ODKRILI REVŠČINO

Pri popisu na Piščekem so odkrili precej bede. Krajevne organizacije prej niso vedele, da je v okolici toliko bolnih in osamelih ljudi, ki so nujno potrebni pomoči. Nekateri živalarji v starih, nažul porušeni hišah v velikem pomanjkanju. Končno se jim le obeta pomoč.

CERKLJE SO NA VRSTI

Letos bodo v Cerkljah začeli obnavljati šolsko poslopje. Dozidali mu bodo zgradbo z nekaj novimi učilnicami in prostorom za otroško varstvo. Računajo, da bo preureditev končana prihodnje leto.

Naše želje so pri Jelki v Nemčiji

Jelka je bila sprejeta na kliniki nadvse prisrčno in iskreno — Osebe in zdravniki: »mednarodna družina« — Naša dobredelna in človekoljubna akcija je bila v Nemčiji ocenjena kot nekaj »izrednega in posebnega, česar drugje po svetu ne poznajo...«

Želje številnih naših naročnikov, bralcev in prijateljev pri Jelki. Vsi ji želimo, da bi se ji razrahljano zdravje izboljšalo, da bi premagala bolezen oziroma njene posledice in se vrnila k svojim dragim srečna in zadovoljna. Seveda ponavljamo: ni mogoče pričakovati čudeža čez noč, saj je za Jelko že dolgih 17 let, v katerih je veliko pretrpela. Potrebno bo dvoje zdravljenj po tri mesece, da se bodo pokazale posledice izboljšanja.

Ceprav smo se vsak teden sprti zahvalili vsem, ki so sodelovali v naši človekoljubni akciji pri zbiranju denarja za Jelkino zdravljenje, je prav in potrebno, da povemo še enkrat:

brez vaše pomoči, dragi bralci, naročniki in prijatelji Dolenjskega lista, Jelka danes ne bi bila na zasebni kliniki za zdravljenje multiple skleroze v Nemčiji! Res je, da do biva dekle nekaj nad 800 din invalidnine, vendar naši komunalni zavodi za socialno zavarovanje za zdravljenje take bolezni žal nimajo na razpolago deviz, da bi bolnike lahko pošiljali v tujino. Tudi pri nas je precej bolnikov, ki jih muči hromelost ali negibnost posameznih udov, kar je posledica multiple skleroze. Že med zbiranjem pomoči za Jelko nam je pisalo najmanj pet družin, ki želijo naslov zdravnika v Nemčiji, posamezniki pa so prosili tudi že kar zelo določeno, naj se »lotimo še novih zbirk za druge bolnike«. Povedati moramo:

na vsak način je treba počakati, da se bodo pokazali prvi znaki izboljšanja pri Jelkinem zdravljenju. Zal naš list nima sredstev niti ne dovolj moči, da bi podobne akcije lahko širše zastavljali. Potrudili se bomo sicer, da obvestimo javnost o nekaterih najnujnejših socialnih problemih in težkih bolnikih v naši sredini in še se bomo obrnili na odprta srca naših dobrih ljudi. Pokazalo se je, da je občutek solidarnosti globoko zasidran med ljudstvom in da pomoči ne odrečejo široki sloji množice na vasi in v mestu.

KAJ PRAVI DR. SELZER O JELKI

Jelko in njeno spremstvo so na kliniki dr. Selzerja sprejeli res nadvse prisrčno. Tu ni sledu o bolnišnici, saj je vse opremljeno tako, da se pacienti počutijo kar najbolj domače. Sobe so izredno čiste, vse v raznobarnih tapetah, po tleh pa imajo tapisom.

Dr. med. Hans Selzer: „Z največjim zanimanjem sem spremljal dobrodelno akcijo vašega lista, prebral pa sem tudi poročilo v Delu...“

Slovo je bilo seveda žalostno — upajmo, da bo zato veselje ob zopetnem snidenju toliko večje!

Sanitni kombi novomeške IMV pred kliniko v Schoenmuenzachu v Schwarzwaldu

Ko je dr. Selzer Jelko sprejel, je dejal našim predstavnikom: »Obljubljati seveda ne morem nič. Če živi še niso uničeni, bo uspeh tu, če pa je živčno tkivo načeto ali uničeno, je zdravljenje seveda veliko težje.« Lastnik klinike je hkrati naštel veliko primerov, ko so bolniki, ki so leta in leta samo ležali, po večkratnih zdravljenjih zapustili njegovo kliniko brez palic in invalidskega vozička. Dr. Selzer zdravi samo bolne, ki jih človek dobi pozneje, ne pa že ob rojstvu. Dejal je med drugim:

„Moja želja je, da bi omogočili zdravljenje multiple skleroze v vseh deželah, da bi postalo to zdravljenje po moji preizkušeni metodi uspešno. Zato sem o nastanku, izvori, oblikah in zdravljenju multiple skleroze napisal knjigo, ki je izšla lani v Schopenhauimu pri založbi Heinrich Schwab. O moji metodi zdravljenja sem posnel tudi film, s katerim bom poleg znanstvenega referata nastopil na prihodnjem mednarodnem kongresu fizioterapije in rehabilitacije. Z multiple sklerozo se ukvarjam že od leta 1946. Vesel sem, ko lahko izjavim, da je 80 odstotkov bolnikov po večkratnih zdravljenjih v moji kliniki potem sposobnih za samostojno življenje. Dokazi o tem so slikami vred v knjigi.“

Dr. Selzer je svojo knjigo s posvetilom poslal tudi uredništvu našega lista. Prebrali smo, da je o nastanku in zdravljenju multiple skleroze predaval lani tudi na I. Ibero-amerikanskem kongresu za rehabilitacijo v Lissabonu na Portugalskem, kjer je njegova izvirna metoda zdravljenja

med znanstveniki vzbudila veliko zanimanja in priznanja.

ZGODBA DR. ANTONIA GALVAOA

Prijazni dr. Selzer je povabil Jelkino novomeško spremstvo na pogovor ob kozarcu domačega vina. Pridružil se jim je portugalski zdravnik dr. Antonio Galvao, ki je v Selzerjevi kliniki hkrati pacient in zdravnik. Star je 45 let in je zbolel za multiple sklerozo pred štirimi leti. Na lanskem kongresu v Lissabonu je spoznal dr. Selzerja in tako mu razložil svojo bolezen. Zdal je dr. Galvao na Selzerjev nasvet že tri mesece na kliniki, zdravje pa se mu je tako izboljšalo, da sam hodi in skrbi zase, hkrati pa še pomaga kot zdravnik tudi šefu klinike. Dr. Selzer je povabil k mizi tudi 21-letno dekle Thereso Scitsam, ki je zbolela s 17 leti. Zdal je že tretjič na zdravljenju (po 6 tednov) in je že skoraj zdrava. Oba, portugalski zdravnik in Thereso, zdaj hodita in delata vse hišne opravke; prej pa nista mogla sama niti jesti.

Osebe na kliniki dr. Selzerja je kot ena družina, čeprav so tu ljudje z vseh strani: dve strežnici sta celo iz Malezije, tu so Portugalke in tudi dve Jugoslovanki: sestra Mila Colak in glavna sestra Marija, ki je Slovenka. Zal to nedeljo glavne sestre Marije ni bilo doma, ker je imela prost dan. Jelkina mama je bila presenečena, ko je videla, da bo lahko ud glavne sestre Marije dobila takorekoč iz prve roke občasna pisma, kako se njeni Jelki v Nemčiji godi. Naši predstavniki res niso imeli občutka, da bi bili v bolnišnici: na kliniki vlada izredna domačnost, kar po svoje spet spodbudno vpliva na bolnike in jim pomaga.

Dr. Selzer je bil prav vesel, ko je Jelko pogledal in videl, da ima urejeno zobovje. To je eden izmed prvih pogojev za začetek zdravljenja na njegovi kliniki. Po njegovi izjavi smo... zdaj v južni Nemčiji že znani... saj se je na njegovi kliniki doslej zdravilo menda kakih 5 ali 6 naših državljanov. Poznovno je naročil posebne pozdrave za člane našega uredništva, ki jih prenašamo vsem tistim, ki so kakorkoli sodelovali v naši veliki zbirki za pomoč bolni Jelki.

Čvrsto upamo, da vas bomo lahko, dragi bralci, naročniki in prijatelji lista, v kratkem spet obvestili, kako se počuti Jelka v Nemčiji in kako poteka njeno zdravljenje. Ni pa besed, s katerimi vam bi mogli dovolj prisrčno izreči njeno najglobljo zahvalo, da ste ji zdravljenje omogočili!

TONE GOŠNIK

Cene v Brežicah

Pretekli teden so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo v Brežicah naslednje maloprodajne cene:

	(cena v din za kg)
cvetača	6,00
čebula	2,60
česen	10,00
fižol	4,60
	5,00
	in 6,00
grah — stročji	11,00
krompir	1,00
koleraba	10,00
korenje	8,50
kumare	10,00
ohrovt	4,00
por	3,60
peteršilj	10,00
paradižnik	17,00
paprika	24,00
ropa — kisa	4,00
solata — mehka	12,00
	in 8,00
špinaca	5,00
zelje	4,00
zelje — kisló	3,50
zelena	5,30
fige — suhe	6,00
hruške	9,60
jabolka	5,00
limone	5,40
orchi	6,00
orehi — jedra	32,00
pomaranče	5,40
slive — suhe	5,00
banane	6,60
jajca	0,60

Napotki bolnikom s krčnimi žilami

Pisali smo že o nastanku in zdravljenju krčnih žil ali varic. Povedali smo, da je nastanek krčnih žil dedno pogojen in ne glede na te osebne lastnosti slehernega posameznega človeka imajo pri nastajanju krčnih žil svojo vlogo vse tiste okoliščine, zaradi katerih pride do zastoja krvnega obtoka v golenih dovodnicah. Kot smo povedali, sodijo mednje: stoječi poklici, splošna telesna lenobnost, zastoj krvi v trebušni votlini zaradi dolgotrajne zapeke, nosečnost, zadržane podveze idr.

Potemtakem ima vsak član delovnega kolektiva, čigar poklic zahteva daljšo stajo, možnosti, da zbolijo zaradi motenj krvnega obtoka v spodnjih okončinah. Zato je potrebno misliti na to in čimprej ukrepati, posebno pri tistih osebah, ki dalj časa stojijo, in pri tistih, katerih starši bolehalo za krčnimi žilami, ker so te skupine najbolj ogrožene. Torej je treba misliti na to bolezen takoj, ko se pojavijo znaki napetosti, stiskanja, teže, krčev in bolečin v mečih, čeprav ni nobenih vidnih znakov.

Ukrepi proti nastajanju in razvijanju krčnih žil bi bili naslednji:

a) Zdrav način življenja ob zadostnem telesnem gibanju, gojenje športov, pravilno razporejeni in dobro izkoriščeni počitki, posebno v poklicih, ki terjajo daljšo stajo.

b) V nosečnosti so mehanski in hormonski vplivi pomembni vzrok za nastajanje krčnih žil, obremenitev spodnjih okončin je večja kot sicer, zato so možnosti za razvoj krčnih žil večje. Vsaka nosečnost pomeni novo nevarnost. Zato je ravno v času nosečnosti nujno potreben zdrav način življenja, pravilna prehrana in zadostno telesno gibanje.

c) Pri vseh poklicih, ki terjajo daljšo stajo, posebno, če gre za ženske, je potrebno delati razbremenilne vaje (hoja po prstih v odmorih, doma pa tako imenovana „vožnja s kolesom“). Na delovnem mestu je nujno potrebno nositi čevlje s srednje visoko peto.

d) V primerih, kjer gre za povečano telesno težo (idealna telesna teža odgovarja številu centimetrov telesne višine nad 100, npr.: če je oseba visoka 170 cm, je idealna teža 70 kg), je potrebno ukreniti vse, da bi shujšali. Uživati je treba čim več sadja in zelenjave; odpovedati se sladkorju in močnatim jedem (kruh, testenine) ter maščobam.

e) Pogostokrat so krčne žile kombinirane z drugimi deformacijami, bodisi stopala ali goleni. Razumljivo je, da je takrat nujno potrebno nositi ortopedske vložke za stopala in se posvetovati z ortopedom.

f) Vsaka oseba nad 25. letom starosti, ki občuti težave v spodnjih okončinah, se mora vsaj enkrat na leto pregledati pri zdravniku.

g) Preventivno jemanje zdravil, ki vplivajo na drobno ozilje spodnjih okončin, tako da normalizirajo in utrjujejo žilne stene. Taka zdravila (predpiše jih zdravnik) so potrebna posebno osebam, ki imajo začetne težave: občutke stiskanja, napetosti, teže in bolečin v spodnjih okončinah brez vidnih znakov razširjenja ven. Omenjena zdravila je potrebno jemati neprekinjeno vsaj 6 tednov v teku enega leta, v nasprotnem ne bomo dosegli uspeha.

Če gre za razvito bolezensko sliko varikoznega sindroma (razširjene vene, spremembe na koži goleni v obliki atrofije, sprememba v barvi kože, golenja razjeda zaradi motenj krvnega obtoka idr.), je nujno potrebno čimprej k zdravniku, ker je zdravljenje takih bolnikov dolgotrajno. Posebno je potrebno povijanje goleni z elastičnim kompresijskim povojem, ki nam ga praktično pokaže zdravnik, da ne bi z nestrokovnim povijanjem še bolj zavrla krvnega obtoka. Kompresijski elastični povoj povijemo zjutraj, še preden vstanemo iz postelje, in ne šele potem, ko so razširjene dovodne že spet močno napolnjene s krvjo.

Elastične nogavice niso primarne, in sicer zato ne, ker se z njimi ne more doseči enakomerna kompresija, ker lahko nogavica na nekaterih mestih popusti, tako da dosežemo celo nasproten učinek od zaželenega.

Na koncu tega sestavka želimo dati še nekaj napotkov glede ukrepov za zdravljenje golenje razjede. Bolniki pogosto uporabljajo različne domače pripravke (arnika, hermelika idr.) za obkladke in izpiranje ter mazila z različnimi primesmi, po katerih se večkrat pojavljajo alergični pojavi. Ravno tako je popolnoma zgrešeno uporabljanje raznih mazil, ki vsebujejo kortikosteroide (hormoni nadledvične žleze) in ki imajo negativen vpliv na zdravljenje golenje razjede. Pogosto ta zdravila kupujejo v lekarni brez recepta in brez posvetovanja z zdravnikom.

Torej mazila, kot so Hydrocortison, Hydrocortison, Synalar, Locacorten, Ultralan idr., negativno vplivajo na golenjo razjedo, ker zavirajo zaraščanje rane. Prav tako je hudo zgrešeno, če bolnik po lastni presoji zdravi golenjo razjedo in kupuje različna mazila. Mora torej prihajati na ambulantne kontrole zaradi posveta, nadaljnega predpisovanja najprimernejših zdravil in vsakokratne obdelave golenje razjede. Bolnik se mora zavedati, da golenja razjeda na okončini s prizadeto cirkulacijo ni enkratni pojav, ki bi po ozdravitvi ne terjal nobene skrbi več. Nasprotno: cirkulacijske motnje ostanejo, in tudi ob najmanjši poškodbi, vnetju ali podobnem je vedno možno, da se razjeda ponovi.

DR. LJUBO DOREM

Prvi žerjav rudarjev — kovinarjev

Prekvalificirani rudarji se bodo zaposlili v obratu za izdelovanje gradbenih žerjavov, ki ga bo postavila v kraju Metalna iz Maribora

V zadnjem letu smo bili priča številnim razpravam o tem, kako pospešiti v Sloveniji razvoj nerazvitih območij. Skupina strokovnjakov bo na pobudo Gospodarske zbornice pripravila študijo za dolgoročno reševanje tega vprašanja, kajti v naši republiki obsegajo nerazvita območja skoraj tretjino ozemlja s četrtino vsega prebivalstva. Tudi v meje krške občine segajo nekateri predeli, ki se močno zaostajajo za slovenskim gospodarstvom. To pa se bo še pravo posebej pokazalo ob opustitvi rudnika na Senovem, ki zaposluje dober del delovnih moči s Kozjanskega.

Metalna iz Maribora je ena tistih gospodarskih organizacij, ki ji je družba zaupala skrb za ublažitev tega vprašanja. S pomočjo družbenih sredstev in rudnika gradi podjetje na Senovem nov obrat za serijsko izdelovanje gradbenih žerjavov.

Pri tem se mora Metalna spopadati s številnimi težavami, kajti rudarje je treba usposobiti za nov poklic, za nove delovne navade. Od 390 delavcev, ki bodo izdelovali poslej gradbene žerjave, bo 330 rudarjev. Tečaj za prekvalifikacijo so se začeli lani in ves čas že usposablja jamske delavce za različne kovinarske poklice, za ključavničarje, elektrovarilce, strugarje, žerjavovodje, avtogene rezkalce itd.

V času poklicnega preusmerjanja so se rudarji odpovedali 30-odstotnemu osebnemu dohodku, ker se zavedajo, da v

tem obdobju ne ustvarjajo dohodka, njihovi tovariši v jami pa še vedno kopljejo premoč in delajo za vse. Delavci, ki so že prekvalificirani, so zaposleni v strojni delavnici rudnika in pridobljeno znanje s pridom uporabljajo.

Rudniška kovinarska delavnica sodeluje z Litostrajem, Gradisom in Metalno. Z Metalno je že napravila prvi žerjav, kakršne bodo potem serijsko izdelovali v novi tovarni.

J. KODELJA

Odlikovanci OF

Na proslavi 30. obletnice Osvobodilne fronte v Kostanjevici so 29. aprila podelili devet priznanj OF. Na predlog komisije za podeljevanje pri občinski konferenci SZDL Krško so bili odlikovani za dolgoletno družbeno-politično delo med vojno in po njej tile občani: Maks Babič — delavec Agrokombinata iz Krškega, Franc Kovačič — načelnik oddelka za gospodarstvo pri obč. skupščini, Anton Miler — kmet iz Mrtvic, Danijel Planinc — kmet z Libne, Alojz Rihter s podružnice Zavoda za zaposlovanje v Krškem, Staša Šoba — učiteljica na Zdolah, Karel Šterban — predsednik obč. organizacije ZB NOV, in Alojz Županc — kmet iz Dobrave pri Senovem. Kolektivno priznanje so prejeli Invalidske delavnice iz Brestanice za prizadevnost pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov ter za uspešen razvoj v prvem desetletju obstoja.

Enakopravnost pri kreditih?

Hočejo strožji nadzor

Komunisti v krški občini sprašujejo, če bo nova organizacija bank zagotovila enakopravnost gospodarskih panog in enakopravnost komitentov. Zavzemajo se za to, da bi bili izključeni vplivi posameznikov in da bi se uveljavila enotna pravica gospodarskih panog in posameznih gospodarskih organizacij. K takim zahtevam jih navajajo dosedanje izkušnje, ki kažejo, da so imeli veliki pri pridobivanju posojil največkrat odločilni vpliv.

Člani ZK v krški občini nadalje menijo, da bi bil potreben strožji družbeni nadzor pri graditvi novih industrijskih zmogljivosti, saj se investitorji marsikdaj ne ozirajo na obstoječo industrijo in njeno surovinsko bazo. Komisija za družbeno-ekonomsko odnose je ta vprašanja posredovala predsedniku iste komisije pri CK ZKS Zvonetu Draganu, ko je v Krškem govoril o stabilizacijskih ukrepih.

J. K.

Letos bodo slavili gasilci v Krškem stoletnico gasilskega društva. Občinska gasilska zveza pripravlja v jubilejnem letu vrsto prireditve, s katerimi bo počastila redko obletnico. Na sliki prizor s Stadionu Matije Gubca, kjer komisija preskuša praktično znanje operativnih enot (Foto: J. Teppey)

KRČANI NA SLADKEM VRHU

23. in 24. aprila so bile na Sladkem vrhu na Stajerskem Sportne igre papirnatarjev Slovenije. Pomerili so se v namiznem tenisu, šahu in streljanju z zračno puško. Rezultatov v streljanju nismo prejeli, znani pa so v namiznem tenisu in šahu.

Namizni tenis: 1. Količevo — 6 točk, 2. Krško 5 itd.; šah: 1. Količevo 22,5, 2. Krško 21,5, 3. Ceršak 14,5 itd.

L. HARTMAN

Mogočno slavlje v Kostanjevici

Med proslavami, prirejenimi v počastitev 30. obletnice OF slovenskega naroda in dneva dela, je po svojih pripravah in poteku posebej izstopila slavnost v kostanjeviškem gradu. Nad tisoč ljudi se je zbralo na prireditvi, ki so se je udeležili razen številnih domačinov in prebivalcev Krškega, Brežic, Novega mesta in drugih krajev tudi tovariši Ivo Tavčar, Silvo Gorenc in Boris Lipužič iz Ljubljane. Po podelitvi priznanj OF zaslužnim domačinom in prebivalcem delavcem iz Brestanice sta požela prisrčno priznanje za kulturni nastop Invalidski pevski zbor in godba milice iz Ljubljane, ki ju je vodil dirigent prof. Radovan Gobec. Ponočno se je pokazalo, da je obnovljena stara samostanska cerkev prvovrsten in nadvse akustičen prostor za prireditve, predvsem seveda za vokalne in instrumentalne koncerte.

Da so se javni delavci iz Krškega in Kostanjevice spet izkazali tudi kot odlični organizatorji, ni treba posebej poudarjati.

Tg

KRŠKE NOVICE

PRIZNANJA OSVOBODILNE FRONTE. Na proslavi v Kostanjevici so podelili devet priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Žirija v krški občini je izbrala osem predlogov. Med njimi so tale imena: Maks Babič — zaposlen pri krškem Agrokombinatu, inž. Franc Kovačič — zaposlen pri občinski skupščini Krško, Anton Miler — kmet iz Mrtvic, Danijel Planinc — kmetovalec z Libne, Alojz Rihter — delavec Zavoda za zaposlovanje v Krškem, Staša Šoba — učiteljica na Zdolah, Karel Šterban — predsednik občinske organizacije ZB NOV, Alojz Županc — kmet z Dobrave pri Senovem. Vsi ti so prejeli priznanje za družbenopolitično delo, ki so ga opravili bodisi med vojno ali po osvoboditvi. Vsi, ki so začeli kot aktivisti NOB, so svoje poslanstvo nadaljevali tudi po vojni. Kolektivno priznanje so dobile Invalidske delavnice iz Brestanice za veliko skrb pri usposabljanju invalidov za proizvodnjo kakor tudi za hiter vzpon podjetja.

KRŠKA KULTURNA SKUPNOST bo podprla izdajo kulturnega vodnika po posavskih, belokranjskih, dolenskih in obmejnih hrvaških občinah, s katerimi so navezali sodelovanje občinski sveti Zveze kulturno-prosvetnih organizacij.

POPRAVILI BODO VALVASORJEVO HIŠO V KRŠKEM. Kaže, da bo letos ta zapuščen kulturni spomenik vendarle očeljen skromnega prispevka za najnujnejšo popravila. Kulturna skupnost bo v te namene odrinila 30 tisočakov. Pozneje bodo v stavbi verjetno uredili poročno sobo, pa tudi galerija bi rada imela dodaten prostor za razstave, ker ji marsikdaj zmanjka prostora. Celotno predlog za ureditev zbirke iz protestantske dobe je bilo že slišati. Seveda bodo morali najprej izseliti stranke.

PRIPRAVE ZA VOLITVE v novomeško skupnost kmečkega zdravstvenega zavarovanja so v krški občini že v teku. Pripravila jih bo SZDL, na njih pa bo 2234 volivnih upravičencev izbralo v skupnost šest svojih predstavnikov.

NA OSREDNJI republiški proslavi 30-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda je bilo tudi 40 mladink in mladincev iz krške občine. Obisk svečanosti je organizirala občinska konferenca Zveze mladine, v Ljubljano pa je mladino peljal poseben avtobus.

Prebivalci vasi Sela pri Raki, občani dela Straže in Zalok, dokončajo vaški vodovod. Pritegnili jih je zgled vaščanov iz Ardra, Dolge Rake in Pristave, ki so si že napeljali pitno vodo. V Sela bo pritekala voda iz izvira pod rakim gradom in bo napajala 40 gospodinjstev. Prebivalci so v nekaj mesecih izkopali nad 7 tisoč metrov jarkov. Vsaka hiša pomaže pri izkopih, pri betoniranju bazenov in drugih del, v denarju pa bo vsak naročnik prispeval po 1600 din. Občinska skupščina Krško je obljubila 26 tisoč dinarjev pomoči. Ljudje so se obrnili tudi na Agrokombinat in se nadejajo pomoči tudi od te delovne organizacije, s katero sodelujejo pri vzreji žvance. Vodovodni odbor je zelo prizadeven, zna spodbujati vaščane, zato gre delo hitro od rok.

FRENK ANČIMER, Raka

Srečno, zlatoporočenca!

Marija in Janez Rebernik iz Sotelskega pri Krškem, imata za seboj srečno doživetje: pred kratkim sta slavila zlato poroko. Domača dolina ju je pozdravila s cvetjem in tudi „strange“ ni manjkalo.

Marija Rebernik je stara 83 let, njen mož Janez, upokojeni rudar, pa 78. V majhni hiši na strmini pod Sremičem sta živeča trdo in skromno življenja. Preživela sta dve svetovni vojni in druga jim je vzela sina, ki sta ga študirala in se zaradi tega marsičemu odrekla. Ostala jima je hčerka, poročena v bližini njunega doma. Sovaščani, prijatelji in znanci se za obletnico skupnega življenja pridružujejo številnim čestitkam in dobrih željam, ki sta jih slavljena sprejela za svoj praznik.

K.

DVE NOVI ZBIRALNICI

V krški občini odkupijo na leto približno 600 tisoč litrov mleka. Letos bodo to število precej presegli, kajti podatki za prve tri mesece to zagotovo obetajo. Odkupili so 185.639 litrov mleka in za 60 tisoč litrov presegli lanske količine v tem obdobju. Na povečan odkup so vplivale boljše cene, pa tudi dve novi zbiralnici, ki so ju dobili v Velikem Mračevem in v Kalch — Naklem.

„NAPRAVIMO NAŠE MESTO LEPŠE“ je akcija, ki je že lani dosegla v Krškem velik uspeh. Domače Hortikulturno društvo jo bo zato skupaj s Turističnim društvom in krajevno skupnostjo letos nadaljevalo. Že v prvih majskih dnevih bo posebna komisija pregledovala in ocenjevala vrtove, hiše z balkoni in urednost mestnih nasadov, nato pa po polnem in jesenskem ocenjevanju, najprizadenejše občane nagradila.

NARASČAJOCI AVTOMOBILSKI PROMET povzroča v Krškem vrsto nevednosti. Pa tudi vznokli motornih vozil imajo svoj problem. To je dolgotrajno čakanje pred železniškimi zapornicami na levem samskem bregu. Skozi Krško pelje vsak dan več deset vlakov in so zapornice ob vsaki vožnji zaprte vsaj deset minut. Tako se čakanje v enem dnevu spremeni v večurno. Edina rešitev, za včasih že mučno čakanje, je gradnja železniškega nadvoza.

NA IZLET V FREISING v Zahodno Nemčijo se odpravljajo člani krškega Hortikulturnega društva skupaj z ljubitelji cvetja iz Brežic. Tam si bodo ogledali stalno vrtnarsko razstavo v vrtnarskem inštitutu, na povratku pa si bodo ogledali še nekatere lepote sosednje Avstrije. Za izlet, ki bo 28., 29. in 30. maja, je v avtobusu še nekaj prostora, zato se zanj še lahko prijavi pri tovarišu Zemljaku, v tovarni Celuloze in papirja.

PLESNE ZABAVE mladini v krški občini v zadnjih časih ne manjka. Vsako soboto so izmenjaje mladinski plesi v Krškem, Kostanjevici in Brestanici. Na plesih igrajo priznani ansambli iz vse Slovenije, vendar niso vse prireditve najbolj obiskane. Marsikdo se je že naveličal venomer enakih modernih plesov in bi mu bolj ugajal orkester, ki bi znal igrati tudi „klasično“ plesno glasbo.

ZDRAVO PITNO VODO bodo imeli odslej tudi prebivalci iz Nemške vasi, nedaleč od Leskovca. Otvoritvi vodovoda je prisostvoval tudi predsednik krške občinske skupščine Jožko Radej.

PRED TEDNOM DNI so v kostanjeviškem Lamutovem razstavnem salonu odprli razstavo 50 olj akademskega slikarja Igorja Pleška iz Ljubljane. Z otvoritvijo so počastili 30-letnico ustanovitve OF.

SEBEX

KRŠKI TEDNIK

BAR
Gateške
Toplice

TREBNJE: DRUŠTVO LJUBITELJEV CVETJA

Organizirana ljubizen do cvetja, zelena in narave nasploh si utira pot tudi v podeželske kraje. V četrtek, 22. aprila so hortikulturno društvo ustanovili še v Trebnjem, pobudo zanj je dal Anton Krušnik iz brežiškega podjetja „Agraria“. Za začetek so zbrali že okoli 60 ustanovnih članov, v društvo pa se lahko vključijo tudi iz drugih krajev občine. Za predsednika so izvolili Rafka Majcna z Mirne, šefa železniške postaje v Trebnjem. Sprejeli so tudi okvirni načrt delovanja društva.

ZAŠČITA DELAVCEV PRI ZASEBNIH

Delavci, ki delajo pri zasebnih delodajalcih, še posebno potrebujejo sindikalno organizacijo, ki se bo potegovala za njihove pravice. To se je vnovič izkazalo na nedavnem sestanku, ki ga je sklical občinski sindikalni svet z namenom, da ustanovi za te delavce sindikalno organizacijo in obravnava predlog kolektivne delovne pogodbe. Sestanka se je udeležila približno ena petina vseh ljudi, ki delajo pri zasebnih delodajalcih. Sindikalne organizacije sicer še niso ustanovili, navzlic temu pa je bil staneek ploden. Dogovorili so se, da bodo tak šod še enkrat sklical in ustanovili sindikalno podružnico.

NEDELAVNA KOMISIJA

Letošnja občinska denarna pomoč krajevnim skupnostim še vedno ni razdeljena. K temu je pripomogla nedelavnost koordinacijske komisije, ki se ni sestala že več kot leto dni. Na zadnji seji skupščino so odborniki sklenili, naj komisija za volitve in imenovanja pripravi nov predlog za člane in predsednika te komisije, krajevske skupnosti pa naj do 10. maja pošljejo podatke in poročila o delu ter delovne načrte za letošnje leto. Krajevske skupnosti povečini zelo dobro delajo, ne seznanjajo pa občinske skupščine, tako da nima natančnega pregleda, kako je.

»Dolenjski list« v vsako družino

Cene v Sevnici in Trebnjem

Pretekli teden so veljale v trgovskem podjetju v Sevnici in „Mercatorjevi“ trgovini v Trebnjem naslednje maloprodajne cene:

	Sevnica	Trebnje
	(cena v din za kg)	
cvetača	6,00	6,00
čebula	2,80	3,10
česen	9,00	8,00
fižol	6,30	8,40
krompir	1,00	0,75
korenje	6,50	7,00
ohrovt	2,80	—
pesa	2,50	2,85
peteršilj	—	7,80
solata — uvožena	6,00	—
zelje	2,80	2,85
zelje — kisló	3,00	—
fige — suhe	—	6,93
jabolka	4,20	5,00
limone	5,70	5,50
orehi — jedrca	30,00	27,50
pomaranče	5,20	5,10
dive — suhe	5,30	4,45
banane	6,00	6,30
jajca	0,50	0,65
smetana — liter	14,20	14,80
sirček (skuta)	7,20	9,30

DROBNE IZ MIRNE

NACRTI PLANINCEV — Planinsko društvo Mirna, ki šteje že 85 članov, ima za letos v načrtu dokaj obsežen delovni program. V maju bo priredilo izlet na Golico, v juniju na Radno polje do Vodnikove koč, v juliju in avgustu pa na Triglav in v Kamniške planine. V načrtu je tudi več predavanj iz planinstva. Društvo si bo uredilo vitrino, v kateri bo objavljalo planinske informacije in druge zanimivosti. Na Mirni pripravljajo tudi planinsko sekcijo pionirjev, ki jo bodo ustanovili v sodelovanju s šolo, društvom prijateljev mladine in mladinsko organizacijo.

ZACETEK REGULACIJE — Te dni so delavci Splošne vodne skupnosti Dolenjske začeli preurejati strugo Mirne v samem kraju. Ko bo to delo opravljeno, bo uresničena stara želja prebivalcev, da bi imela Mirna lepšo zunanjo podobo.

RAZBILI VAGON — Med Mirno in Migolico je mokronoški gozdni obrat postavil preurejen vagon, v katerem naj bi bilo zasilno stanovanje gozdnih delavcev. Žal so se nepridipravi lotili oken s kamnjenim in pobili vse steklo.

RESNO Z VODOVODOM — Poročali smo že, da nameravajo v vaški Sevnici in Skrajčah pri Mirni graditi vaški vodovod. Prvi obrisi so že vidni. Vaščani so ob pomoči krajevne skupnosti vzeli delo resno v

Mirenski poseg v ribji zarod (Foto: Jerman)

Mirna ena najbogatejših?

Mirenski ribiči so opravili 500 ur prostovoljnega dela v prid ribiškega bogastva potoka

Ce bo pododbor na Mirni, ki spada k sevniški ribiški družini heroja Maroka, tako nadaljeval, bo Mirna v svojem zgornjem toku ena najbogatejših rek. Člani tega pododбора so namreč letošnjo pomlad polovili podmladek v potoku Zabrzci in Busniku in jih vložili v Mirno.

V Zabrzci so polovili 1237 postvri dolgih do 20 cm (med njimi je bilo že tudi precej merskih), v Busniku pa so polovili 1149 postvri. V oba gojitvena potoka, ki imata dovolj hrane za podmladek, bodo spustili nove mladice. Ker želi ribiška družina, da bi postal potok Mirna v celoti salmonidna voda, so ribiči tudi v potoku Log polovili ribe in jih spustili v Mirno.

To pa še ni vsa dejavnost mirenskega ribiškega pododбора. Ribiški družina je omogočila, da so obnovili

star grajski ribnik pod Kotom, kamor so prenesli iz ribnika v Prelesiu večjo količino drsnih krapov. Mladice krapov iz ribnika pod Kotom bodo imeli za pomladitev in obogatitev vseh ribnikov, ki so last ribiške družine. Zanimivo je, da se ribniki zelo dobro obnesejo, saj znaša prirastek ribe tudi do 1 kilograma na leto, brez dodatnega krmiljenja. Ribniki so uspešno nadomestili del življenjskega prostora za ribe, ki ga je Mirna izgubila zaradi postopne regulacije potoka.

Ribiška družina ima v svojem večletnem načrtu predvideno, da bo potok Mirno še bolj obogatila s potočnimi postvri, tako da bo spet postala znana kot ena izmed najbolj bogatih vod na Slovenskem. To bo gotovo pripomoglo tudi k turističnemu napredku Mirenske doline.

OB ANALIZI O LANSKEM GOSPODARJENJU V TREBANJSKI OBČINI

O gospodarskih »bolnikih« - posebej

Svet za gospodarstvo bo po sklepu občinske skupščine posebej obravnaval podjetja, ki jim gre slabše — Čevljarji bodo prvi na vrsti

Sklepní računi so, čeravno pridejo običajno malo pozno, priložnost, da tudi občinska skupščina spregovori o minulem gospodarjenju in da po svojih močeh sama prispeva k spodbudnejšim rezultatom. Za lansko poslovno leto je to opravila na zadnjem zasedanju.

Občinsko gospodarstvo je sestavni del celotnega narodnega gospodarstva, zato ima za seboj podobno gospodarsko leto. V celoti gledano je z doseženimi uspehi mogoče biti zadovoljen: celotni dohodek se je povečal za 33,3 odst., stroški za 32,4 odst., dohodek za 37 odst., delovna storilnost, merjena z dohodkom za 21,9 odst., število zaposlenih za 12,3 odst., osebni dohodki na zaposlenega za 23,3 odst., torej sama velika povečanja, ki sicer niso značilna za normalno gospodarsko rast. Izjema so le skladi, ki sorazmerno zaostajajo, kar ni dobro.

Učinek takega gospodarjenja seveda precej zbledi ob veliki inflaciji (nenohnem razvrednotenju našega denarja), toda kljub temu lahko ocenjujemo, da je za občinskim gospodarstvom, ki ga zajema posebna analiza službe družbenega knjigovodstva, uspešno leto.

DOVOLILNICE — Začela se je sezona ribolova. Letos je dovoljeno loviti posrvi že ves april, medtem ko je bil prejšnja leta šele prvi maj določen za začetek lova. Na Mirni prodajajo dnevne dovolilnice za ribolov v gostilni Francke Novak, v gostišču DANE in na krajevnem uradu.

UGODNE CENE — Za ljubitelje sadja je KZ Gabrovska pripravila prijetno presenečenje: te dni je namreč pripeljala na Mirno večjo količino sadik in semenja, ki je šlo zaradi ugodnih cen kar dobro v prodajo.

ODPRTO GOSTIŠČE „DANE“ — Za prvomajske praznike je „Dana“ spet odprla svoje gostišče, ki je bilo dalj časa zaprto zaradi preurejanja in pomanjkanja sposobnih gostinskih delavcev. Gostišče je zdaj prijetno urejeno, vodi pa ga upravna Zlata Drašler.

Se večji napredek bi bil, tako so ocenili na seji občinske skupščine, če bi denarni zavodi in različni skladi pokazali za občinsko gospodarstvo več razumevanja. Spomnimo samo na nekatera prizadevanja, na primer pri novih investicijah, za katere je tako težko dobiti denar. Podjetja pa so imela tudi dokajšnje težave zaradi obratnih sredstev in v sili so investicijski denar uporabljala za obratna sredstva.

Stalne težave so tudi zaradi pomanjkanja strokovnih sodelavcev in najbrž ni pretirana trditev, da bo prav pomanjkanje kadrov odločilno vplivalo na uresničevanje srednjeročnih načrtov.

Na zadnji seji občinske skupščine so se dogovorili tudi za koristno novost. Podjetja, ki slabše poslujejo, bo namreč svet za gospodarstvo obravnaval vsako posebej, da bi tako lažje poiskal možnosti za hitrejši napredek. Prvo bo na vrsti Čevljarjsko podjetje Mokronog, kasneje pa bo svet obravnaval še druga podjetja, ki dosegajo slabše poslovne rezultate.

OBLETNICA USTANOVITVE OF

Letošnja priznanja OF

Podelili so jih ob dnevu Osvobodilne fronte — Trebnje je navdušil nastop Slovenskega okteta

Ivan Dim s Hudej, Ivan Lovše iz Slovenske vasi, Vilko Videčnik iz Mokronoga, Ludvik Golob in Ivan Janežič z Mirne, Ivanka Jerovšek iz Trstenika, Roman Ogrin, Jože Zupančič in Ludvik Strajnar iz Trebnja, to so letošnji dobitniki občinskih priznanj Osvobodilne fronte, ki so jih podelili na proslavi 30-letnice ustanovitve OF prejšnji teden v Trebnjem.

Slovesnost je bila enkratna. Po uvodnem govoru predsednika OK SZDL Toneta Ziberta je Barica Videčnik prebrala najboljšo nalogo pod naslovom „Življenje zmaguje nad smrtjo“, ki jo je posbna žirija izbrala iz kopice nalog, ki so liih v

DANES KRVODAJALSKA AKCIJA

Prebivalci trebanjske občine, ki doslej organizatorjev krvodajalskih akcij niso razočarali, zlasti pa so se izkazali lani, imajo v prihodnjih dneh spet priložnost, da se izkažejo s svojim humanim dejanjem. V Trebnjem bo odvzem krvi danes 6. maja, na Mirni jutri, v Mokronogu pa pojutrišnjem. Občinski odbor RK je razposlal vabila ljudem, ki so že doslej darovali kri, vabi pa tudi vse druge občane, ki bi bili pripravljeni narediti to človekoljubno dejanje. Vozni red avtobusov, ki bodo vozili krvodajalce iz posameznih krajev, je objavljen na lepkih in vabilih.

KEMOOPREMA DELA ZA KOMET

Po informaciji direktorja podjetja Kemooprema Trebnje so v tem kolektivu izdelali montažne elemente za gradnjo nove proizvodne hale podjetja KOMET v Metliki. Do septembra 1971 bo montažna hala postavljena.

IZ MOKRONOGA

SE LETOS PRENOVLJENA ZELEZNINA — Prizadevanja sveta krajevske skupnosti so rodila sad; novomeško podjetje Dolenjka, bo, kot je odobril delavski svet, investiralo v mokronoško prodajalno železnine 400.000 dinarjev. Podjetje je kupilo tudi stavbo, last Henrika Bulca, ki jo bodo preuredili v samopostrežno trgovino. Železnina bo obnovljena še letos, kdaj pa bo urejena samopostrežna trgovina, je še vprašanje.

CVETLIČARNO BI RADI — Po zgledu Trebnjega bi tudi v Mokronogu radi imeli prodajalno cvetja, da ne bi bilo treba tako daleč ponj v druge kraje. Svet krajevske skupnosti je že imel prve razgovore glede tega.

KAM Z AVTOBUSI? — Kje naj bi čakali delavski avtobusi, da ne bi stali sredi kraja, ovirali promet in delali škodo v nasadu občestnih okrasnih dreves, se sprašujejo v Mokronogu. Na zadnji seji sveta KS so imenovali posebno komisijo, ki bo določila primerno mesto za parkiranje avtobusov. Upoštevala bo pametne nasvete tudi drugih Mokronožanov.

20-LETNICA ZBORA. Predvidoma 22. maja bo v Mokronogu počastitev obletnice delovanja pevskega zbora. Več bomo o jubileju in zvestih mokronoških pevcih še pisali.

CRPALKA TE DNI — Otvoritev mokronoške bencinske črpalke je bila predvidena že za prvi maj, vendar se je delo dolno zavleklo, tako da ni bilo mogoče izpolniti načrta; otvoritev bo te dni. Lastniki vozil se že veselijo nove pridobitve, za katero imajo zasluge predvsem svet krajevske skupnosti, predsedstvo občinske skupščine, Petrol in KZ Trebnje.

AB Agraria BREŽICE

Ste v zadregi za darilo?

Sopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

STANOVANJSKO PODJETJE ČRNOMELJ

o b j a v i j a prsto delovno mesto

— RAČUNOVODJE

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri ali srednja strokovna izobrazba s 6-letno prakso v finančni stroki. Delovno mesto se lahko zasede takoj. Stanovanje ni na razpolago. Rok prijave je 10 dni po objavi razpisa.

COSMOS Ljubljana

tovarna BELT, Črnomelj

razpisuje naslednje štipendije:

- na visokih šolah**
 - FNT — metalurgija 5 štipendij
 - strojna fakulteta 3 štipendije
 - elektro fakulteta 1 štipendija
- srednje šole**
 - TSS — strojni oddelek 6 štipendij
 - TSS — metalurški oddelek 9 štipendij
 - TSS — elektro oddelek 3 štipendije
- na poklicnih šolah**
 - obratni električarji 2 štipendiji
 - Na poklicni kovinarski šoli v Črnomlju za strugarje, rezkalce, kjučavničarje, orodjarje 12 štipendij

Prošnje za štipendije je treba poslati na upravo tovarne BELT, Črnomelj, do 15. julija 1971.

PERUTNINSKO MESO IN KOKOŠJA JAJCA

prodajamo odslej tudi na novomeški tržnici.

CENJENI POTROŠNIKI, OBIŠČITE NAS!

Uspešni poslovni stiki našega podjetja v Ljubljani z vsemi pomembnejšimi tovarnami v državi omogočajo tudi naši prodajalni, da je stalno založena z vsem tekstilnim blagom in konfekcijo po najnižjih dnevnih cenah.

„Beletekstil“ ČRNOMELJ

»Brez, Dolenjca': kot brez žlice v hiši!«

ZANIMIV IZLET NA SEJEM CVETJA V ZAGREB

Odhod z železniške postaje Sevnica ob 6.55 zjutraj s potniškim vlakom.

Prijave sprejema in daje pojasnila Cvetličarna Fric pri kolodvorski restavraciji do 12. maja 1971.

Iščemo dekle

(redno delovno razmerje)

za čiščenje restavracijskih prostorov. Hrana in stanovanje v hiši. Osebnih dohodkov po pravilniku o OD.

Zglasite se osebno.

Gostinski šolski center Ljubljana

Kmetijsko in trgovsko podjetje

AGRARIA Brežice obvešča potrošnike, da Kmetijsko posestvo Cerklje ob Krki — **RAZPRODAJA KOKOŠI**

Nakup je možen vsak dan, razen nedelje, od 7. do 15. ure. Cena: 10 din za kokoš. Za nakup se priporoča kolektiv.

Kmetijskega posestva Cerklje

Moške obleke in hlače, ženske midi in maxi plašče iz balonske svile, ženske obleke iz trevire in diolen lofta

si izberite

v poslovalnici

KONFEKCIJA

trgovskega podjetja SEVNICA

Težka delitev, če ni dovolj cvenka

Obveljal je predlog komisije — Krajevnim skupnostim letos 38 odst. več — Socialne podpore v poprečju 100 din — Več tudi kulturi

„Pajčevine v občinski blagajni“ smo v prispodobi zapisali že takrat, ko je bil znan prvi izračun, da bi poudarili letošnjo stisko s proračunskim denarjem. S sprejemom proračuna so v Sevnici odlagali, kolikor se je dalo, vendar to ni moglo spremeniti dejstva, da je manjkalo 1,35 milijona dinarjev, če bi hoteli zadostiti zahtevam porabnikov proračunskega denarja.

Preostalo ni nič drugega kot: „rezati“. Izjema so bile le pogodbene obveznosti občine in tiste družbene službe, ki imajo v svojih izdatkih velik delež osebnih dohodkov. Le-te je namreč treba povečati, ker že sedaj močno zaostajajo za osebnimi dohodki v gospodarstvu. „Rezanje“ je sicer slab način usklajevanja dohodkov in izdatkov, ker ne upošteva programov dela, vendar pa se ni dalo drugače narediti. Kaže tudi, da so porabniki proračunskega denarja s tako delitvijo nekako zadovoljni. Skupščinska razprava ni 22. aprila prav nič spremenila predloga proračuna.

Celotni občinski dohodki bodo znašali, kot predvidevajo, 9,75 milijona dinarjev. Za izobraževanje in vzgojo je občina dolžna prispevati 2,41 milijona dinarjev ali četrtno

več kot lani. Za financiranje vseh drugih občinskih zadev ostane 7,13 milijona, kar je le nekaj več kot lani. Prispevek iz osebnega dohodka bo dal 9,4 odst. več dohodka, kmetijstvo bo prispevalo približno toliko kot lani, obrt pa bo dala, kot načrtujejo, 46 odst. več, predvsem zato, ker bo v občini več obrtnikov. Pri izdatkih so v proračunu predvidena naslednja povečanja: kulturno-prosvetna dejavnost bo imela letos na voljo 88,5 odst. več kot lani, socialno skrbstvo pa 9,3 odst. več. To bo omogočilo, da bodo socialne podpore povečali toliko, da bodo v poprečju znašale 100 din. Za komunalno dejavnost je predvideno polovico več denarja kot lani, za dejavnost državnih organov 11,4 odst. več (v skupnem znesku 3,03 milijona). Krajevne skupnosti bodo dobile 38 odst. več, družbeno-politične organizacije pa 13,9 odst. več. Ko je skupščina sprejemala tak proračun, se je zavedala, da le za silo zadostuje, vendar se drugače ni dalo narediti.

Cene v Sevnici

Pretekli teden so veljale v trgovskem podjetju v Sevnici naslednje maloprodajne cene:

	(cena v din za kg)
cvetača	6,00
čebula	3,00
česen	9,00
fižol	6,30
krompir	1,00
korenje — uvoz	8,00
ohrov	3,00
peteršilj	8,00
solata — mehka	6,00
špinata	3,00
zelje	2,80
zelje — kislo	3,00
fige — sveže	6,30
jabolka I.	4,80
limone	5,70
orehi — jedra	30,00
pomaranče	5,20
slive — suhe	5,30
banane	6,00
jajca — kos	0,50
smetana — liter	14,20
sirček	7,20

BLANCA PREDLAGA DRUGACE

Dosedanja oblika razdeljevanja denarja krajevnim skupnostim ni najboljša, ugotavljajo na Blanca. V razdeljevanju po prebivalstvu so prizadele tiste krajevne skupnosti, ki imajo sorazmerno manj ljudi, pa veliko površino, ki tega več krajevnih poti in cest in ki dražje gradnja komunalnih naprav. Na boljsem so krajevne skupnosti z večjimi strnjnimi naselji, so menili na zadnjem zboru volivcev v tem kraju.

DO JULIA VODA V PAVLI VASI

Ob stroških približno 6 starih milijonov si bodo tudi prebivalci Pavle vasi napeljali vodovod, ki bo napajal skupno 15 gospodinjstev. Sklenili so, da mora voda priteči že za letošnji dan borca, 4. julija. Za pomoč so zaprosili tudi občinsko skupščino.

SEVNIŠKI PABERKI

Slaba udeležba je bila še v nekaterih drugih krajih; na Bučki na primer je bilo od 465 volivcev vsega 14 ljudi. Kakšen pomen naj ima tak zbor? PROSTOR ZA PARKIRANJE. V starcm delu mesta so prejšnji teden uredili parkirne prostore za večje število avtomobilov. Ob uradnih dneh je tam že tolikšna gneča, da dosedanja prostora niso več zadostovali. Pred praznikom so v Sevnici oprali tudi glavno mestno ulico — menda je to drugič v letošnjem letu.

NOVA ŠTEVILKA „LISCE“. Te dni je izšla druga letošnja številka tovarniškega glasila konfekcije „Lisca“. Po obsegu je skromnejša kot običajno, ima pa zanimiv uvodnik o položaju po devalvaciji, ki obeta precej slabše čase sevnikiškemu podjetju, ki v svojem življenju pozna tako rekoč eno samo pot navzgor.

BEG V BOŠTANJ. Vse več Sevnčanov razmišlja, da bi si gradilo stanovanjsko hišo raje v Boštanju kot v Sevnici. V Boštanju ni treba plačati tolikšnih prispevkov, vendar je tudi to kaj dvorezen nož. V Boštanju niso urejene komunalne naprave, primanjkuje vode in ni kanalizacije. Krajevna skupnost ne zmore vseh nalog, denarja ni, za prevzem vodovoda pa ni zanimanja pri Komunalno stanovanjskem podjetju. Kot so sklenili tudi na zadnjem zboru volivcev, je treba počakati na nov zazidalni načrt na Dol. Boštanj, ki je že narajen, le še sprejeti ga je treba, kot zahtevajo predpisi.

NEKLEPČNI. Zadnjega zboru volivcev v Sevnici, na katerem naj bi obravnavali občinski proračun, ustavne spremembe in delo krajevne skupnosti, ni bilo, ker ni prišlo dovolj ljudi. Ostane vprašanje, če ima pomen sklicevati zbor volivcev samo zaradi formalnosti. Če imajo zbor zgolj za formalnost tisti, ki ga sklicujejo, in tisti, katerim je namenjen, tak zbor volivcev ne more uspeti.

Letošnja priznanja OF so v sevniki občini prejeli: Krajevne organizacije SZDL Malkovec, Tržišče in Krmelj ter posamezniki: Anica Železnik, Berta Piltaver, Marinka Hafner, Bogomil Milost, Rudi Lisec, Rudi Malešič in Avgust Mar. Na sliki: predstavnik krajevne organizacije SZDL Tržišče Vinko Okom prejema priznanje (Foto: Franc Pavkovič)

Z ZADNJEGA ZBORA VOLIVCEV

Krmelj: če ne bo večje pomoči, bomo zaostajali

Na zboru v Krmelju so primerjali Sevnico in Trebnje glede pomoči krajevnim skupnostim

56 ljudi se je udeležilo zboru volivcev, ki je bil 26. aprila v Krmelju. Kot že večkrat doslej so manjkali tisti ljudje, ki jim je prvo osebna korist, družbeno-politično udejstvovanje pa deveta skrb.

Malokateri zbor je bil v kraju tako živahen, kot je bil zadnji. Obravnavali so delo krajevne skupnosti občinski proračun in ustavna dopolnila, ki jih je preprosto in zanimivo obrazložil Milan Jeraj. Največ časa so posvetili delu krajevne skupnosti, ki lanskega delovnega načrta zaradi pomanjkanja denarja in premajhne občinske pomoči ni mogla v celoti uresničiti. Letošnji načrti so veliki: javna razsvetljava, kanalizacija, nakup mlinskega voza, izboljšanje družbene prehrane, ker je v kraju prenehala delovati edina zasebna gostilna, ureditev spomenika in njegove okolice itd.

V razpravi o proračunu so v Krmelju opozorili na neskladje v izdatkih sevnikiške in sosednje trebanjske občine. Primerjali so izdatke za družbeno-politične organizacije in krajevne skupnosti in ugotovili, da dobijo krajevne skupnosti v sevniki občini kar 100.000 dinarjev manj, kot se porabi denarja za družbeno-politično dejavnost, v trebanjski pa so oboji izdatki približno enaki. Po njihovem mnenju je edina prava rešitev, da povečajo pomoč krajevnim skupnostim, ki s sodelovanjem občanov naredijo velika dela. Predstavniki občine je pojasnil, da se bo delež krajevnih skupnosti vsako leto povečeval, opozoril pa je tudi na to, da občina dobiva republiško pomoč in da je v stiski z denarjem. Na zboru so zahtevali še ureditev šole v Krmelju, vaščani Govejega dola pa so se pritoževali nad odškodnino GG Brežice, ki je za vožnjo po njihovi cesti dala smešno nizko odškodnino, njeno višino pa je določila kar komisija samega gozdnega gospodarstva.

B. DERELAK

»Brez ‚Dolenjca‘: kot brez žlice v hiši!«

HITRO, KVALITETNO IN POCENI

vam nudimo v servisu in obratu:

- servisne preglede in popravila vozil v garancijski dobi:
- ZASTAVA, RENAULT, TAM**
- vsa večja in generalna popravila osebnih vozil: ZASTAVA, RENAULT in TOVORNIH VOZIL
- kleparska in avtoličarska dela
- lastnikom osebnih vozil priporočamo optični pregled podvozja in uravnoteženje koles
- nudimo ključavničarske, strgarske in varilske storitve

PRIČAKUJEMO VAŠ CENJENI OBISK! PRIPOROČAMO PREDNAROČILA na tel.: (068) 21-243

VAŠA BANKA

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

obvešča vse občane in komitente, da je 4. MAJA 1971

odprla novo EKSPOZITURO na Cesti kom. Staneta 10 v Novem mestu.

V novi ekspozituri bomo opravljali naslednje bančne posle:

- ZBIRALI HRANILNE VLOGE
- VODILI ZIRO RAČUNE OBČANOV
- VODILI DEVIZNE RAČUNE OBČANOV
- OPRAVLJALI DEVIZNO VALUTNE POSLE, ODKUP IN PRODAJO VALUT
- OPRAVLJALI DRUGE BANČNE POSLE

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

NOVO MESTO

Teorija je dobra, praksa pa šepa

Že šola bi morala vzgajati slušatelje v samoupravljalce — Na področju delitve dohodka in osebnih dohodkov zagotoviti red — Na otroke ne bi smeli pozabiti — Delavec naj se v kolektivu dobro počuti

Jože Novak, star 26 let, zaposlen pri Delavski univerzi Kočevje, je delegat kočevske občine na kongresu samoupravljalcev Jugoslavije. Obiskali smo ga pred odhodom na pot. — Si se že odločil, v kateri delovni skupini kongresa boš sodeloval?

— Se ne. Zelo verjetno pa se bom odločil za področje samoupravnih odnosov, ki me najbolj zanima.

— Zakaj?

— Ker je teoretično zelo dobro obdelano in je dobra stvar, čeprav prihaja v praksi do razkoraka s teorijo. Razen tega predavam na šolah naše Delavske univerze o družbeni ureditvi SFRJ, kamor sodi tudi precej zadev s področja samoupravljalstva. Naše šole obiskujejo slušatelji, ki so že zaposleni in sodelujejo v

samoupravljanju. Pri pouku prihaja včasih do zanimivih razprav, ker se samoupravljalstva praksa večkrat razhaja s teorijo.

— Seveda pričakuješ, da bo dal kongres odgovore na nekatere vprašanja, ki te še posebno zanimajo. Katera vprašanja so to?

— Predvsem me zanima, če bomo sistem samoupravljanja neprestano še naprej teoretično razvijali ali bomo najprej počakali in v praksi uresničili že doslej sprejeta teoretična načela ali pa bomo s teorijo nadaljevali, čeprav praksa precej zaostaja. Seveda pa me zelo zanima tudi, kje je v sistemu samoupravljalstva prostor za mladega človeka.

— Kako, meni, bi morali usposabljati mlade v dobre samoupravljalce?

— S samoupravno vzgojo bi morali začeti že v šoli. Prav samoupravljanje v šolah pa ni tako, kot bi po moje moralo biti. O samoupravljanju v šolah je malo napisanega in praktično preizkušena. Za uvajanje boljše samoupravljanja v šole se še najbolj prizadeva Zveza mladine. Če hočemo, da bodo mladi v delovnih organizacijah dobri samoupravljalci, jih moramo na to navaditi že v šoli. Zdej pa je praktično tako, da imajo slušatelji le enega ali dva svoja predstavnika v svetu šole ali zboru delovne skupnosti šole. Mlademu človeku pre malo zaupa, čeprav je velika večina mladih sposobnih, dobrih, pravičnih in poštenih.

— Kakšno pa je tvoje mnenje o samoupravnih dogovorih?

— Samoupravni dogovori o delitvi dohodka in osebnih dohodkih so v redu, le poskrbeti bo treba, da se bodo dosledno izvajali. Vnesli bodo določen red v odnose, predvsem na področju delitve osebnih dohodkov, kjer je bil doslej velik

nered. Delavec z isto izobrazbo in na istem delovnem mestu ima lahko drugače (nižji, višji) osebni dohodek, če je manj ali več naredil. Razlika v osebnem dohodku mora temeljiti predvsem na rezultatih dela.

— Predvsem ali izključno na rezultatih dela?

— Predvsem, ker bodo osebni dohodki odvisni tudi od gospodarskih uspehov posamezne delovne organizacije, let službe itd.

— Torej za enako delo enako plačilo. Zdej pa primerjava delavca, ki je sam, in delavca z družino. Samec bo s svojo plačo preživel sebe, poročen pa še ženo in 2, 3, 5 ali celo več otrok. Seveda dobi poročeni tudi otroški dodatek za vsakega otroka: 70, 80 ali 90 din. Vendar ta dodatek zadošča danes komaj za nekaj več kot liter mleka na dan, da ne omenjamo ostale hrane, obleke, obutve, stroškov za šolo itd. Družina mora imeti večje stanovanje kot samec in s tem v zvezi je še vrsta drugih večjih stroškov, od stanarine, kurjave, elektrike pa do odvoza smeti in vode. Kako je torej treba po tvojem mnenju zagotoviti, da zaradi tega ne bodo nastajali vedno večji socialni problemi?

— Podrobno o tem še nismo razmišljali. Menim pa, da bi moralo biti šolanje res brezplačno, otroški dodatek bi moral biti precej večji, delovne organizacije pa bi morale namenjati tudi več denarja za gradnjo stanovanj, ker si človek z veliko družino ne more privarčevati za stanovanje. Delovna skupnost bi morala poskrbeti, da bo tudi ostalih problemov v delovnih organizacijah manj. Če se bo delavec dobro počutil v svojem kolektivu, tudi ne bo iskal dela drugod. Zadovoljen človek ne bo imel skrbi, zato bo tudi vse svoje sile lahko usmeril na delo in več naredil. Sicer pa je človek največje bogastvo.

JOŽE PRIMC

Naše želje so pri Jelki v Nemčiji

Jelka je bila sprejeta na kliniki nadvse pristrčno in iskreno — Osebjem in zdravnikom »mednarodna družina« — Naša dobrodelna in človekoljubna akcija je bila v Nemčiji ocenjena kot nekaj »izrednega in posebnega, česar drugje po svetu ne poznajo...«

želje številnih naših naročnikov, bralcev in prijateljev pri Jelki. Vsi ji želimo, da bi se ji razrahljano zdravje izboljšalo, da bi premagala bolezen oziroma njene posledice in se vrnila k svojim dragim srečna in zadovoljna. Seveda ponavljamo: ni mogoče pričakovati čudeža čez noč, saj je za Jelko že dolgih 17 let, v katerih je veliko pretrpela. Potrebno bo dvoje zdravljenj po tri mesece, da se bodo pokazale posledice izboljšanja.

Čeprav smo se vsak teden sprti zahvalili vsem, ki so sodelovali v naši človekoljubni akciji pri zbiranju denarja za Jelkino zdravljenje, je prav in potrebno, da povemo še enkrat:

hrez vaše pomoči, dragi bralci, naročniki in prijatelji Dolenjskega lista, Jelka danes ne bi bila na zasebni kliniki za zdravljenje multiple skleroze v Nemčiji! Res je, da dobiva dekle nekaj nad 800 din invalidnine, vendar naši komunalni zavodi za socialno zavarovanje za zdravljenje take bolezni žal nimajo na razpolago deviz, da bi bolnike lahko pošiljali v tujino. Tudi pri nas je precej bolnikov, ki jih muči ohromelost ali negibnost posameznih udov, kar je posledica multiple skleroze. Za med zbiranjem pomoči za Jelko nam je pisalo najmanj pet družin, ki želijo naslov zdravnika v Nemčiji, posamezniki pa so prosili tudi že kar zelo določeno, naj se »lotimo še novih zbir za druge bolnike«. Povedati moramo:

na vsak način je treba počakati, da se bodo pokazali prvi znaki izboljšanja pri Jelkinem zdravljenju. Žal naš list nima sredstev niti ne dovolj moči, da bi podobne akcije lahko širše zastavljali. Potrudi se bomo sicer, da obvestimo javnost o nekaterih najnujnejših socialnih problemih in težkih bolnikih v naši sredini in še se bomo obrnili na odprta srca naših dobrih ljudi. Pokazalo se je, da je občutek solidarnosti globoko zasidran med ljudstvom in da pomoči ne odrežejo široki sloji množic na vasi in v mestu.

KAJ PRAVI DR. SELZER O JELKI

Jelko in njeno spremstvo so na kliniki dr. Selzerja sprejeli res nadvse pristrčno. Tu mi sledi p. bolnišnica, saj je vse opremljeno tako, da se pacienti počutijo kar najbolj domače. Sobe so izredno čiste, vse v raznobarnih tapetah, po tleh pa imajo tapisom.

Slavo je bilo seveda žalostno — upajmo, da bo zato veselje ob zopetnem snidenju toliko večje!

Sanitetni kombi novomeske IMV pred kliniko v Schoenmuenzachu v Schwarzwaldu

Ko je dr. Selzer Jelko sprejel, je dejal našim predstavnikom: »Obljubljati seveda ne morem nič. Če živi še niso uničeni, bo uspeh tu, če pa je živčno tkivo načeto ali uničeno, je zdravljenje seveda veliko težje.« Lastnik klinike je hkrati našel veliko primerov, ko so bolniki, ki so leta in leta samo ležali, po večkratnih zdravljenjih zapustili njegovo kliniko brez palic in invalidskega vozička. Dr. Selzer zdravi samo bolnike, ki jih človek dobi pozneje, ne pa že ob rojstvu. Dejal je med drugimi:

»Moja želja je, da bi omogočili zdravljenje multiple skleroze v vseh deželah, da bi postalo to zdravljenje po moji preizkušeni metodi uspešno. Zato sem o nastanku, izvori, oblikah in zdravljenju multiple skleroze napisal knjigo, ki je izšla lani v Schopshaimu pri založbi Heinrich Schwab. O moji metodi zdravljenja sem posnel tudi film, s katerim bom poleg znanstvenega referata nastopil na prihodnjem mednarodnem kongresu fizioterapije in rehabilitacije. Z multiple sklerozo se ukvarjam že od leta 1946. Vesel sem, ko lahko izjavim, da je 80 odstotkov bolnikov po večkratnih zdravljenjih v moji kliniki potem sposobnih za samostojno življenje. Dokazi o tem so slikami vred v knjigi.«

Dr. Selzer je svojo knjigo s posvetilom poslal tudi uredništvu našega lista. Prebrali smo, da je o nastanku in zdravljenju multiple skleroze predaval lani tudi na I. Thero-amerikanskem kongresu za rahabilitacijo v Lisabonu na Portugalskem, kjer je njegova izvorna metoda zdravljenja

med znanstveniki vzbudila veliko zanimanja in priznanja.

ZGODBA DR. ANTONIA GALVAOA

Prijazni dr. Selzer je povabil Jelkino novomesko spremstvo na pogovor ob kozarcu domačega vina. Pridružil se jim je portugalski zdravnik dr. Antonio Galvao, ki je v Selzerjevi kliniki hkrati pacient in zdravnik. Star je 45 let in je zbolel za multiple sklerozo pred štirimi leti. Na lanskem kongresu v Lisabonu je spoznal dr. Selzerja in tako mu razložil svojo bolezen. Zdej je dr. Galvao na Selzerjev nasvet že tri mesece na kliniki, zdravlje pa se mu je tako izboljšalo, da sam hodi in skrbi zase, hkrati pa še pomaga kot zdravnik tudi šefu klinike. Dr. Selzer je povabil k mizi tudi 21-letno dekle Thereso Seitsam, ki je zbolela s 17 leti. Zdej je že tretjič na zdravljenju (po 6 tednov) in je že skoraj zdrava. Oba, portugalski zdravnik in Thereso, zdej hodita in delata vse hišne opravke, prej pa nista mogla sama niti jesti.

Osejbe na kliniki dr. Selzerja je kot ena družina, čeprav so tu ljudje z vseh strani: dve strežnici sta celo iz Malezije, tu so Portugalke in tudi dve Jugoslovanki: zbirka Mila Colak in glavna sestra Marija, ki je Slovenka. Žal to nedeljo glavne sestre Marije ni bilo doma, ker je imela prost dan. Jelkina mama je bila presenečena, ko je videla, da bo lahko od glavne sestre Marije dobila takorekno iz prve roke občasna pisma, kako se njeni Jelki v Nemčiji godi. Naši predstavniki res niso imeli občutka, da bi bili v bolnišnici: na kliniki vlada izredna domačnost, kar po svoje spet spodbudno vpliva na bolnike in jim pomaga.

Dr. Selzer je bil prav vesel, ko je Jelko pogledal in videl, da ima urejeno zobovje. To je eden izmed prvih pogojev za začetek zdravljenja na njegovi kliniki. Po njegovi izjavi smo ... zdej v južni Nemčiji že znani ... saj se je na njegovi kliniki dostej zdravilo menda kakih 5 ali 6 naših državljanov. Ponovno je naročil posebne pozdrave za člane našega uredništva, ki jih prenašamo vsem tistim, ki so kakorkoli sodelovali v naši veliki zbirki za pomoč bolni Jelki.

Čvrsto upamo, da vas bomo lahko, dragi bralci, naročniki in prijatelji lista, v kratkem spet obvestili, kako se počuti Jelka v Nemčiji in kako poteka njeno zdravljenje. Ni pa besed, s katerimi vam bi mogli dovolj pristrčno izreči njeno najglobljo zahvalo, da ste ji zdravljenje omogočili!

STONE GOŠNIK

Obvestilo bralcem

Ker je občinski konferenci SZDL uspelo doslej zagotoviti denarja le za polovico komunske strani, smo bili prisiljeni nekatere sestavke skrajšati, nekatere pa celo izpustiti. Tako tokrat ne boste mogli brati zanimive zgodovine 500-letnice mesta Kočevje, ki izhaja v nadaljevanjih, piše pa jo Peter Šobar. Vprašanje je, če bo sploh lahko še izhajala, čeprav imamo zanjo zagotovljenih zanimivih nadaljevanj do jeseni. Vsekakor pa jo bomo morali — če bo le izhajala stalno ali občasno — močno krajšati. Podobno se bo dogajalo tudi z vsemi drugimi prispevki, ker bomo pač morali zdej na polovici strani objaviti vse tisto, za kar smo imeli doslej na razpolago celo stran.

UREDNIK STRANI

JOŽE FURLAN ZA KONGRES SAMOUPRAVLJAVCEV

Brez denarja ni samoupravljanja

Lahko je samoupravljati tam, kjer je denar — V kmetijstvu denarja ni — Boljše samoupravljanje v kmetijstvu bo, ko bodo za kmetijske proizvode primerne cene in ko bo kmetijstvu znotraj gospodarstva priznana mesto, ki mu pripada — Obrati ne odločajo o dohodku

Združeno kmetijsko in gozdarsko podjetje Kočevje je edino podjetje na območju zahodne Dolenjske, ki je lahko izvolilo svojega delegata za kongres samoupravljalcev. Njegov delegat je Jože Furlan, ki je tudi predsednik osrednjega delavskega sveta tega združenega podjetja. — Ker si predsednik osrednjega delavskega sveta Združenega KGP, mi boš lahko povedal, koliko je v tem samoupravnom organu moških, žensk in mladine?

— Zensk in mladine do 25 let v

našem delavskem svetu ni. Svet šteje 30 članov, samih moških. Njihova povprečna starost je 37 do 38 let.

V našem Združenem KGP je glede na izobrazbo zelo različen sestav. V delu samoupravnih organov po mojem mnenju najbolj zavzeto sodelujejo kvalificirani delavci in delavci s srednjo šolo. Ti so tudi najbolj zainteresirani, da posamezni obrat uspeva. Razprave na naših sejah pa niso samo napete, ampak celo žolčne, ker imamo veliko problemov in malo denarja.

— Kako imate urejeno v načelu samoupravljanje?

— Samoupravljanje v našem Združenem KGP se zelo razlikuje od samoupravljanja v podjetjih, kjer imajo vsi proizvodno pod eno streho ali le v enem kraju. Naše podjetje ima obrate vse od Grosupljega in Ljubljane do Kolpe. Vsak obrat se poteguje zase.

V našem Združenem KGP imamo najprej 14 obratnih delavskih svetov in 10 zborov delovnih skupnosti, ki zaradi majhnega števila članov sestavljajo praktično delavski svet. Nato imamo tri delavske svete podjetij, in sicer: kmetijskega podjetja, gozdarskega podjetja in stanovanjskega podjetja. Vse te pa združuje osrednji delavski svet Združenega KGP, ki usklajuje zahteve, predloge in načrte posameznih podjetij.

— Kakšne pravice imajo obratni delavski sveti in s kolikšnim denarjem razpolagajo?

— Obratni delavski sveti ne razpolagajo z denarjem, pač pa dajejo le predloge delavskemu svetu posameznega podjetja, ki o teh predlogih odloča in ki odloča tudi o delitvi dohodka oziroma razpolaga z denarjem. Del dohodka posameznega podjetja pa gre v osrednje sklade Združenega KGP.

— Se obnese, da z denarjem razpolaga le delavski svet posameznega podjetja, obrati pa ne? Ni nobenih zahtev obratov, da hočejo odločiti o dohodku, ki ga ustvarjajo?

— Prevladalo je mnenje, da je najboljše, če z dohodkom razpolaga posamezno podjetje, v okviru katerega je ustvarjen. Dohodek in skladi bi bili preveč razdrobljeni, če bi denar ostal obratom. Zelo verjetno bi obrati ta denar nekoristno porabili, ker ga za kaj pametnega ne bi bilo dovolj. Vendar pa obrati le imajo nekaj denarja. Delavski svet posameznega podjetja ga po posebnem ključu dodeli sindikalnim podružnicam, ki ga potem porabijo za dan žena, dedka Mraza in podobne priložnosti.

— Pričakuješ, da bo kongres prinesel kaj novega za samoupravljanje v kmetijstvu?

— Težko, če bo kongres na kmetijskem področju iznašel kaj novega. Lahko je namreč samoupravljati tam, kjer je denar, prav v kmetijstvu pa ga ni. Drugi organi bodo morali prej urediti politiko cen. Priznati bomo morali tudi kmetijstvu mesto v našem gospodarstvu, ki mu pripada. Ko bo to urejeno, bo tudi samoupravljanje v kmetijstvu lažje in boljše.

J. PRIMC

— Misliš, da bo naš novi študentski klub bolje delal, kot so dosedanj? — Seveda, saj so se dogovorili, da bodo imeli sestanke „Pod lipco“!

KOČEVJSKE NOVICE

Napotki bolnikom s krčnimi žilami

Pisali smo že o nastanku in zdravljenju krčnih žil ali varic. Povedali smo, da je nastanek krčnih žil dedno pogojen in ne glede na te osebne lastnosti slehernega posameznega človeka imajo pri nastajanju krčnih žil svojo vlogo vse tiste okoliščine, zaradi katerih pride do zastoja krvnega obtoka v golenih dovodnicah. Kot smo povedali, sodijo mednje: stoječi poklici, splošna telesna lenobnost, zastoj krvi v trebušni votlini zaradi dolgotrajne zapeke, nosečnost, zadržane poveže idr.

Potemtakem ima vsak član delovnega kolektiva, čigar poklic zahteva daljšo stajo, možnosti, da zboli zaradi motenj krvnega obtoka v spodnjih okončinah. Zato je potrebno misliti na to in čimprej ukrepati, posebno pri tistih osebah, ki dalj časa stojijo, in pri tistih, katerih starši bolehalo za krčnimi žilami, ker so te skupine najbolj ogrožene. Torej je treba misliti na to bolezen takoj, ko se pojavijo znaki napetosti, stiskanja, težje, krčev in bolečin v mečih, čeprav ni nobenih vidnih znakov.

Ukrepi proti nastajanju in razvijanju krčnih žil bi bili naslednji:

a) Zdrav način življenja ob zadostnem telesnem gibanju, gojenje športov, pravilno razporejeni in dobro izkoriščeni počitki, posebno v poklicih, ki terjajo daljšo stajo.

b) V nosečnosti so mehnični in hormonski vplivi pomemben vzrok za nastajanje krčnih žil, obremenitev spodnjih okončin je večja kot sicer, zato so možnosti za razvoj krčnih žil večje. Vsaka nosečnost pomeni novo nevarnost. Zato je, ravno v času nosečnosti nujno potreben zdrav način življenja, pravilna prehrana in zadostno telesno gibanje.

c) Pri vseh poklicih, ki terjajo daljšo stajo, posebno, če gre za ženske, je potrebno delati razbremenilne vaje (hoja po prstih v odmorih, doma pa tako imenovana „vožnja s kolesom“). Na delovnem mestu je nujno potrebno nositi čevlje s srednje visoko peto.

d) V primerih, kjer gre za povečano telesno težo (idealna telesna teža odgovarja številu centimetrov telesne višine nad 100, npr.: če je oseba visoka 170 cm, je idealna teža 70 kg), je potrebno ukreniti vse, da bi shujšali. Uživati je treba čim več sadja in zelenjave, odpovedati se sladkorju in močnatim jedem (kruh, testenine) ter maščobam.

e) Pogostokrat so krčne žile kombinirane z drugimi deformacijami, bodisi stopala ali goleni. Razumljivo je, da je takrat nujno potrebno nositi ortopedске vložke za stopala in se posvetovati z ortopedom.

f) Vsaka oseba nad 25. letom starosti, ki občuti težave v spodnjih okončinah, se mora vsaj enkrat na leto pregledati pri zdravniku.

g) Preventivno jemanje zdravil, ki vplivajo na drobno ožilje spodnjih okončin, tako da normalizirajo in utrjujejo žilne stene. Taka zdravila (predpiše jih zdravnik) so potrebna posebno osebam, ki imajo začetne težave: občutke stiskanja, napetosti, teže in bolečin v spodnjih okončinah brez vidnih znakov razširjenja ven. Omenjena zdravila je potrebno jemati neprekinjeno vsaj 6 tednov v teku enega leta, v nasprotnem ne bomo dosegli uspeha.

Če gre za razvito bolezensko sliko varikoznega sindroma (razširjene vene, spremembe na koži goleni v obliki atrofije, sprememba v barvi kože, golenja razjeda zaradi motenj krvnega obtoka idr.), je nujno potrebno čimprej k zdravniku, ker je zdravljenje takih bolnikov dolgotrajno. Posebno je potrebno povijanje goleni z elastičnim kompresijskim povojem, ki nam ga praktično pokaže zdravnik, da ne bi z nestrokovnim povijanjem še bolj zavili krvnega obtoka. Kompresijski elastični povoj povijemo zjutraj, še preden vstanemo iz postelje, in ne šele potem, ko so razširjene dovodnice že spet močno napolnjene s krvjo.

Elastične nogavice niso primerne, in sicer zato ne, ker se z njimi ne more doseči enakomerna kompresija, ker lahko nogavica na nekaterih mestih popusti, tako da dosežemo celo nasproten učinek od zaželenega.

Na koncu tega sestavka želim dati še nekaj napotkov glede ukrepov za zdravljenje golenje razjede. Bolniki pogosto uporabljajo različne domače pripravke (arnika, hermelika idr.) za obkladke in izpiranje ter mazila z različnimi primesmi, po katerih se večkrat pojavljajo alergični pojavi. Ravno tako je popolnoma zgrešeno uporabljanje raznih mazil, ki vsebujejo kortikosteroide (hormoni nadledvične zleze) in ki imajo negativen vpliv na zdravljenje golenje razjede. Pogosto ta zdravila kupujejo v lekarni brez recepta in brez posvetovanja z zdravnikom.

Torej mazila, kot so Hydrocortin, Hydrocortison, Synalar, Locacorten, Ultralan idr., negativno vplivajo na golenjo razjedo, ker zavirajo zaraščanje rane. Prav tako je hudo zgrešeno, če bolnik po lastni presoji zdravi golenjo razjedo in kupuje različna mazila. Mora torej prihajati na ambulantne kontrole zaradi posveta, nadaljnjega predpisovanja najprimernejših zdravil in vsakokratne obdelave golenje razjede. Bolnik se mora zavedati, da golenja razjeda na okončini s prizadeto cirkulacijo ni enkratni pojav, ki bi po ozdravitvi ne terjala nobene skrbi več. Nasprotno: cirkulacijske motnje ostanejo, in tudi ob najmanjši poškodbi, vnetju ali podobnem je vedno možno, da se razjeda ponovi.

DR. LJUBO ĐOREM

Obrat INLES v Loškem potoku je letos dobro založen s surovino, se pravi s hlodi. Proizvodnjo v tem obratu vedno bolj specializirajo in zato dosega obrat vedno boljše uspehe. (Foto: Jože Primc)

Malo je upanja za novi rod

Večina odraslih Ribniččanov zadovoljuje svoje kulturne in družabne potrebe v gostilnah — Tudi mladina sledi starim, kar pomeni, da naslednji rod ne bo dosti boljši — Ne znajo izkoristiti prostega časa

Na eni zadnjih sej občinske skupščine Ribnica, na kateri so razpravljali o delu pravosodnih organov, milice in tožilstva, so med drugim ugotovili, da je alkohol vzrok mnogih prekrškov in prestopkov. Zato sem pred kratkim obiskal dr. Božidarja Volča, ki je tudi občinski odbornik in se z njim pogovoril o alkoholu in alkoholizmu v Ribnici.

Povedal je, da po njegovem mnenju večina Ribniččanov zadovoljuje svoje kulturne, družbene in navedene (etične) potrebe v gostinskih lokalih, katerih število se je v zadnjih petih letih v Ribnici skoraj podvojilo.

V ambulanto prihaja veliko žensk, ki so zaradi alkohola, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Precej več skrbi bi morali posvetiti izvenšolski dejavnosti mladih, njihova delovna storilnost pa je majhna. Toda zanimivo je, da delavci, ki se zaposli v tujini, ne pijejo več, čeprav so bili včasih celo alkoholiki. V Nemčiji mora namreč vsak alkoholik iz službe, pri nas pa smo do pivcev zelo strpni.

Zalostno je, da se v Ribnici že veliko mladih vdaja alkoholu, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Precej več skrbi bi morali posvetiti izvenšolski dejavnosti mladih, njihova delovna storilnost pa je majhna. Toda zanimivo je, da delavci, ki se zaposli v tujini, ne pijejo več, čeprav so bili včasih celo alkoholiki. V Nemčiji mora namreč vsak alkoholik iz službe, pri nas pa smo do pivcev zelo strpni.

Zalostno je, da se v Ribnici že veliko mladih vdaja alkoholu, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Precej več skrbi bi morali posvetiti izvenšolski dejavnosti mladih, njihova delovna storilnost pa je majhna. Toda zanimivo je, da delavci, ki se zaposli v tujini, ne pijejo več, čeprav so bili včasih celo alkoholiki. V Nemčiji mora namreč vsak alkoholik iz službe, pri nas pa smo do pivcev zelo strpni.

Zalostno je, da se v Ribnici že veliko mladih vdaja alkoholu, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Precej več skrbi bi morali posvetiti izvenšolski dejavnosti mladih, njihova delovna storilnost pa je majhna. Toda zanimivo je, da delavci, ki se zaposli v tujini, ne pijejo več, čeprav so bili včasih celo alkoholiki. V Nemčiji mora namreč vsak alkoholik iz službe, pri nas pa smo do pivcev zelo strpni.

Zalostno je, da se v Ribnici že veliko mladih vdaja alkoholu, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Precej več skrbi bi morali posvetiti izvenšolski dejavnosti mladih, njihova delovna storilnost pa je majhna. Toda zanimivo je, da delavci, ki se zaposli v tujini, ne pijejo več, čeprav so bili včasih celo alkoholiki. V Nemčiji mora namreč vsak alkoholik iz službe, pri nas pa smo do pivcev zelo strpni.

Zalostno je, da se v Ribnici že veliko mladih vdaja alkoholu, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Precej več skrbi bi morali posvetiti izvenšolski dejavnosti mladih, njihova delovna storilnost pa je majhna. Toda zanimivo je, da delavci, ki se zaposli v tujini, ne pijejo več, čeprav so bili včasih celo alkoholiki. V Nemčiji mora namreč vsak alkoholik iz službe, pri nas pa smo do pivcev zelo strpni.

Zalostno je, da se v Ribnici že veliko mladih vdaja alkoholu, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Precej več skrbi bi morali posvetiti izvenšolski dejavnosti mladih, njihova delovna storilnost pa je majhna. Toda zanimivo je, da delavci, ki se zaposli v tujini, ne pijejo več, čeprav so bili včasih celo alkoholiki. V Nemčiji mora namreč vsak alkoholik iz službe, pri nas pa smo do pivcev zelo strpni.

Zalostno je, da se v Ribnici že veliko mladih vdaja alkoholu, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Precej več skrbi bi morali posvetiti izvenšolski dejavnosti mladih, njihova delovna storilnost pa je majhna. Toda zanimivo je, da delavci, ki se zaposli v tujini, ne pijejo več, čeprav so bili včasih celo alkoholiki. V Nemčiji mora namreč vsak alkoholik iz službe, pri nas pa smo do pivcev zelo strpni.

Zalostno je, da se v Ribnici že veliko mladih vdaja alkoholu, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Precej več skrbi bi morali posvetiti izvenšolski dejavnosti mladih, njihova delovna storilnost pa je majhna. Toda zanimivo je, da delavci, ki se zaposli v tujini, ne pijejo več, čeprav so bili včasih celo alkoholiki. V Nemčiji mora namreč vsak alkoholik iz službe, pri nas pa smo do pivcev zelo strpni.

Zalostno je, da se v Ribnici že veliko mladih vdaja alkoholu, kar pomeni, da bo tudi naslednji rod enako rad pil. Veliko več skrbi bi morali posvetiti mladini in najti način, da bi jo odtegnili pijanci.

Štipendija naj spodbuja

22. aprila je bila v Ljubljani skupščina kluba študentov Kočevja in Ribnice, ki so se udeležili tudi predstavniki obeh občin. Študentje so na njej predlagali, naj bi bile v bodoče štipendije sestavljene iz osnove in dodatka za učni uspeh, ki bi spodbujal k boljšim študijskim uspehom. Študentje so izvolili tudi svoja predstavnika v obe občinski komisiji za podeljevanje štipendij.

Nadalje so se dogovorili, da bosta v bodoče obe občinski komisiji vabili na svoje seje tudi predstavnika študentov. Organiziranih bo tudi več ogledov podjetij in sestankov s predstavniki podjetij. Tako se bodo študentje že med študijem seznanjali s položajem v občini in posameznih podjetjih ter z njihovimi načrti razvoja.

Študentje so se zanimali še, kakšne so možnosti za zaposlitev med počitnicami in kako potekajo priprave za proslavo 500-letnice mesta Kočevje.

PLAČE PO DRUGEM KATALOGU?

Sindikata družbene dejavnosti Ribnica bo imel ustanovno volilno konferenco 20. maja. Na njej bodo izvolili 15-članski odbor, nadzorni odbor ter delegata za republiški kongres sindikata družbenih dejavnosti. Na seji so razpravljali tudi o osnutku predloga splošnega družbenega dogovora za družbene dejavnosti ter o pripravah na sklepanje družbenih dogovorov v teh dejavnostih. Pri sklepanju družbenih dogovorov bodo upoštevali merila za osebne dohodke drugega kataloga sindikata družbenih dejavnosti Slovenije.

Ribnica: priznanja OF

Ob 30-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte so 26. aprila v Ribnici podelili petnajstim občanom priznanja OF za njihove zasluge v revoluciji in povojni izgradnji. Priznanja so dobili: Stane Goršič, Vinko Šparovec, Krista Kmet, Mirko Oražem, Alojz Zbanič, Leopold Kozina, Vinko Drobnič, Albin Košar, Marija Ivančič, Franc Gradišar, Ignac Vidic, Danilo Mohar, Dušan Lavrič, Peter Begič in Stane Škrabec.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli teden so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cena v din za kg)	Ribnica (cena v din za kg)
cvetača	6,50	6,90
čebula	3,60	3,65
česen	8,20	8,65
fižol	7,80	7,60
krompir	1,15	1,30
koleraba	2,00	1,95
korenje	—	9,00
kumare	12,00	—
ohrovt	3,50	—
pesa	2,95	2,95
por	3,90	3,95
peteršilj	8,10	8,45
paradižnik	19,00	—
repa — kisl	2,60	2,60
solata — mehka	8,00	6,70
solata — berivka	10,00	—
špinata	6,30	7,20
zelje	4,00	3,05
zelje — kisl	3,40	3,40
zelena	4,00	—
fige — suhe	6,80	6,70
jabolka	4,75	4,20
limonc	6,20	6,05
orehi — jedrca	27,00	28,80
pomaranče	4,75	5,40
slive — suhe	5,60	—
slive — suhe	4,85	5,40
banane	6,30	6,15
jajca	0,60	0,65

dine, ki se šola, ter porabi prostega časa zaposlene mladih. Ribniška občina ima lepe gorske oziroma planinske postojanke in točke, a nima Planinskega društva. Mladini bi morali vzbujati smisel za naravne lepote, za kulturo. Zdjaj pa pogosto najdemo mladi vzore v raznih stripih, kriminalkah in druge, morda celo v pivcih.

Tudi na področju zdravega izkoriščanja prostega časa mladina nima preveč svetlega vzora v odraslih. Skoraj nobenega lova, ribolova, izleta ali drugega razvedrila ne znajo prijetno zaključiti drugje kot v gostilni.

Kam torej vodi naša pot? J. PRIMC

Na rob popisa

Popis prebivalstva je za nami. To ni bila lahka naloga. Kaže tudi, da te naloge niso vzeli vsi popisovalci dovolj resno. Prebivalci Zapotoka upravičeno negujejo, ker že čutijo posledice neresnosti oziroma nestrokovnosti. Odgovorni popisovalec namreč v popisu ni zajel tamkajšnjih zdomcev, ki so na začasnem delu v Nemčiji.

S tem dejanjem ni okrnjen le popis, marveč imajo težave predvsem prebivalci ob spremembi stalnega bivališča, ker nimajo potrebnega popisnega potrdila.

Ne znajo ceniti čiste vode

Brez čiste vode ni življenja — Potok okras

Ce reke Bistrice ne bi bilo, prav gotovo ne bi bilo tudi večine naselij, ki so danes ob njej, in zelo verjetno tudi Ribnice ne.

Potok ni le okras pokrajine, ampak tudi nujno potreben za življenje. Vsak ve, da brez vode ne bi bilo ne rastlin ne živali in tudi ljudi ne.

Ljudje pa se premalo zavedamo, da nam je čista voda potrebna, če hočemo živeti. Malomarnost do vode in zraka ugotavljajo po vsem svetu. Mi pa smo dolžni poskrbeti za vodo in zrak v svoji občini.

Bistrico uporabljamo od izvira preko Sodražice in Ribnice do požiralnikov v Gorici vasi za smetišče. Vanjo mečemo vseh vrst embalažo (ovojni papir, pločevinaste škatle

PODIRAJO DESTILARNO

V Loškem potoku so začeli podirati zgradbo nekdanje destilarne eteričnih olj, ki je bila nad obratom INLES. Destilarno je zaradi nedonosti že pred več leti ukinila domača kmetijska zadruga, katere obrat je bila destilarna.

Potrebujejo 150 delavcev

V RIKU bodo zelo povečali proizvodnjo

V Loškem potoku je že zakoličen prostor, kjer bodo maja začeli graditi proizvodno dvorano ribniškega podjetja RIKO, ki bo merila 1760 kvadratnih metrov in zaposlovala okoli 80 delavcev. Ta obrat bo začel delati predvidoma septembra. Ze zdaj pa zbirajo zanj delavce, predvsem ključavničarje, varilce ali mlajše ljudi, stare do 40 let, ki so se sposobni priučiti teh dveh poklicev.

V RIKU se zavedajo, da ne bodo lahko dobili ustreznih delavcev, zato bodo organizirali dva tečaja: za priučitev za ključavničarje in tečaj za varilce. Računajo, da bodo zaposlili letos v obratu v Loškem potoku 80 delavcev, od tega 70 popolnoma na novo, 10 pa iz sedanjega obrata v Ribnici. Nadaljnjih 80 (elektrovarilcev, ključavničarjev in priučencev) pa potrebujejo za obrat v Ribnici.

9. maja v Dragatuš!

5. maja je sicer uradni datum krajevnega praznika, vendar ga bodo v Dragatušu preostali na nedeljo, 9. maj ko imajo ljudje več časa. Letos se bodo spet spominili strašnega bombardiranja v maju 1944, ko je sovražnik mislil, da bo uničil Glavni štab NOV, pa se to ni posrečilo. Obenem bodo počastili 30-letnico vstaje in 60-letnico Prostovoljnega gasilskega društva. Vaščani pripravljajo lep program v dvorani združenega doma, zatem pa domače belokranjsko slavje.

F. T.

Preveč za eno sejo

Odborniki občinske skupščine Črnomelj so 28. aprila dnevni red zasedanja občinske skupščine skrbili, ker je bil preobširen za eno zasedanje. Tokrat so sprejeli letošnji občinski proračun in program financiranja vzgoje in izobraževanja za leto 1971. Razpravljali so o programu javnih del za lansko leto in za letošnje obdobje, medtem pa so obravnavo zaključnih računov delovnih organizacij iz leta 1970 in poslovna poročila skladov preložili na zasedanje, ki bo v prvi polovici maja.

MLADINA BREZ KLUBA

Viniška mladina je imela doslej ples in sestanke v gasilski dvorani. Tega je konec, ker je podjetje Elektro odklopilo instalacijo. Bila je dotrajana in nevarna. Za novo napeljavo ni denarja. Mladinci so se obrnili po pomoč k domačemu odborniku. Prosil so ga, naj jim odstopi prostor v gradu, kjer je posloval bife. Mladina pa ne misli le na zabavo in ples, saj je 18. aprila s prostovoljno delovno akcijo urejevala in čistila okolico viniškega gradu ter reber nad kampom.

F. P.

Odeja prekratka, ne noge predolge

56 odst. vseh proračunskih dohodkov je v Črnomlju vezanih na zadovoljitev potreb, določenih z zakonom — Ostanek je premajhen za vse!

Z 8.932.399 dinarji bo letos razpolagal občinski proračun v Črnomlju, pri čemer pa je všteta tudi dotacija SRS, ki znaša 760.750 dinarjev. Slišati je kar lepo, če vemo, da je bilo lani tega denarja 7.808.593 din, a nove obveznosti zahtevajo velike vsote.

Za kulturno-prosvetno dejavnost bo šlo letos 320.000 din, od tega pa je treba takoj odšteti 290.000 din, kolikor znaša obvezna dotacija kulturni skupnosti. Izdatki za socialno skrbstvo se povečujejo od lanskih 861.188 din na 1.063.680 din. Povečanje gre v glavnem na račun večjih oskrbnin v raznih socialnih domovih in zavodih. Vprašanje je celo, če je planirana vsota zadostna, sicer bo treba razmisliti koga od prizadetih občanov vzeti domov.

Tudi postavka za zdravstveno varstvo ima na pogled precej več kot lani. Skupno bo šlo v ta namen 455.000 din, toda kar 370.000 din gre takoj stran skladu zdravstvenega zavarovanja kmetov, ki ga je občina letos dolžna podpreti. Komunalna dejavnost je v proračunu upoštevana z 200.000 dinarji. Celoten znesek je do dinarja namenjen samo izdelavi načrtov za vodovode itd. brez katerih se občina ne more potegovati niti za posojila.

Za delo državnih organov v vse-ljudsko obrambo vred je namenjenih 2.589.000 din, pri čemer pa zlasti vsota za občinsko sodišče še daleč ne krije potreb. Edini večji in resnični porast v letošnjem proračunu se kaže pri krajevnih skupnostih.

Medtem ko so lani dobile 370.000 din, jim bodo letos razdelili 501.000 dinarjev. Taki odločitvi so botrovali čisti računi. Po pragrah del bo 16 krajevnih skupnosti opravilo za 1.390.000 din raznih komunalnih del, proračun pa bo k temu prispeval le dobro tretjino.

Da bi družbeno-politične organizacije in društva potrebovale več, pa tudi vzdrževanje cest IV. reda, sklad za kmetijstvo in kategorizacija otrok, je več kot očitno, toda vsi bodo dobili manj, kot so prosili in kot potrebujejo za uresničenje načrtov.

Zategovanje pasu se torej nadaljuje. Za Črnomeljce to ni nič novega.

Še o »bolnikih, ki niso lutke«

Na notico, ki smo jo objavili 8. IV. 1971 na črnomaljski strani, nam je zdravstveni dom Novo mesto poslal naslednji odgovor:

„Ker smatramo, da članek enostransko obravnava čakalno dobo v zobni ambulanti Vinica, smo zaradi objektivnosti dolžni dati naslednje pojasnilo.

Na Vinici dela iste dneve kot zobna ambulanta tudi splošna ambulanta, ki jo vodi predstojnica enote iz Črnomlja, ki odgovarja tudi za delo na Vinici. Smatramo, da bi se „prizadeti“ morali najprej obrniti nanjo, če so že imeli utemeljene razloge za pritožbo. Čakalna doba je pozimi sicer večja kot poleti, vendar to ne more biti vzrok, da bo zobni terapevt namesto števila pacientov po delovni normi vzel v ordinacijo vse

čakajoče, ki često presegajo zmogljivosti ene ordinacije. Zobna ordinacija ima svoj delovni čas v okviru sistemizacije delovnih mest glede na razpoložljivi kader in materialne možnosti, ki pa so manjše od potrebe. To je za čakajoče paciente težko razumljivo. Zato seveda čakajoči ne morejo priti na vrsto, zlasti še ne, če prihajajo po dnevnih ordinacijah neenakomerno.

Na koncu naj omenimo, da članek enostransko obravnava delo v zobni ambulanti na Vinici in da obsojamo tak način prikazovanja nezadovoljstva. Vsi problemi, ki nastanejo ali obstajajo (mednje sodi tudi čakalna doba v zobni ambulanti), se dajo urediti sporazumno s krajevno organizacijo ter upravo ZD Novo mesto oz. z zdravstveno enoto v Črnomlju.

Direktor: primarij dr. ADOLF ŠPILER, l. r.

Ni sprememb od Franca Jožeta

Mape in zapiski črnomaljske geodetske službe datirajo iz leta 1870. Sto let kasneje delajo zazidalne načrte po starem stanju, zato ni čudno, če pride kdaj do zmešnjav. Kataster bo treba čimprej posodobiti: ugotoviti resnično stanje, poskrbeti za sodobnejšo obdelavo podatkov in izdelati kataster komunalnih naprav. Območje Bele krajine je v Sloveniji med zadnjimi, kar zadeva kataster, z novim zakonom pa bo treba te stvari urediti. Potrebovali bi 803.000 din, od tega po zakonu del sredstev prispeva republika.

Njegova ljubezen so rože

Da je Črnomelj v 13 letih dobil 7 hektarov parkov in nasadov je v glavnem »krivda« Alojza Rauha — Je mojster, da malo takih!

Skromen in redkobeseden možak postane v pogovoru zavzet samo takrat, ko je beseda o cvetju. Za vrtnarja se je izučil na Grmu v Novem mestu, zdaj pa vrsto let ureja v Črnomlju parke in zelenice.

— Kakšno je bilo mesto takrat, ko ste začeli spreminjati njegovo podobo in koliko nasadov že ima?

„Pred 13 leti je bil Črnomelj mnogo manjši. Redko so bile zelenice z okrasnim cvetjem, načrtnega dela na tem področju pa sploh ni bilo. Do zdaj smo uredili že okoli 7 hektarov parkovnih nasadov. Največ sadimo vrtnice. S tem cvetjem imam največ veselja in izkušnje, pa tudi praktično je, ker se razraste in ne zahteva veliko nege. Tulipani pri nas nimajo obstanka: sproti jih populijo in potrgajo.“

— Delate za krajevno skupnost. Menda niste za vse vrtnarske posle sami?

„Dva sva, morali pa bi biti vsaj štirje, če bi hoteli načrte za olepšavo mesta uresničiti in boljše vzdrževati že urejene parke in zelenice.“

— Ali ste mesto spreminjali v zelenice po svojem načrtu ali ste zamisel dobili kje drugje?

„Prepotoval sem vso zahodno Evropo. Vsako leto, kadar imam dopust, jo mahnem v drugo smer. Samo parke in cvetje ogledujem.“

Najbolj se mi je priljubila Švica s svojo uredjenostjo in čistočo. Tam nisem nikjer videl človeka, ki bi odpadke vrge na tla. Le kdaj bo pri nas tako!“

— Kakšni so vaši svetli in žalostni trenutki v službi?

„Ne pričakujem pohvale, čutim pa zadovoljstvo, če vidim človeka, da se ustavi pred nasadom in reče: „Glej, kako lepe so rože!“ Naravnost boli pa me, kadar zlikovci uničijo to, kar smo mi z velikim trudom naredili. Ponoči lomijo grmičje in trgajo rože.“

R. B.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

AB Agraria BREŽICE
Ste v zadregi za darilo?
Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

STANOVANJSKO PODJETJE ČRNO MELJ

objava prosto delovno mesto

— RAČUNOVODJE

Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri ali srednja strokovna izobrazba s 6-letno prakso v finančni stroki. Delovno mesto se lahko zasede takoj. Stanovanje ni na razpolago. Rok prijave je 10 dni po objavi razpisa.

COSMOS Ljubljana tovarna BELT, Črnomelj

razpisuje naslednje štipendije:

1. na visokih šolah

FNT — metalurgija 5 štipendij
strojna fakulteta 3 štipendije
elektro fakulteta 1 štipendija

2. srednje šole

TSS — strojni oddelek 6 štipendij
TSS — metalurški oddelek 9 štipendij
TSS — elektro oddelek 3 štipendije

3. na poklicnih šolah

obratni električarji 2 štipendiji
Na poklicni kovinarski šoli v Črnomlju za strugarje, rezkalce, ključavničarje, orodjarje 12 štipendij

Prošnje za štipendije je treba poslati na upravo tovarne BELT, Črnomelj, do 15. julija 1971.

PERUTNINSKO MESO IN KOKOŠJA JAJCA

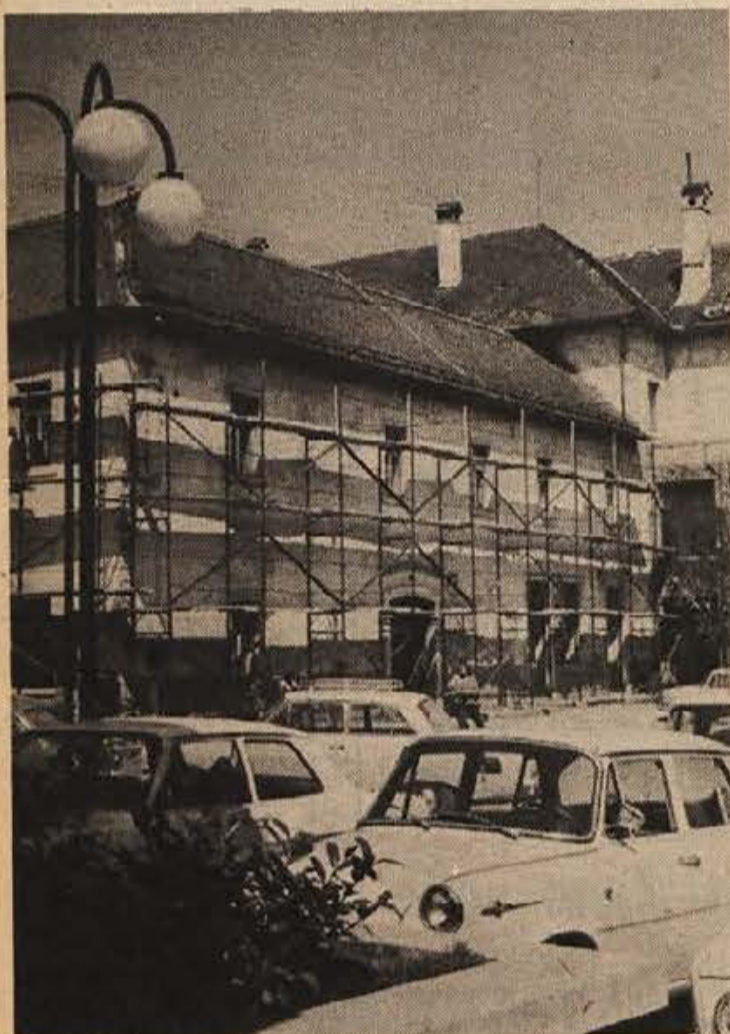
prodajamo odslej tudi na novomeški tržnici.

CENJENI POTROŠNIKI, OBIŠČITE NAS!

Uspešni poslovni stiki našega podjetja v Ljubljani z vsemi pomembnejšimi tovarnami v državi omogočajo tudi naši prodajalni, da je stalno založena z vsem tekstilnim blagom in konfekcijo po najnižjih dnevnih cenah.

„Deleteksil“ ČRNO MELJ

»Brez ‚Dolenjca‘: kot brez žlice v hiši!«

„Končno le“, pravijo meščani ob pogledu na obnovitvena dela v gradu, s katerimi so začeli prejšnji teden. Da pa je tudi stiska za parkirni prostor sredi mesta luda, je vsak dan bolj očitno. (Foto: R. Bačer)

ČRNO MALJSKI DROBIR

DELO JE ZAKLJUČENO — S pregledom poslovanja v Gostinskem podjetju Črnomelj je komisija za družbeni nadzor končala. O ugotovitvah bo poročala odbornikom na zasedanju občinske skupščine v prvi polovici maja.

KRAJEVNA SKUPNOST ČRNO MELJ bo letos dobila iz proračuna 244.000 dinarjev, kar je v primerjavi z lanskim dotacijo 215.000 din precej več. Kljub temu bo pozimi še vedno manjkalo denarja za stalno plujeenje cest, poleti pa za škropljenje proti prahu.

ZADNJE DNI PRED PRAZNIKI so bile črnomaljske trgovine polne kupcev. Tigovci so komaj utegnili zadovoljiti stranke. Čeprav so se vsi dobro založili, je ta ali oni kupec pogrešal izbire. Prehrabeno blago, mesne izdelke in pižice so kupovali, kot bi dajali s popustom. Tudi na bencinski črpalki je bilo iztržka več kot običajno.

OKOLI 600 OTROK se v črnomaljski občini prevaža v šolo. Občina plačuje prevoze iz svojih sred-

stev. Letos so v ta namen predvidevali 60.000 din več kot lani, ob pravkaršnji podražitvi prevoza pa že kaže, da planirana vsota ne bo zadostovala.

DOSEDANJI SODNIK črnomaljskega občinskega sodišča Janeza Kramarič odhaja na novo službeno dolžnost: 7. aprila je bil v Ljubljani zaprišečen za sodnika okrožnega sodišča v Novem mestu.

STANOVANJSKO PODJETJE je v naselju za obratom tovarne BETI začelo graditi nov stanovanjski blok. Stanovanja bodo odprodali delovnim organizacijam. Kljub temu da je gradnja novega bloka v neposredni bližini stolpca, kamor so se ljudje vselili pred nekaj meseci, bi bil čas, da bi uredili okolico. Vsaj pri vzhodu v stavbo.

ODKAR SO ZAČELI OBNAVLJATI FASADO gradu, v katerem ima prostore občinska skupščina, je slišati predloge, naj bi poskrbeli še za zamenjavo starinskih lesenih hodnikov, polnih velikih grč, ob katerih se stranke spotikajo.

Črnomaljski poročevalec

TURISTIČNO DRUŠTVO SEVNICA
hortikultura sekcija

prireja v soboto, 15. maja

ZANIMIV IZLET NA SEJEM CVETJA V ZAGREB

Odhod z železniške postaje Sevnica ob 6.55
zjutraj s potniškim vlakom.

Prijave sprejema in daje pojasnila Cvetličarna Fric
pri kolodvorski restavraciji do 12. maja 1971.

Iščemo dekle

(redno delovno razmerje)

za čiščenje restavracijskih prostorov. Hrana in stanovanje v hiši. Osebnih dohodov po pravilniku o OD.

Zglasite se osebno.

Gostinski šolski center
Ljubljana

Kmetijsko in trgovsko podjetje
AGRARIA Brežice
obvešča potrošnike,
da Kmetijsko posestvo
Cerklje ob Krki
— RAZPRODAJA
KOKOŠI

Nakup je možen vsak dan, razen nedelje, od 7. do 15. ure. Cena: 10 din za kokoš. Za nakup se priporoča kolektiv.

Kmetijskega posestva
Cerklje

Nasadi holandskih tulipanov pred tovarno BETI nekatere bodo v oči. Trije mladinci, ki so pred kratkim gredoč s plesa potrgali cele šope rož, so že dobili račun: 260 dinarjev. Nič bolje kot tulipanom se ne godi okrasnemu grmičju po parkih in nasadih. Veje rumenih forzij so na debelo lomili. (Foto: R. Bačer)

»Brez, Dolenjca': kot brez žlice v hiši!«

RENAULT
ZASTAVA
TAM

PIONIR NOVO MESTO TEL. 21-243

SERVIS

HITRO, KVALITETNO IN POCENI

vam nudimo v servisu in obratu:

● servisne preglede in popravila vozil v garancijski dobi:

ZASTAVA, RENAULT, TAM

● vsa večja in generalna popravila osebnih vozil:

ZASTAVA, RENAULT in TOVORNIH VOZIL

● kleparska in avtomobilarska dela

● lastnikom osebnih vozil priporočamo optični pregled podvozja in uravnoteženje koles

● nudimo ključavničarske, strgarske in varilske storitve

PRIČAKUJEMO VAŠ CENJENI OBISK!

PRIPOROČAMO PREDNAROČILA

na tel.: (068) 21-243

Moške obleke in hlače, ženske midi in maxi plašče iz balonske svile, ženske obleke iz trevire in diolen lofta

si izberite

v poslovalnici

KONFEKCIJA

trgovskega podjetja
SEVNICA

Kmečka ohcet trka na duri

28. maja bo Metlika preplavljena z narodnimi nošami — Pri prevozu nevestine bale bo sodelovalo več folklornih skupin iz Bele krajine

Spektakel, kakršnega Metlika še ni videla, bo 28. maja gotovo privabil na tisoče gostov v Belo krajino. Znano je, da bo ta dan v Metliki potekal del mednarodne turistične prireditve „slovenska kmečka ohcet“. Program je že znan.

Popoldne ob 15.30 bo predaja nevestine bale pred Ganglovo hišo na Mestnem trgu. Folklorne skupine s Preloke, Vinice, iz Starega trga, Dragatuša, Adlešič, Metlike, morda še iz Semiča in Črnomlja, pa tudi nekatere iz hrvaške strani, bodo za udeležence na kmečki ohceti iz raznih evropskih dežel še posebno zanimive.

Ob 16. uri se bo začel prevoz bale z vsemi ceremonijami. Svatje bodo šli čez Drage do Kremesca, po Vinogradniški cesti čez Požek na Trg svobode, kjer bo pred Zalokarjevo hišo bala predana ženinu.

Zatem bodo na Veselici, pred Vinsko kletjo in na kopaljšču nastopi folklornih skupin s tamburaši, igrala bo metliška godba na pihala, nastopil pa bo tudi Henček s svojim ansamblom.

Prevoz kmečke bale si bodo ogledali tudi udeleženci avtorallyja Ljubljana-Metlika. Start bo 28. maja ob 11. uri pred halo Tivoli v Ljubljani, opoldne bodo udeleženci rallyja obedovali v Novem mestu, Metličani

pa jih bodo pričakali ob 14. uri pred tovarno BETI.

Ta dan bo Metlika tudi okrašena, kot se spodobi za tako prireditev, za dobro počutje gostov pa se z vso vneto pripravljajo gostinci. Računajo tudi, da se bo trlo tujih in domačih novinarjev ter snemalcev, preko katerih bodo Metliko spoznali narodi 16 dežel.

Priznanja OF podeljena

V petek, 30. aprila zvečer, so v Metliki na slavnostni akademiji v počastitev 30-letnice vstaje in 1. maja podelili letošnja občinska priznanja Osvobodilne fronte. Priznanje je dobila občinska organizacija Rdečega križa za dolgoletno stalno in uspešno delo in s tem tudi vsi aktivisti RK v občinski in v terenskih organizacijah.

Med posamezniki so dobili priznanja: Niko Rožman iz Boršta; Emil Škabar iz Gradca, Jože Šumoh in Ivanka Muc iz Drašič ter Zvonko Pavlovič iz Metlike.

Gasilci so dajali račun

Pohvalna ocena o dosedanjem delu občinske gasilske zveze v Metliki — Tudi sklep: v tednu požarne varnosti praznik gasilcev

Ob prisotnosti podpredsednika občinske skupščine inž. Ivana Kostelca, sekretarja komiteja Martina Stefaniča in Milana Vrhovca, predstavnika republiške gasilske zveze, so na nedavnem občnem zboru gasilske zveze v Metliki poročali o delu predsednik Anton Vrančar, poveljnik Martin Črnugeč in blaginik Ignac Štupar.

Obracun dela je bil prav dobro ocenjen, saj so lani dobili novo brizgalno v Dragomlji vasi, na Primostku in v Lokvici pa so začeli graditi gasilski dom. V razpravi so ugotavljali, da opremljenost gasilskih društev kljub vsem prizadevanjem še ni zadovoljiva. Poleg 6 novih motornih brizgal bi jih morali dobiti na terenu še 14, ker so dosedanje zastarele. Tako računajo, da bodo že v letošnjem letu nabavili vsaj dve: za Gradac in Podzemelj.

Gasilska zveza je organizirala tudi več sektorskih tekmovanj in občinsko tekmovanje, na katerem si je Božakovo priborilo naslov občinskega prvaka. Na občnem zboru so sprejeli več sklepov za bodoče delo. Pomenben je zlasti ta, da bodo Metličani skupno s Črnomeljci pri-

redili tečaj za gasilske strojnike, po možnosti pa bi radi s tečajem usposobili še tajnike in blaginike gasilskih društev, kar bi oživilo organizacijsko in operativno delo na terenu. Metličani bodo letos sodelovali na „oslovah 100-letnice gasilskih društev“ v Krškem in v Mariboru ter 90-letnice gasilskega delovanja v Črnomlju. Posebno veselja pa so gasilci odločitev, da bodo v letošnjem letom vpeljali gasilski praznik, ki ga bodo sami izbrali v tednu požarne varnosti. Ta dan bodo za člane gasilskih društev priredili izlete z obiskom sosednjih društev.

NE NA KOPALIŠČE!

Komunalno podjetje in mnogi meščani se trudijo, da bi dali Metliki čim prijetnejšo podobo, nekateri pa ta prizadevanja sproti podpirajo. Tako je metliško podjetje GOSTUR na letnem kopaljšču ob Kolpi zraslo precej večje, pa je že naslednje dni bilo iz zemlje poravnanih čez 30 sadik vrtnic. Zato podjetje GOSTUR prepoveduje vstop na kopaljšče v Metliki in v Podzemlju, dokler ne bo z objavo odprta letošnja kopalna sezona.

SPREHOD PO METLIKI

POSVETOVANJE PREDSTAVNIKOV OBKOLPSKIH OBČIN je bilo v Metliki v četrtek, 28. aprila. Navzoči zastopniki iz Metlike, Črnomlja, Kočevja, Ogulina, Duge Rese, Karlova, Ozlja in Somobora so obravnavali izvajanje regionalnega obkolpskega programa, ki zajema prometne zveze, rekreacijske kraje in prostore, turizem itd. Kot prvi uspeh prizadevanj bo 9. maja otvoritev novega mostu na Kolpi v Metliki.

NA STARI CESTI V METLIKI ropoče kompresor, delavci komunalnega podjetja kopljejo jarke za kanalizacijo. Spriče skalnatega terena je delo težko in zamudno. Kanalizacijo bodo položili še po Bregu revolucije oziroma po bodoči Ganglovi cesti in zato tudi tu že kopljejo jarke. Za zdaj samo do Vujčičeve hiše. Ko bo kanalizacija končana, bo možno v doglednem času Staro

cesto bolje urediti in tudi asfaltirati. DELAVCI KOMUNALNEGA PODJETJA so pred kratkim odstranili polomljeno žično ograjo pri šolskem vrtu. Novi betonski zid, na katerega bodo postavili popravljeno ograjo, so za dober meter pomaknili proti vrtu, tako da bo cesta odsej precej širša. Treba pa jo bo še urediti in čimprej asfaltirati, če zavoljo številnih prireditev v bližnjem domu Partizana in na Pungartu.

PRETEKLI TEDEN STA UMRLA: Marija Kovačič iz Mokronoga, stara 82 let, in Janez Kostelec, kmet iz Drašič, star 77 let.

ZADNJI DEŽ je močno koristil razsušeni zemlji in tudi vodnjaki po vaseh in vinogradih so se nekoliko napolnili. Zdaj je po parkih in vrtovih vse v cvetju, pa tudi po gozdovih, saj je metliški učenc Mitja Pavlovič že na Jurjevo, 24. aprila, v Bočki nabral lep šopek šmarnic.

VAŠA BANKA DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

obvešča vse občane in komitente, da je 4. MAJA 1971

odprla novo EKSPOZITURO na Cesti kom. Staneta 10 v Novem mestu.

V novi ekspozituri bomo opravljali naslednje bančne posle:

- ZBIRALI HRANILNE VLOGE
- VODILI ZIRO RAČUNE OBČANOV
- VODILI DEVIZNE RAČUNE OBČANOV
- OPRAVLJALI DEVIZNO VALUTNE POSLE, ODKUP IN PRODAJO VALUT
- OPRAVLJALI DRUGE BANČNE POSLE

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

DBBH

NOVO MESTO

ŠENTJERNEJČANKE ZMAGALE V METLIKI

Prejšnji teden je bilo v Metliki področno rokometno prvenstvo za ženske ekipe z osnovnih šol. Prvo mesto je osvojila osnovna šola Martina Kotarja iz Sentjerneja, na drugem so Artiče, sledijo Metlika, Krško, Črnomelj in Krmelj. Rezultati posameznih srečanj: Metlika: Krmelj 7:0, Artiče: Krško 9:1, Sentjernej: Krmelj 15:1, Krško: Črnomelj 6:5, Sentjernej: Metlika 10:3 in Sentjernej: Artiče 5:3. Za najboljšo igralko prvenstva so razglasili Marijo Ostrelč iz Artič, za najboljšo strelko Nežko Kromar, najboljša vratarka pa je bila Milena Jereb, obe pionirki sta iz Sentjerneja. Tekmovanje je bilo dobro organizirano.

T. GASPERIC

metliški tednik

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 7. maja - Stanislav
Sobota, 8. maja - Viktor
Nedelja, 9. maja - Dan zmage
Ponedeljek, 10. maja - Izidor
Torek, 11. maja - Matija
Sreda, 12. maja - Pankracij
Četrtek, 13. maja - Servacij

KINIO

BREZICE: 7. in 8. 5. francoski barvni film „Medved in lutka“, 9. in 10. 5. angleško-italijanski barvni film „Stirje komandosi za Norveško“, 11. in 12. 5. italijanski barvni film „Premična Meta“.
CRNOMELJ: Od 7. do 9. 5. ameriški barvni film „Stirje v burji“, 11. 5. ameriški barvni film „Obramba obtožuje“.
KOSTANJEVICA: 8. 5. egiptovski barvni film „Arabska princesa“, 9. 5. ameriški barvni film „Tobruk“.
KRŠKO: 8. in 9. 5. ameriški barvni film „Dan obrnjenega revolverja“.

12. in 13. 5. francoski barvni film „Male vrline - veliki grehi“, 10. 5. slovenski film „Na klanca“.
METLIKA: Od 7. do 9. 5. ameriški barvni film „Hiša iz kart“, Od 7. do 9. 5. ameriški film „Priča mora umreti“, 12. in 13. 5. ameriški barvni film „Spovem se...“.
MIRNA: 8. in 9. 5. ameriški barvni film „Neukrotljivi“.
MOKRONOG: 8. in 9. 5. ameriški barvni film „Noč generalov“.
NOVO MESTO: 8. in 9. 5. nemški barvni film „Charlyjev stric“, 10. in 11. 5. angleški barvni film „Na čebji je vrsta, da umreš“, 12. in 13. 5. francoski barvni film „Droga“ - **POTUJOČI KINO NOVO MESTO:** Od 7. do 11. 5. ameriški barvni film „Pot na zahod“.
RIBNICA: 8. in 9. 5. ameriški barvni film „Vročji mljini“.
SEVNICA: 8. in 9. 5. ameriško-italijanski film „Samomorilski komandosi“, 12. 5. ameriški film „Bostonski davitelj“.
SODRANICA: 8. in 9. 5. ameriški film „Bika v Ardenih“.
SENTJERNEJ: 8. in 9. 5. „Velika pobuna“.
TREBNJE: 8. in 9. 5. ameriški barvni film „Bolni skozi Mohawk“.

PREKLICI

Cilka Pipan, Gaberje 76, Brusnice prepovedujem hojo po mojem dvorišču in pašo živine po mojem zemljišču. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Marija Plut, Grm 1, Gradac, prepovedujem vsakomur vožnjo in pašo kokoši na njeni Ciline, kakor tudi na stavbišnih parcelah št. 1181/2, 1154 in 1155 k.o. Primostek. Kdor ne bo tega upošteval, ga bom sodno preganjala.

Marija Žugelj, Slamna vas 10, Metlika, preključujem pašo kokoši in živine ter hojo po moji njeni v Penjanovcu. Enako velja preklic vožnje po mojem zemljišču na Kokočevcu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Anton Zupančič, Kurirska pot 14, Novo mesto, prepovedujem vsako hojo, igranje otrok, razmetavanje smeti in odpadkov ter pašo kokoši po mojih travnikih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Ob boleči in prerani smrti mojega nadvse ljubljenega moža in brata

ALOJZA MOVERNA iz Vapčje vasi 18 pri Semeču

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, znancem, prijateljem, vaščanom za podarjene vence, cvetje, za izrečeno sožalje vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom in strežnemu osebju internega in kirurškega oddelka bolnice Novo mesto, tovarni ISKRA in sodelavkam KOZB, OOBZ, SZDL za pomoč, Martini Jakši in Lojzu Kočevarju za poslovljne besede, godbi in pevcem, vsem, ki so sočustvovali z nami še enkrat prav lepa hvala.

Zalujoča žena Anica, brat Franc z ženo Mici in drugo sorodstvo

Ob bridki in nepozabni izgubi naše drage mame

JOŽEFE POTOČAR iz Vel. Bučne vasi 28

se zahvaljujem vsem, za podarjene vence in cvetje ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujem dr. Špirarju in dr. Vodniku za vso požrtvovalnost v času njene bolezni, osebju internega in kirurškega oddelka novomeške bolnice, gospodu župniku za spremstvo in vsem sosedom, ki so nam stali ob strani ob tej težki izgubi.

Zalujoči: sinovi Franc, Lojze in Jože z družinami in hčerka Pepca z družino

Po dolgi bolezni nas je v 75. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, stara mama in sestra

MARIJA LUŽAR, roj. DRAGMAN iz Polhovice pri Sentjemeju

Zahvaljujem se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje. Posebno se zahvaljujem dr. Podobniku, dr. Kramarju in dr. Zuniču za lajšanje bolečin v času njene bolezni, terenskemu obratu Čestnega podjetja v Novem mestu, Kremenu Novo mesto in Iskri Sentjernej za podarjene vence ter gospodu župniku za obred.

Zalujoči: mož Alojz, sinovi Alojz, Jože in Martin z družinami in Tone, hčerki Marija in Martina z družinama, sestra Pepca z družino in drugo sorodstvo

Društvo upokojencev Straža-Toplice poklanja namesto venca na grob pokojnega Francoeta Sajeta iz Drganjih sel 100 din Zvezi slepih Novo mesto. Za poklonjeni znesek iskrena hvala - Zveza slepih Novo mesto.

bonboni VISOKI v odijo v kvaliteti in nagrajujejo

Visoki C bonboni z dodatkom vitamina C utrjujejo vaše zdravje.

Njihova posebnost je tudi sodobna in higienska embalaža. Zbiralec značek tudi nagradjujejo! Kdor pošlje pet praznih vrečk bonbonov visoki C in sestavi iz sedmih kuponov, ki bodo objavljeni v

DOLENJSKEM LISTU

besedo VISOKI C ter vse skupaj pošlje v propagandno službo Zito Ljubljana, dobi brez žrebanja kolekcijo petih značk.

nagrada-visoki c

Kombinat
Zito,
Ljubljana,
Smartinska 154
(nagrada -
Visoki C)

maliglas

SLUŽBO DOBI

SPREJMEMO NATAKARICO in kuhinjsko pomočnico (lahko sta tudi začetrnici ali priučeni), stari do 25 let. Nastop službe takoj ali s 15. 5. 1971. Gostilna Milka Murko, Krško.

VSO OSKRBO nudim kmečkemu fantu, ki bi po službi pomagal na kmetiji. Možnost zaposlitve. Kanič, Medno 21, Ljubljana-Sentvid.

STANOVANJA

ZAMENJAM stanovanje (enosobno in pol) v Črnomlju za enako ali večje v Novem mestu. V poštev pridejo samo vojaški upokojenci. Naslov v upravi lista (928/71).

ODDAM opremljeno sobo v centru mesta. Naslov v upravi lista (932/71).

SPREJMEMO dekle na stanovanje. Marija Pečaver, Trdinova 21, Novo mesto.

ZA PLAČILO vnaprej uredim dve sobi, vseljivi čez mesec dni. Oddam tudi takoj vseljivo sobo. Naslov v upravi lista (937/71).

PRODAM dvosobno stanovanje. Ogled vsak dan po 15. uri na Zagrebški 7, Novo mesto.

Motorna vozila

PRODAM FIAT 600-D. Branko Kranjc, Loka pri Zid. mostu 30.
PRODAM ZASTAVO 750; ugodna cena. Rudi Sitar, Jablan 9, Mirna peč.

OSEBNI AVTOMOBIL NSU Prinz, dobro ohranjen, prodam. Naslov v upravi lista (927/71).

PRODAM AVTO Volkswagen 1300, letnik 1966. Ogled: Novotehna, poslovavnica 2, Kandija, Novo mesto.

PRODAM FIAT 600 D. Mirana Jarca 20, Novo mesto.

PRODAM AUDI luxus 1969, malo vožen, izredno ohranjen. Naslov v upravi lista (939/71).

PRODAM NOV MOTOR MZ ES 150, prevoženih 240 km, malo karamboliran, po ugodni ceni. Ogled vsak dan od 7. do 14. ure. Martin Dragan, Mercator, skladišče Ločna, Novo mesto.

PRODAM

UGODNO PRODAM sobni kamin, 2 peči „Plamen“, 1 štedilnik „Gorenje“. Naslov v upravi lista (931/71).

PRODAM KOSILNICO Alpina in voz zapravljiček. Miha Fabjan, Vel. Rigelj, 1, Dolenjske Toplice.
PRODAM enofazni hidrofor, skoraj nov, po nizki ceni. Jozefina Zaplatar, Mokronog 113.
PRODAM enofazni hidrofor (180 litrov). Poizve se v gostilni Lazar, Mali Slatnik, Novo mesto.
PRODAM malo mlatnilnico s tresali. Anton Zupančič, Kurirska pot 14, Novo mesto.

POCENI PRODAM dnevno sobo z dvema kavčema. Cesta herojev 33 a (Pri Labodu).

PRODAM rabljen magnetofon Philips (dvostezni) in kolekcijo posnetih trakov. Kozolec, Nad mlino 19, Novo mesto (tel. 21-517 v popoldanskem času).

UGODNO PRODAM mlatnilnico

ZMAJ, jermenico za traktor Zetor, vprežne grablje kombinirke BAUTZ in traktorsko snopovozalko LANZ. Vodopivec, Roje 15, Sentjernej.

PRODAM košnjo sena in otave. Ogled od 16. ure dalje. Golob, Trdinova 41, Novo mesto.

PRODAM košnjo sena in otave. Pojasnila daje Adolf Gričar, Dol. Podboršt - mljn, Trebnje.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO Slovenska vas - Dob pri Mirni, prodaja večjo količino sena po dnevni ceni.

PRODAM malo rabljen vprežni obračalnik in nov kultivator za enosni traktor. Ferkoj, Kronovo, Smarješke Toplice.

PO UGODNI CENI prodam mlatnilnico češke znamke (veja in čisti) in pisalni stroj „Triumf“, Julij Beber, Tanča gora 10, Dragatuš.
PRODAM izpravn. električni stroj za strešno cementno opako s 1500 modeli. Martin Jančar, Dol. Težka voda 2, Stopiče.

KUPIM

KUPIM 200-300 kg betonskega železa (9-11 mm) ali zamenjam za vino. Naslov v upravi lista (919/71).

POSEST

PRODAM košenjico na Gorjancih, primerno za vikend. Naslov v upravi lista (915/71).

ENOSTANOVANJSKO HIŠO, 800 kv. m vrta s sadnim in okrasnim drevjem, primerno tudi za obrt, prodaja Ana Molan, Črnc 41, Brezice.

UGODNO PRODAM manjše posestvo, hišo z električno napeljavo, z vodo in gospodarskim poslopjem. Sončna lega, dovoz z avtom, primerno za vikend. Cena po dogovoru. Takoj vseljivo. Ivan Andrejaš, Zdolec 63, 68270 Krško.

RAZNO

POROČNI PRSTANI! - Če želite osrečiti in razveseliti svoje dekle, ženo ali nevesto, ji kupite lep prstan! Dobite ga pri Otmarju Zidarju, zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

50-LETNI vdovec z manjšo kmetijo brez otrok išče dobrosrčno upokojenko - vdovo ali žensko (po možnosti brez otrok ali samo z enim otrokom) od 35 do 45 let. Ponudbe na upravo lista pod „Vdovec“.

CESTNIKE

Ljubi ženi in mami Kristini Bartolj, Kettejev drevored 49 za 40. rojstni dan želimo, da bi ostala še naprej srečna in zdrava med nami - mož Franc, hčerki Fani in Jožica ter sva Franca.

OBVESTILA

PRODAJAM vozila Opel. Smajdek, Valantičeva 7, Novo mesto. Oglasite se v popoldanskem času.

HITRO OČISTI oblačila družbeni oprat Pralnica in kemična čistilnica Novo mesto, Germova 5. Odprto od 6. do 18. ure.

NOVO: ščetke praktične za čiščenje radiatorjev in vse ostale ščetarske usluge nudi: Ščetarstvo Armič, Tržaška 52, Ljubljana.

V VALILNICI na Senovem lahko dobite vsako sredo enodnevnne piščance po znižani ceni 2,00 din; bele teške, rjave in črne. Se priporoča: Miho Gunjilac, Senovo 72.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 9. MAJA: 10.30 - Občinske novice in lokalna poročila. Reklame in oglasi - Zgodilo se je v preteklosti - Po domače (glasbena oddaja) - Pogovarjal smo se z vaščani iz Tržišča - Kmetijski nasveti - Zabavna glasba z uganko - Zlom fasizma - predpogoj napredka (ob dnevu zmage) - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - Zaključek oddaje.

SREDA, 12. MAJA: 16.00 Reklame in oglasi - Zgodilo se je v preteklosti - NAJPOPLLOT - Ohranitev zdravja in mladostne svežine - TOP-POPS 12 - Z ribiško palico v roki - Po domače z ansambлом Mihe Dovžana - Zaključek oddaje.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dobrega moža, očeta, starega očeta, strica

FRANCA ZAMANA upok. rudarja iz Hinje pri Krmelju

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, vence in sočustvovali z nami v težkih trenutkih. Posebna zahvala rudarski godbi Hrastnik, pevcom „Svobode“ Krmelj za žalostinke, društvu upokojencev Sentjanž za spremstvo s praporom in govorniku za poslovljne besede. Zahvala tudi tokometašem „Svobode“ Krmelj za udeležbo in pomoč pri pogrebu, gospodu župniku za spremstvo in obrede ter sosedom za nesebično pomoč.

Zalujoči: žena Julijana, otroci Julijana, Franci, Pavla, Roman, Justi, Marjan z družinami in drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi našega moža, očeta, starega očeta, tasta in strica, pokojnega

JOŽETA PEČJAKA upokojenca iz Dolge vasi 60 pri Kočevju

se zahvaljujem vsem, ki so ga spoštovali in ljubili ter spremili na zadnji poti. Prav posebno zahvala velja zastopnikom družbenih organizacij in občinske skupščine Kočevje ter govornikom za poslovljne besede, gasilec, lovcom, logarjem, godbi na pihala ter vsem znancem in sorodnikom, ki so mu poklonili vence.

Užalostičena žena Pepca, sin Alojz in hčerka Malči z družinama ter drugo sorodstvo
Dolga vas, 14. aprila 1971

ZAHVALA
Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi nepozabnega moža in očeta

JOŽETA UHANA
iz Gor. Ponikev 11 pri Trebnjem

se najlepše zahvaljujem vsem dobrim sorodnikom, sosedom, gasileckemu društvu, prijateljem in znancem, ki so pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti ter mu posuli prerani grob s tako lepimi vencami. Se posebna hvala gospodu dekanu in Pavletu Japlju za ganljive besede. Vsem za vse najlepša hvila

Zalujoči: žena Malka in sinova Joško in Mirko

Ob boleči in prerani izgubi moža in hčerke

ALOJZA VAJSA
in
NATAŠE VAJS

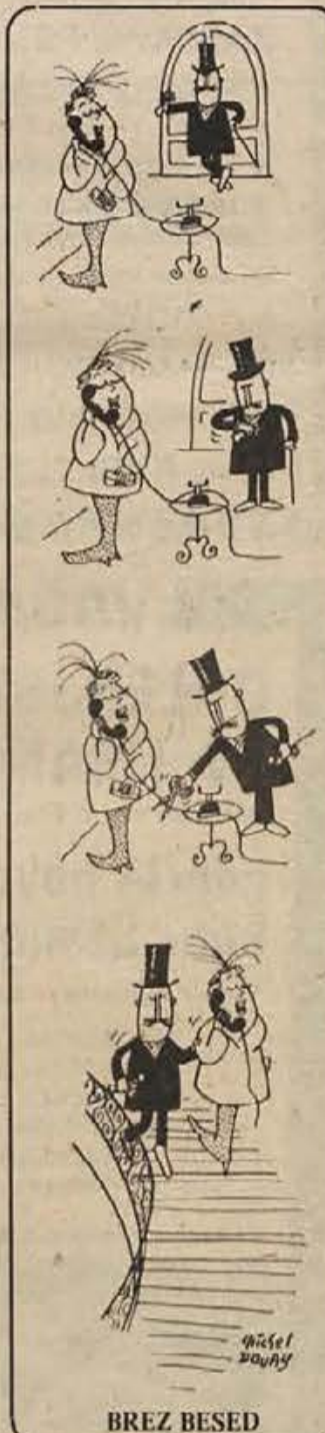
se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, ki ste se v tako velikem številu poslovlili od njiju, nam izrekli sožalje in jima darovali cvetje.

Posebna zahvala kolektivu ELA Novo mesto, Zdravilišču Dolenjske Toplice, tovarni ISKRA Novo mesto, tovarni LABOD Novo mesto, godbi in pevcem ter častiti duhovščini.

Še enkrat vsem in vsakemu posebej prisrčna hvala!

Novo mesto, 1. maja 1971.

Zalujoči: žena - mamica in vsi sorodniki

Oboje potrebujemo: vaš
stari in novi naslov
ko nam pismeno javljate spremembo naslova! Listu vam na novi naslov ne moremo pošiljati, če nam likratni ne sporočite svojega dosedanjega (starega) naslova. Ne jezite se torej na nas, če boste prejeli Dolenjski list tudi naprej na dosedanjem naslovu, čeprav že stanujete kje drugje - zato upoštevajte naše gornje navodilo.

UPRAVA LISTA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 7. MAJA: 8.10 Opera matineja - 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Glasbena - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Glavni povzročitelji gozdnega medenja - 12.40 Z ansambлом Lojzeta Slaka - 13.00 Poročajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Človek in zdravje - 18.15 Anton Dvoržak: Godalni kvintet v G-duru. 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Zadovoljni Kranjci - 20.00 Poje zbor francoske RTV - 20.30 „Top-pops 13“ - 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 8. MAJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.35 Z orkestrom Arturo - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Mr. Ivan Mrzel: Naj-pogostnejše boleznj golobov - 12.40 Poje tenorist Arduino Zamaro - 13.30 Poročajo vam... 14.30 Veseli zvoki z domačimi ansambli - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 16.40 Dobimo se ob isti uri - 17.10 Gremo v kino - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana - 20.00 Spoznavajmo svet in domovino - 21.15 Parada zabavne glasbe - 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 9. MAJA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Janez Dokler: Mojih 30 zrelih let in mladi - 9.05 Koncert iz naših krajev - 10.05 Se pomnite, tovariši... Dr. Aleš Bebler: Od zloma do prvih uporniških strel - 10.25 Pesmi borbe in dela - 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 11.50 Pogovor s poslušalci - 13.30 Janez Korošec: Zaključni boji leta 1945 - 13.50 Z domačimi

ansambli - 14.30 Humoreska tega tedna - B. Copić: Osmo otenziva - 15.25 Radijska igra - Ciril Kosmač-Borut Trekman: Pomladni dan - 16.45 do 19.00 Nedeljsko športno popoldne - 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „V nedeljo zvečer“ - 22.20 Zaplešite z nami!

PONEDELJEK, 10. MAJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Tatjana Stupica: Novejše raziskave na področju obdelave tal - 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru - 13.30 Poročajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 16.40 Operetna glasba - 17.10 „Pesem dela“ - 18.15 „Signal“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s triom Franea Sušnika - 20.00 Carl Orff: Meseec - opera v petih slikah - 21.15 Iz slovenske lažje orkestralne glasbe - 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 11. MAJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.35 Slovenske narodne izvaja ansambel bratov Avsenik - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za

naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Dušan Terčelj: Vino in prehrana - 12.40 Lepe melodije z orkestrom „101 Strings“ - 13.30 Poročajo vam... - 14.10 Glasbena trihuma mladih - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 16.40 „Rad imam glasbo“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V terek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Rudija Bardorferja - 20.00 Prodajalna melodij - 20.30 Radijska igra - M. Miller: Zelva Maurocordatos - 22.15 Umetna glasba azijskega sveta.

SREDA, 12. MAJA: 8.10 Opera matineja - 9.05 Za mlade radovedneže - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Franc Grum: Hranilna vrednost trave, silaže in sena je odvisna od vlaknine - 12.40 Po domače - 13.30 Poročajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Jezikovni pogovori - 18.15 Iz slovenske orkestralne glasbe - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu - 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 13. MAJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.35 Popevke z jugoslovanskih festivalov - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Andrej Sertelj: Kmečki gozdni posestniki iz Črne na Koroškem na izletu - 12.40 Od vasi do vasi - 13.30 Poročajo vam... - 14.10 Poslušajmo in primerjajmo pesmi mladih - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Francija Puharja - 20.00 Cetrtekovec domačih pesmi in napevov - 21.00 Večer s slovenskim pesnikom Janezom Menartom - 21.40 Glasbeni nokturno - 22.15 Naši skladatelji, ki delujejo na tujem.

JUGOBANKA

LJUBLJANA,
Titova 32
LJUBLJANA,
Celovška 106
CELJE,
Titov trg 7

Vabimo vas, da se poslužite bančnih storitev, ki vam jih nudi JUGOBANKA s svojimi poslovnimi enotami v Jugoslaviji in preko predstavništva v tujini

- zbira hranilne vloge občanov
- vodi devizne račune občanov
- opravlja vse storitve na podlagi varčevanja v Jugoslaviji in tujini
- daje kredite za stanovanjsko izgradnjo in potrošniške kredite

Jugoslovanom na začasnem delu v tujini JUGOBANKA omogoča, da svoje prihranke - tudi pri tujih bankah, s katerimi imamo posebne aranžmaje - v tujini in trojezičnih in trojezičnih knjižicah, in to v ZR Nemčiji, Avstriji in Švici.

Prihranki v markah, šilingih in frankih na teh knjižicah lahko prav tako dvigajo v teh državah in v Jugoslaviji pri vseh filialah JUGOBANKE.

Banka v Celju posluje vsak delavnik, razen sobote, od 9. do 12. ure in od 13. do 17. ure.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 6. MAJA
9.35 TV V SOLI (Zg) - 10.30 NEMŠČINA (Zg) - 10.45 ANGLEŠČINA (Zg) - 11.00 FRANCOŠČINA (Bg) - 14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zg) - 15.40 NEMŠČINA - ponovitev (Zg) - 15.55 ANGLEŠČINA - ponovitev (Zg) - 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Bg) - 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.15 PIKA NOGAVIČKA - serijski film (Lj) - 17.45 KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV V SARAJEVU (Sa) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 SKRIVNOSTI ŽIVALI - serijski film (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 ENKRAT V TEDNU (Lj) - 19.20 VSE ZIVLJENJE V LETU DNI - serijska oddaja (Bg) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 CETRTKOVI RAZGLEDI: Pariška komuna (Lj) - 21.25 L. Pirandello: MOJ SVET - nadaljevanje (Lj) - 22.55 400 LET SLOVENSKE GLASBE: Danilo Svata (Lj) - 22.55 POROČILA (Lj)

PETEK, 7. MAJA
9.30 TV V SOLI (Zg) - 11.00 ANGLEŠČINA (Bg) - 15.40 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE: Srbohrvaščina (Bg) - 16.10 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 16.25) (Bg) - 17.00 VIJAVAJA-RINGARAJA (Jurčič) (Lj) - 17.45 POROČILO S KONGRESA SAMOUPRAVLJALCEV (Sa) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 ZABAVNO GLASBENA ODĐAJA (Zg) - 18.45 VARIETE (Zg) - 19.00 MESTECE PEYTON - serijski film (Zg) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 TUJEC NA VLAKU - ameriški film (Lj) - 22.15 RDEČILO - nemška barvna glasbena oddaja (Lj) - 22.45 POROČILA (Lj)

SOBOTA, 8. MAJA
pribl. 8.25 KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV V SARAJEVU - prenos (Sa, Lj) - 14.30 Wembley: NOGOMETNI FINALE ZA ANGLEŠKI POKAL - prenos v barvah (EVR) - 18.00 OBZORNIK (Lj) - 18.15 POPULARNE NARODNE PESMI - oddaja TV Beograd (Lj) - 18.45 HOLANDSKI DRAGULJI - serijski film (Lj) - 19.10 MOZAIK (Lj) - 19.15 OB MEDNARODNEM DNEVU RK - Človek človeku (Lj) - 19.45 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 EVROPSKA MODA - barvni prenos s Plitvic (Zg) 21.45 REZERVIRANO ZA SMEH (Lj) - 22.15 NEPREMAGLJIVI - serijski film (Lj) - 23.05 TV KAZIPOT (Lj) 23.25 POROČILA (Lj)

NEDELJA, 9. MAJA
8.55 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) Bg) -

9.30 PARTIZANSKE KORACNICE (Lj) - 10.00 KMETIJSKA ODĐAJA (Bg) - 10.45 MOZAIK (Lj) - 10.50 OTROŠKA MATINEJA: Pika Nogavička, Skrivnosti živali (Lj) - 11.45 MESTECE PEYTON - serijski film (Lj) - 12.35 TV KAZIPOT (do 12.55) (Lj) - 14.00 MOTOKROS V ZABOKU - prenos (Zg) - 16.30 TISTEGA LEPEGA DNE - jugoslovanski film (Lj) - 18.00 Leipzig: NOGOMET NDR: JUGOSLAVIJA (Bg) - 19.45 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 KARADJOZ - humoristična oddaja (Sa) - 21.35 VIDEOFON (Zg) - 21.50 SPORTNI PREGLED (JRT) - 22.20 POROČILA (Lj)

PONEDELJEK, 10. MAJA
9.05 ODPRTA UNIVERZA (Bg) - 9.35 TV V SOLI (Zg) - 10.30 NEMŠČINA (Zg) - 10.45 ANGLEŠČINA (Zg) - 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Bg) - 14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zg) - 15.40 NEMŠČINA - ponovitev (Zg) - 15.55 ANGLEŠČINA - ponovitev (Zg) - 16.10 FRANCOŠČINA (Bg) - 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 TOBIJA - I. del (JRT) (Lj) - 18.00 RISANKA (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 V SVOBODO - oddaja iz cikla Po poti slovenske državnosti (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 MLADI ZA MLADE (JRT) (Lj) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 MED DVEMA OGNJEMA - film iz serije VOS (Lj) - 21.30 USTAVNA RAZPRAVA (Lj) - 21.45 KULTURNE DIAGONALE (Lj) - 22.25 POROČILA (Lj)

TOREK, 11. MAJA
9.35 TV V SOLI (Zg) - 10.40 RUŠČINA (Zg) - 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Bg) - 14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zg) - 15.35 RUŠČINA - ponovitev (Zg) - 15.55 TV VRTEC (Zg) - 16.10 ANGLEŠČINA (Bg) - 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.45 TIKTAK: Babica in trije vnučki (Lj) - 18.00 RISANKA (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 SLOVENSKI TOP POPS - Skozi 25 let, 3. oddaja (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 SAMOUPRAVLJANJE (Lj) - 19.30 STARŠI IN OTROK (Lj) 19.40 PET MINUT ZA BOLJI JEZIK (Lj) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 POKRAJINA PO BITKI - poljski film (Lj) - 22.15 LIKOVNI NOKTURNO: Mihael Stroj (Lj) - ... POROČILA (Lj)

SREDA, 12. MAJA
8.15 TV V SOLI (Zg) - 17.05 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.20 (Bg) - 17.45 PIKA NOGAVIČKA - šved-

ski film (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 NARODNA GLASBA (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 OD FILMA DO FILMA (Lj) - 19.20 PO SLEDEH NAPREDKA (Lj) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 TEH NAŠIH 50 LET: Leto 1946 (Lj)

ČETRTEK, 13. MAJA
9.35 TV V SOLI (Zg) - 10.30 NEMŠČINA (Zg) - 10.45 ANGLEŠČINA (Zg) - 11.00 FRANCOŠČINA (Bg) - 14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zg) - 15.40 NEMŠČINA - ponovitev (Zg) - 15.55 ANGLEŠČINA - ponovitev (Zg) - 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Bg) - 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.45 VESELI TOBOGAN: Vuzenica - 2. del (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 SKRIVNOSTI ŽIVALI - serijski film (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 ENKRAT V TEDNU (Lj) - 19.20 VSE ZIVLJENJE V LETU DNI - serijska oddaja (Bg) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 CETRTKOVI RAZGLEDI: Samoupravna pota (Lj) - 21.25 L. Pirandello: MOJ SVET - nadaljevanje (Lj) - 22.15 400 LET SLOVENSKE GLASBE: Marjan Kozina (Lj) - ... POROČILA (Lj)

PETEK, 14. MAJA
9.30 TV V SOLI (Zg) - 11.00 ANGLEŠČINA (Bg) - 14.40 TV V SOLI - ponovitev (Zg) - 16.10 GLASBENI POUK (Bg) - 16.40 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 16.25) (Bg) - 17.30 VIJAVAJA-RINGARAJA (Levstik) (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 GLASBENI DNEVNIK (Bg) - 19.00 MESTECE PEYTON - serijska oddaja (Lj) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 VELIKI KARNEVAL - ameriški film (Lj) - 22.35 EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI - posnetek iz Madrida (Lj) - ... POROČILA (Lj)

SOBOTA, 15. MAJA
9.35 TV V SOLI (do 11.00) (Zg) - SPORTNO POPOLDNE - 17.45 OBZORNIK (Lj) - 18.00 PO DOMAČE Z ANSAMBLOM FRANCA FLERETA (Lj) - 18.25 Jiri Bauer: KLEPETAVI POLŽ - češka mladinska opera (Lj) - 19.15 MOZAIK (Lj) - 19.20 S KAMERO PO SVETU (Lj) - 19.45 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 GLASBENA KRIZANKA - 7. oddaja (Lj) - 21.35 NEPREMAGLJIVI - serijski film (Lj) - 22.25 TV KAZIPOT (Lj) - 22.45 POROČILA (Lj) - 22.50 EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI - posnetek iz Madrida (Lj)

trajno
goreča
peč

KAMIN

EMO 5

5000 kcal/h

za
VSE VRSTE JUGOSLOVANSKIH
PREMOGOV

Vilko Videčnik — 60-letnik

Ob toplih čestitkah svoje družine ter mnogih osebnih in delovnih prijateljev bo sredi mnogostranskega dela praznoval v petek, 7. maja 60-letnico svojega življenja Vilko Videčnik, ravnatelj osnovne šole v Mokronogu.

Pred 23 leti smo ga ljudje takratnega trebanjskega okraja prvič spoznali. Rodil

se je sicer na zelenem Štajerskem in tudi mladost mu je potekala tam. Svoja zrela in plodna delovna leta pa je daroval Dolenjski, trebanjski občini, Mokronogu pa še prav posebej.

Ob prihodu v Trebnje so mu odkazali dokaj nepomembno delo, toda njegove osebne vrline in vsestranske sposobnosti niso mogle ostati dolgo prikrite. Poverili so mu odgovornejše delo in izkazal se je kot odlični organizator ljudskoprosvetnega dela, malo pozneje se je uveljavil tudi kot poverjenik za prosveto. Seveda ga je vzporedno z njegovim strokovnim delom spoznalo vse trebanjsko območje kot pre-

udarnega in preprostega ljudem dostopnega ter zato pri njih zaželenega političnega aktivista. Bil pa je tudi pevec, dirigent, dramski igralec in kdo bi le mogel našteti mnogoteri njegova udejstvovanja!

Blizu 20 let že dela kot ravnatelj v Mokronogu in vodi tudi dve podružnični šoli. Ni pa samo dober predstojnik svojim tovarišem, trdno se je povezal z vsemi delovnimi ljudmi okrog sebe. Ne politično in ne kulturno-prosvetno življenje v Mokronogu in širši okolici ne utripa nikjer brez Vilka Videčnika. Zdad se pojavi kot slavnostni govornik, zdad kot funkcionar, zdad kot prepričujoč aktivist in že je spet pevec, igralec, dirigent, vodja karnevala... Družba cení Videčnikove napore. Več kot upravičeno je pred dnevi prejel pomembno priznanje OF.

Tako razvejano in ne-nehno delo ljudi močno utruja. Utruja seveda tudi našega jubilarja. Toda on ima mimo večine prirojeno lastnost, ki nam manjka, njegova pa rešuje: neverjetno domiselnost za humor. V situacijah, ki marsikoga stro, obrne Vilko vse težko in ne-rešljivo na smešno — in že je tu optimizem in nova volja za delo. Zato je vsakdo rad njegov družnik in sodelavec.

Dragi naš Vilko! Dve želji imamo tvoji stari prijatelji ob tvojem prazniku. S prvo se pridružujemo vsem tvojim častilcem za dobro zdravje in se nove delovne uspehe, z drugo pa bi ti hoteli povedati, da vezi prijateljstva niso popustile, čeprav jih s „kongresi“ ne potrjujemo. D.

Vas drsi v dolino

O Podplanini, vasi v kočevski občini, ki počasi drsi proti reki Čačani, bomo v eni prihodnjih števil našega lista napisali nekoliko več.

Tokrat naj povemo le, da je odnesto vaščanom v dolino del poti in da je zato obiskala 28. aprila vas posebna občinska komisija, ki je skušala rešiti, kako speljati vozno pot do treh hiš v tej vasi. Seveda pa bo najboljša rešitev možna, ko bodo vaščani popolnoma složni. Dovolj je, da jih tepe narava, ki jim odnaša zemljo, pota, skednje in jim resno ogroža tudi hiše.

Po prvi oceni komisije, ki pa ni dokončen sklep, je treba izdelati izračune in načrte za popravilo in razširitev stare poti in za gradnjo po-

polnoma nove poti, ki bi koristila tudi več drugim vaščanom za dostop z vozovi na njive. Dokončna odločitev pa je odvisna seveda od složnosti občanov, čene gradnje oziroma popravila in seveda od tega, kdo bo to plačal. J. P.

odprto nedelje:

SAMOPOSTREZBA pri mostu

MARKET v Bršlino

Pridejo časi, ko človeku nekaj malega odpove, pa se mora napatiti k specialistu v mesto. Dolga je pot k splošnemu zdravniku, ko je treba čakati na pregled in napotnico, potem pa še v mesto, kjer se je treba posebej prijaviti. Pri tem je treba čakati in čakati, včasih tudi nekaj mesecev.

Odslej zdravstvo rentabilno

Naposled je le napočil težko pričakovani dan. Doma sem na podeželju, zato sem se zgodaj in teč odpravil zdoma, da bom prišel prej na vrsto. Vendar za zaman. Pred mano je bilo okrog dvajset z dolgočasnih obrazov.

„Do desetih bom opravil.“ sem si mislil, vendar je bila misel zgrešena. Sotrpini so me opozorili, da doktor prične z delom šele ob enajstih, ko pride iz bolnice, čeprav smo bili naročeni za osmo uro.

Moral sem čakati v vrsti in obupavati, kajti na tak način bom spet ob delovni dan. Nekaj pred enajsto se je

premaknilo. Pacienti so vstopali in kmalu odhajali. Tudi sam sem prišel na vrsto. Ena, dva, tri in že sem bil pregledan, saj z boleznijo ni bilo nič posebnega, nobenih bistvenih izprememb.

Pobral sem listine z receptom in odšel po dolgih hodnikih. Obhajala me je slabost, ker sem bil lačen, de-

loma pa slab zaradi neprebolele gripe. Zameglilo se mi je pred očmi, zapiskalo v ušesih, v nos mi je udarjal težak vonj po razkužilih... spet sem spregledal. Stal sem sredi množice, ki je nekoga veselo pozdravljala. Glej, glej, saj to so isti bolniki, ki sem jih srečaval po hodnikih in čakalnicah!

Govornik jih je utišal in nadaljeval z mogočnim glasom: „Tako torej, drage tovarišice in tovariši! Kot sem že rekel, vam bo z današnjim dnem omogočeno prijetno, da, celo koristno bivanje v bolnicah in poliklinikah. Nič več ne bo po čakalnicah in hodnikih z dolgočasnih in

Kaljenje odnosov

Zakaj tako, gospod tržiški župnik?

Dr. Jože Pogačnik, ljubljanski škof in metropolit, je na tradicionalnem novoletnem sprejemu slovenskih duhovnikov pri republiški komisiji za verska vprašanja ocenil, da so zdaj odnosi med Cerkvijo in državo dobri in da je naša družba pri ustvarjanju skupne blaginje odprta tudi za vernega človeka. Izrazil je tudi željo, da bi napredek prodiral tudi med nižje organe naše družbe...

Odnosi med Cerkvijo in državo so se normalizirali, zato javnost pričakuje, da bo tudi nižja duhovščina sledila zgledu in smernicam. Žal pa vedno ni tako; vsi, kot da še nočejo razumeti novega časa, ki terja od vsakega posameznika veliko zaupanja in osebne strp-

nosti, brez katere ne more biti pravih odnosov med vernimi in nevernimi ljudmi.

Kako naj si drugače razlagamo odnos, ki ga je pokazal tržiški župnik Franjo Pavlec pri nekaterih akcijah krajevne skupnosti, ko je očitno nasprotoval vsakdanjim prizadevanjem njenega vodstva, namesto da bi pokazal vsaj strpen odnos, če že ne volje do sodelovanja. Ne bi natančneje opisovali primera s pokopališčem ali s postavljanjem telefonskih drogov na župnijski zemlji, ne navajali njegovih nepotrebnih izjav o komunistih, saj ne gre, da bi ga zdaj lovili za besedo.

Gospod župnik bo verjetno sam spoznal, da s svojim ravnanjem in s svojimi stališči škodi največ sebi, svojemu delu in koncepciji — stvari Cerkve. Naši ljudje že ločijo, kaj je zasebno človekovo versko prepričanje in kaj so poskusi umetnega ločevanja vernih in nevernih ljudi. Normalizacija odnosov med Cerkvijo in državo je terjala veliko strpnosti, potrpežljivega dela — zlasti pa zaupanja, zato bi bilo prav, da bi tudi tržiški župnik znal ceniti ta trud.

Planinci rešujejo otroke iz Ledene jame

Otroci zdrsnili v jamo

Za otroke je bila sreča, da je takrat hodilo okoli Ledene jame precej ljudi, ki so pomagali

Pet otrok se 1. maja ni moglo rešiti iz Ledene jame na Mestnem vrhu nad Kočevjem, vendar je pomoč kmalu prišla in vsi so bili hitro znanj.

V jamo je šla najprej skupina treh otrok. Ko so jih tisti, ki so ostali zunaj, vprašali, če se da priti do dna jame in nazaj, so oni, ki so že bili v jami, odgovorili, da je spust nekoliko težji in nevarnejši, ven pa je lahko priti.

Kmalu sta kar po zadnjici pridrsala po snegu in ledu do dna jame še dva otroka. Ko so hoteli vsi iz jame, pa so ugotovili, da ne gre, ker je led trd, navpičen in po njem drsi. Tisti, ki so ostali zunaj ali hodili mimo jame, so sprva menili, da gre za šalo, končno pa so le poklicali planince, ki so otroke spravili ven.

Ta doživljaj naj bo v opozorilo ostalim, da ne bodo poizkušali priti sami v Ledeno jamo, ki je sicer lepa in zanimiva, a utegne biti tudi nevarna. Včasih je bilo lažje priti v

jamo in iz nje, ker je bila urejena dostopna pot z ograjo za oprje-manje. J. P.

Drugič: strogi zapor za Hasana

Na ponovljeni obravnavi je novomeško okrožno sodišče ugotovilo, da je Hasan Mujčić iz Obrežja v sporu s sovaščanom Milanom Povhom prekoračil silobran — Mujčić se je na spopad s Povhom dolgo pripravljal

Na ponovljeni obravnavi je novomeško okrožno sodišče 29. aprila obsodilo Hasana Mujčića iz Obrežja na tri leta strogega zapora zaradi kaznivega dejanja, ki se je zgodilo že 15. februarja 1969. Tedaj je Mujčić v Kalinovi gostilni v Obrežju z nožem trikrat smrtno zabodel sovaščana Milana Povha.

„Zmesan je,“ je nekdo pripomnil. „Nič ne mešam! Čista igra. Ali ne vidite, da se vsa kolesa vrtijo?“

„Vode, vode,“ histerično kriči neka ženska. „Dajte mi pivo! Žejem sem,“ zakličem.

„Že nesem,“ zavpije nekdo v bližini in me polije, da sem bil ves moker po obrazu in za vratom...

Glej, glej! Avtomati so izginili. Ljudje me začudeno gledajo, kot da nimajo kaj drugega početi.

„Kje pridem ven?“ jih vprašam.

„Pojdite tja še po potne stroške, potem pa zavijte na desno in boste zunaj.“

„Imate stroške?“ me vpraša ženska pri izplačilih in gleda papirje.

„O, imam. Takole bo: tri dnevne zasluzke in dve vožnji v mesto.“

„Vračamo samo vožnjo za danes,“ mi odvrne, ko podpisujem prejemek.

Odpravim se naravnost domov, saj mi je od vsega ostalo še toliko denarja, da drugam nisem mogel. Niti na kosilo.

ZABARJEV LENART

mu bo že pokazal. Mujčić je tedaj začel nositi nož.

Ko sta prišla zvečer 15. februarja 1969 v Kalinovo gostilno, je Povh pozval Mujčića na pretep. Mujčić se s poškodovano roko sicer ni mogel tepsti, je pa čakal, da bo lahko potegnil nož. To se je tudi zgodilo. Povh je zgrabil stol in z njim začel udrihati po Mujčiću. Ta pa je bliskovito potegnil nož in trikrat zabodel Povha. Rane so bile smrtno.

Sodišče je na ponovljeni obravnavi ugotovilo, da je Mujčić pričakoval Povhovo napad, da je bil nanj pripravljen tudi v gostilni in da je, ko je potegnil nož, namenoma prekoračil silobran.

SNEG ZA PRAZNIK

Na sam 1. maj je bila pri koči Planinskega društva Kočevje za Mestnim vrhom proslava v počastitev praznika dela in 30-letnice OF. Na njej je govoril sekretar občinske konference SZDL Nace Karničnik. Zaradi oblačnega, hladnega in meglenega vremena je bila udeležba na proslavi slabša, kot so pričakovali. V Kočevju, še bolj pa po hribih je namreč še v noči od streda na četrtek snežilo.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragos, inž. Janez Gačnik, Janez Garinar (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jeka, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Zivje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Prime, Jože Spilchal, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustrežna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je že vstet 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naš devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cifer) 33 din. 1 cm na določenih straneh 45 din. 1 cm na 1. srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto. Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-237 — Nenaročenih rokovnikov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.